

საგზის კაპაზაჲ

902 (49.992)
9/17. 922 (5.182)

ისტორიული საბუნების

წიგნი II

ჩ. 246
4

მატიანის №	
თარიღის №	
კატეგორიის №	662
წიგნის №	3913.
საბუნების №	
საგზის №	

ტფილისი.

მლექტრო-მბეჭდავი არტემ შ. კერესელიძისა, შაბაშვილის შესახვ., № 1.

1913.

ს ა რ ჩ ე ვ ი:

ტკბრდი

სიგელი მცხეთის, მიტეპული ალექსანდრე მეფის მიერ 102 ქორანიკონს, 1414 წ.	3
სიგელი მცხეთის, მიტეპული თაყა ზეგდგინისძის მიერ 121 ქორანიკონს, 1433 წ.	4
სიგელი ტფილისის სიონის მიტეპული იოანე მანგლელ-ტფილელის მიერ 128 ქორანიკონს, 1440 წ.	6
სიგელი მცხეთის, მიტეპული ამირჯობის რამინ გაბელისძის მიერ 139 რანიკონს, 1451 წ.	7
სიგელი ქვათახევის, მიტეპული ნანიტა ეიფიანის მიერ 140 ქორანიკონს, 1452 წ.	10
სიგელი სამთავისის, მიტეპული გიორგი მეფის მიერ 145 ქორანიკონს, 1457 წ.	11
სიგელი მცხეთის, მიტეპული ფაუნელ უჯარმელის მიერ 147 ქორანიკონს, 1459 წ.	12
სიგელი მცხეთის, მიტეპული ქართლის კათალიკოზის მარკოზის მიერ 152 ქორანიკონს, 1464 წ.	14
სიგელი მცხეთის, მიტეპული ერისთავის ვამეყ შაბურისძის მიერ 153 ქორანიკონს, 1465 წ.	15
სიგელი მცხეთის, მიტეპული ქართლის კათალიკოზის აბრამ აბლაკის მიერ 155 ქორანიკონს, 1467 წ.	19
სიგელი ქვათახევის, დაწერილი 165 ქორანიკონს 1477 წ.	20
სიგელი ქვათახევის, მიტეპული გულმარ დედოფლის მიერ 176 ქორანიკონს, 1488 წ.	22
სიგელი ქვათახევის, დაწერილი 180 ქორანიკონს, 1492 წ.	24
სიგელი მცხეთის, დაწერილი 192 ქორანიკონს, 1504 წ.	24
სიგელი შიომღვიმის, მიტეპული ბატონიშვილის კაიხოსროს მიერ 196 ქორანიკონს, 1508 წ.	25
სიგელი ათაბაგ მუხამბეგის და ყვარყვარესი მიტეპული სვიმონ მაწუვერლისადაში 1500—1516 წლებში	26
სიგელი ქვათახევის, მიტეპული მერაბ ციციშვილის მიერ 208 ქორანიკონს, 1520 წ.	29
სიგელი მცხეთის, მიტეპული დავით მეფის მიერ 1524 წ.	32

	გვერდი
სიგელი მცხეთისა, მიცემული ლეონ მეფის მიერ 227 ქორანიკანს, 1537 წ. 33	
სიგელი მცხეთისა, მიცემული მეფის კონსტანტინეს ძის გიორგის მიერ	
228 ქორანიკანს, 1540 წ.	37
სიგელი სიონისა, მიცემული ლუარსაბ მეფის მიერ 240 ქორანიკანს, 1552 წ. 40	
სიგელი მცხეთისა, მიცემული შამისა ამილახორის შვილის მიერ 1556 — 1559	
წლებში.	42
სიგელი მცხეთისა, მიცემული გოგიბაშვილების მიერ 247 ქორანიკანს	
1559 წ.	44
სიგელი მცხეთისა, მიცემული კონსტანტინე ბატონიშვილის მიერ 248 ქორანიკანს, 1560 წ.	45
სიგელი ქვათახევისა მიცემული 256 ქორანიკანს, 1568 წ.	46
სიგელი, მიცემული აწეურის საეპისკოპოსოს ამილახორის ცოლ უფთაღის	
თამარისა და შისი შვილების მიერ 1575 წ. ახლას	47
სიგელი მცხეთისა, მიცემული ალექსანდრე მეფის მიერ 263 ქორანიკანს,	
1575 წ.	49
სიგელი მცხეთისა, მიცემული ალექსანდრე მეფის მიერ 267 ქორანიკანს,	
1579 წ.	49
სიგელი შაომღვიმისა, მიცემული სვიმონ მეფის მიერ 268 ქორანიკანს,	
1580 წ.	54
სიგელი მცხეთისა, მიცემული ბარათაშვილების მიერ 275 ქორანიკანს,	
1587 წ.	56
სიგელი დიდორქისა, მიცემული ალექსანდრე მეფის მიერ 278 ქორანიკანს,	
1590 წ.	57
სიგელი შუამთისა, მიცემული ალექსანდრე მეფის მიერ 282 ქორანიკანს,	
1594 წ.	58

სიგელების აღწერაში 29, 37, 40, 44, 45, 46 გვერდებზე კორონიკ ნის მარჯვ-
ებულ ციფრში შეკლობა, ნაცვლად ორასეულებისა ნაჩვენებია ასეულები.

საბუთები მე-XV—XVI საუკუნისა.

1414 წ. სიგელი მცხეთის № 44, ბოძებული ალექსანდრე მეფის მიერ 102 ქორწილის, დაწერილია ქაღალდზე, 49¹/₂ × 29¹/₂ სანტ. თავი აკლია.

--- მიცემული: და: --- ძეთა: კერძი: იყო: და: ხაზინადრისა: --
 ოდენ: ხანი: ბირთუელსა: --- რა: საწუთრომან: მისი: ბეგ[რა:] არ:
 დაიკლო: მისად: შედგად: ჩუენ: მეფეთა: მეფემან: ალექსანდრე: და:
 ძეთა: ჩუენთა: ვახტანგ: და: დიმიტრი: და: ძმათა: ჩუენთა: ბაგრატი:
 და: გგი: თქუენ: შემოგწირეთ: და: მოგაკენეთ: ატენის: კევს: სიო-
 ნისა: უკანით: ზუარი: გაგნაურა: მისითა: მეზურითა: (ეს სიტყვა სტრა-
 ქანს ზეგით ჩამატებულა) წყლითა: საწნებლითა: და: მისითა: მიმდგო-
 მითა: და: სამართლიანითა: მზღვრითა: საკმრითა: და: უკმრითა: ყოვ-
 ლითა: მკუიდრად: სამამულოდ: და: შეძუელებით: და: ვითა: ვერავინ:
 მკადრე: არის: აგრე: უცილებლად: ყოვლისა: კაცისაგან: განგრძობისა-
 თუის: დღეთა: ჩუენთა: და: ძეთა: და: ძმათა: ჩუენთასა: წარსამართებ-
 ლად: მეფობისა: ჩუენისა: და: მოსატევებლად: ცოდვათა: ჩუენთასა: ასრე:
 და: ამა: წესითა: შემოგუიწირავს: და: მოგუიკენებია: რომე: ყოველ-
 თა: წელიწადთა: სეკდენბერსა: რვასა: შობასა: ყოვლად: წმიდისა:
 ღთისმშობელისასა: ჩუენთუის: კარლებულსა: ალაპსა: გარდაიკდიდეთ:
 ყოვლითურთ: უნაკლულოსა: და: ერთი: ალაპი: მეორესა: კუირია-
 კესა: წმიდათა: ორმეოცთასა: ხაზინადრისა: გვისთუის: გარდაიკდებო-
 დეს: პირველვე: მისთუის: გაჩენილი: იყო: თქუენგან: და ერთი: ალა-
 პი: ღთისმშობლობისა: მეორესა: დღესა: ბირთუელისათუის: გარდაიკდე-
 ბოდეს: და: ესრეთ: შეიწირე: ჩემ: მიერი: მკირე: ესე: სამსახური:
 ვითარცა: ოდესმე: შეიწირენ: მწულილნი: იგი: და: ნუმც: ვისგან
 იკადრების: შლად: და: ქცევად: და: გამოკუებად: ჩუენგან: გულსმოდგი-
 ნედ: ნალუწისა: და: შეწირულისა: ამის: და: ვინც: და: რამანცა: გუარ-
 მან: ანუ: კაცმან: ანუ: დიაცმან: ანუ: უზედანგმან: ანუ: უქუედანგმან:
 გამოაკუას: და: შეცვალოს: შემცა: იცვალების: სჯულისაგან: ქრისტიანე-
 თასა: შემცა: ედების: ძრწოლა: კენისი: შიშთვილი: იუდასი: მეხ: და-
 ტეხილობა: დიოსკორესი: დანთქმა: დათან: და: აბირონისი: და:
 ასდა: მერვისა: ფსალმუნისა: წყევა: მას: ზედამცა: დაესრულების: ნუ-
 რათმც: სინანულითა: იქნების: ჯოჯოხეთით: კსნა: სულისა: მისისა: რი-
 სხავმცა: მამა: ძე: და: სული: წმიდა: და: ჩემთამც: ბრალთა:
 მზღველია: წმე: ღთისა: დაიწერა: სიგელი: ესე: ჩუენი: ინდიკტი

ონსა: მეფობისა: ჩუენისასა: მეორესა: ქკნსა: რბ: კელითა: ფრად: ცოდვილისა: და: ყოველთა: კაცთა: უნარჩევნისა: დემეტრე: მარკოზის: შვილისათა:

სვეულად: ქ: მე: მეფესა აღექსანდრეს: შემიწირავს: ჩემითა ნებითა:

1433 წ. სიგელი მცხეთის № 170, ბოძებული თაყა ზევდგინასძის მიერ 121 ქართიკოსს, დაწერილი ქაღალდზე, 106 1/2 X 26 1/2 სანტიმ. თავი აკლას.

--- მლისა: კელთა: შინა: არის: ყოველი: დაცდე --- რომელმან: კელითა: თუისითა: თბეთაგან: კეთილთა: შექმნა: --- მი: და: ყოველთა: არსებადა: ქმნილთა: მშუინვიერთა: ზედან: მფლობელ: და: უფალყო: და: სამოთხე: განსასუენებელად: განუმზადა: და: მეთან ადემეულედ: ევა: გუერდისა: მისისაგან: აღმოიყვანა: რომისა: მიერ: მაცთურებითა: ეშაკისათა: ესე: პირველი: მამა: ჩუენი: ადამი: ამა: ყოველთა: კეთილთაგან: განეშუა: და: განეკუა: და: მანვე: წყალობა: აღურაცხელმან: ლთმან: კულადვე: არა: უგულუებელყო: კაცი: ეშაკისაგან: მიმძლავრებული: არამედ: აღძრა: თუისი: სახიერება: და: დამეკიდრა: საშოსა: ქალწულისასა: განკორციელდა: განკაცნა: და: რომელნი: შთაენთქნეს: უძღებსა: ჯოჯოხეთსა: კელმწიფედ: ბზით: გამოიკნნა: ამა წყალობა: აღურაცხელობათა: ლთისათა: მინდობილმან: მე: ყოველთა: ადამის: ნათესავთაგან: უცოდვილესმან: ზევდგინისძემან: თაყამან: ვიგულვე: და: ვიგულსმოდგინე: მკირე: ესე: შესაწირავი: და: მოვაკენე: და: შევსწირე: ღიდსა: და: ცაშდის: მალაღსა: კათოლიკე: მცხეთისა: საყდარსა: და: ლთივ: აღმართებულსა: სუეტსა: ცხოველსა: და: მათსა: მპყრობელსა: სულისა: ჩუენისა: მოძღუარსა: პატრონსა კზსა: თერდორეს: მეფეთაგან: წყალობად: მკუირად: ბოძებული: ქვეში: ნასოჭლარი: პირველ: აბულახტარისძეთა: მამული: ყოფილა: მკუიდრი: მას: ჟამსა: ქვეში: და: მისნი: შესავალნი: ყოველითურთ: საპატიონნი: და: შენნი: ყოფილან: და: მასუკანით: ჟამთა: ვითარებისაგან: უსჯულოთა: აგარის: ნათესავთა: კელით: განრყუნილი: და: ოკერქმნილი: და: სრულიად: უნაგენისცემოდ: განსრული: მეფეთა: სამკუიდროდ: მე: მიბოძეს: და: თქუენ: ყოველთა: ცოდვილთა: მეოხშესავედრებელსა: ცამდის: მალაღსა: კათოლიკე: მცხეთისა: საყდარსა: ლთივ: აღმართებულსა: სუეტსა: ცხოველსა: და: ჩუენისა: სულისა: მოძღუარსა: პატრონსა: კზსა:

ქართული
ნაციონალური
ბიბლიოთეკა

თეოდორეს. მოგაკსენე. ქვეში. ეკლესიათა. მზვრითა. მითითა. ტყითა. სანადიროთა. ქალითა. სათიბითა. საწისქუილოთა. საძებრითა. და. უძებრითა. საკმრითა. და. უკმრითა. მისითა. მიმდგამითა. ერთობ. ყუალათა. უნაკლულოდა. მოგუიკსენებია. და. შემოგუიწირავს. თქუენ. ყოველთა. ქრისტიანეთა. მეოხმესავედრებელისა. ცამდის. მადლისა. კათოლიკე. მცხეთისა. საყდრისა. ლთივ. აღმართებულისა. სუეტისა. ცხოველისა. და თქუენისა. მპყრობელისა. ჩუენისა. სულისა. მოძღურისა. პატრონისა. კწისა. თეოდორესთუის. ქვეში. ეკლესიათა. მზვრითა. მითითა. და. ბარითა. საკმრითა. და. უკმრითა. საძებრითა. და. უძებრითა. მისითა. მიმდგამითა. სამართლიანითა. ერთობ. ყუალათა. უნაკლულოდ. დღეს. ესე. ქვეში. და. მისნი. შესავალნი. ასეთნი. მიკადრებიანი. და. შემომიწირვიანი. რომე. სრულიად. უსჯულოთაგან. ამოწყუედილი. და. დაოკრებული. არის. არათუ. სულიერი. კაცი. იპოვებოდეს. ყდვე. შენებულემა. არ იპოვბის. და. უნუგეშინისცემოდ. განსრული. არის. ამად. ალაპი. ვერა. გავიჩინერა. და. თუ. ენებოს. ლთსა. და. აღშენდეს. და. კაცები. დაეშენოს. და. სულიერ. იქმნას. მაშინ. ვითარ. ჩვენისა. სულისა. ტუერთმძიმეობი. იცი. ჩუენო. სულისა. მეოხო. და. მოძღუარო. პატრონო. კწო. თეოდორე. ვითარ. გუხუდებოდებოდეს. აგეთი. ალაპი. განგუიჩინე. და. თუ. ერთი. ალაპი. გუხუდებოდეს. და. თუ. ორი. და. რასდენიცა. განგუიჩინეთ. მისი. დღესა. გაჩინეთ. რომე. წლითიწლად. მას. განჩენილსა. დღესა. ჩუენ. ცოდვილისათუის. ალაპი. გარდაიკდებოდეს. ესე. ლთივ. გუირგუნოსანთა. მეფეთაგან. სამკუიდროდ. და. ესრეთ. გუბოძებია. რომე. ინებოს. ლთმან. და. სრულიად. აღშენდეს. ვერამან. მეფეთა. მოსამსახურემან. ვერ. უღუფისათუის. ვერ. გუთნისთავისათუის. ვერ. საჯინბოსა. ვერ. სახორსარლოსა. ვერ. მამათადისა. სამუშაოსა. მალისაგანკიდე. ვერავინრა. საქმე. დაიდოს. და. ვისგინდამე. ამა. ქვეშისა. და. მისთა. შესავალთა. ზღვართა. წიგნი. და. ნიშანი. ჰქონდეს. მიცემულობისა. ყოველივე. ცუდი. ქმნას. და. მტკიცე. ესე. ჩემგან. მოკსენებულოდენ. იქმნას. ესე. მეფეთაგან. სამკუიდროდ. ბოძებული. ქვეში. ასრე. სამკუიდროდ. მე. შემომიწირავს. და. მომიკსენებია. და. ვერეთვე. ჩუენისა. სულისა. მოძღუარო. პატრონო. კწო. თეოდორე. სადამდის. ენებოს. ლთსა. და. ამოდ. იყუნეთ. თქუენგან. რაცა. ალაპი. გამიჩნდეს. ნუ. დამაკლდების. და. თუ. ჩემთა. ცოდვთა. მსგავსად. გამოვიაროს. რამემან. სხუათა. კათოლიკე. ეკლესისა. მცხეთისა. საყდრისა. მპყრობელთაგანცა. ასრე. გამითავდეს. და. ნუ. დამაკლდების. ესე. მცირე. შესაწირავი. რაცა. ვიგულვე. და. შემოგწირე. თქუენ. კათოლიკე. ეკლიასა. (sic) მცხეთისა. საყდრსა. სუეტსა. ლთივ. აღმართებულსა. ცხოველსა. ჩემისა. გუარისა. კაცმან. ვერაოდეს. მოიგონოს. ამისი. დაცილება. და. ვერცა. სხუისა. გუარისაგან. ამად. რომე. მეფეთაგან. სამკუიდროდ. ბოძებული. არის. და. ვინცა. დაგეცილოს. ჩემთამცა. ბრალთა. და.

კოდვათათუის: იგი გაიკითხვის: მას: მეორედ: მოსულასა: წინა: ღთისა: დაიწერა: სიგელი: ქენსა: რკა: კელითა: ჩემ კოდვილისა: და: ყოველთა: ადამის: ტომთა: უნარჩევებისა: მესტუმრისა: და: კარის მწიგნობრისა: კლიმი: კაკალაჩასძისათა:—ეშმაკისა: საცთურებითა ცოლისა: სიძულვილი: შემოვიდა: ჩემსა: ბუნებასა: და: დავადე: და: სხუა: ცოლი: შევირთე: და: კარბს: ორნი: გლენნი: მოგაკსენენ: და: კანონი: უქენ: და: მცხეთაგან: მიივდეთ: და: მასუკანით: ისი: კარბულნი: ორნი: გლენნი: დამ-სხენით: და: აბულახტარისძეთა: მამული: ქვეში: მთხოვთ: და: როგორცა: სამკუიდროდ: მეფეთაგან: მე: მბოძებია: აგრევე: თქუენთუის: მომიკსენებია: და: ვერასა: ჟამისა: გამოსრულებისა: და: გამოცვალებისათუის: ვერავინ: დაგეცილოს:

ხელის მწკრა: ქ: მე: ყოველთა: კაცთა: უცოდვილსა: მოლარეთ: უხუცესსა: თაყასა: შემომიწირავს: და: მომიხსენებია: ჩუნისა: სულისათუის:

1440 წ. სიგელი იოვანე მანგლელ-თბილელის, სწანის № 108, დაწერილი 128 ქარხნიკანს, ტყავზე, რომელიც წარმოადგენს პალეოსქის, 105×18½ სანტიმ.

ქ: სახელითა: არსება: დაუბადებელისა: სამგამოვანისა: ერთარსისა: გამოუხატველისა: და: მიუწდომელისა: მამისა: ძისა: და: სულისა: წმიდისათა: ძლიერებითა: პატიოსნისა: და: ცხოველ: მყოფელისა: ჯუარისათა: მეოხებითა: ყოვლად: უხრწნელისა: უმეტეს: კურთხეულისა: დედოფლისა: ჩუენისა: სიონისა: ღთისმშობელისათა: რომელმან: შვა: უფალი: ჩუენი: იესო: ქრისტე: კნისათუის: ჩუენ: ცოდვილთასა: რომლისა: შობითა: აღვემართენით: მწარედ: დაცემულნი: ხისა: მის: ცნობადისა: გემოს: ხილვითა: მინდობითა: და: შუა: მდგომლობითა: წმიდისა: დიდებულისა: წინას: წარმეტყუელისა: წინამორბედისა: ნათლის: მცემელისათა: იოვანესითა: რომელმან: იკადრა: კელი: დადება: თავსა: ზედა: მაცხოვრისასა: თავს: მდებობითა: წმიდათა: ზეცისა: ძალთა: მიქელ: და: გაბრიელისათა: და: ცხრათა: დასთა: და: ცხრა: არვეთა: მეოხებითა: წმიდისა: იოვანე: მახარებლისა: და: ღთის: მეტყუელისათა: რომელი: მიეყრნა: სერობასა: მკრდას: ზედა: მაცხოვრისასა: და: მოძღურისა: თუისისა: ოხითა: და: ვედრებითა: წმიდათა: და: თავთა: მოციქულთა: პეტრე: და: პავლესითა: და: ათთა: მოციქულთათა: მეოხებითა: წმიდისა: და: ლუაწლ: მრავლისა: ძლიერისა: და: უძღვევლისა: მთავარ: მოწმისა: გვისათა: ამა: ზემო: წერილითა: მოწმობითა: და: შუა: მდგომლობითა: ესე: წიგნი: და: სიგელი: მოგეცით: ჩუენ: ქრისტეს:

მიერ: მანგლელ: თბილელმან: იოვანე: თქუენ: ნექისძეთა: საყდრის: შვილთა: ქრებისკოვზსა: დანიელს: და: შენსა: შვილსა: საბას: და: მირიანს: მოგეცით: ქაშოეთანა: მკუიდრი: საყდრის: მიწა: სავენაკე: და: აშენო: ასრე: და: ამა: პირსა: ზედა: როგორაცა: საყდრისა: მკუიდრსა: მართებს: აგრე: ვერავინ: გამოგენახოს: გაჰყიდო: თუ: ვაზითო: ამაღ: რომე: ორჯელ: პატრონსა: სულ: კურთხეულსა: მეფესა: კოსტანტინეს: ურდოს: ხლებოდი: და: თბილელიობა: შეცლილიყო: და: მოგეჭირვა: პატრონსა: წმე: და: სულ: კურთხეულსა: მეფესა: კოსტანტინეს: ახლად: გაეჩინა: გიბედნიეროს: ღთს: თქუენ: საყდრის: შვილთა: ქრების: კოვზსა: დანიელს: და: შენსა: შვილსა: საბას: და: მირიანს: ვინცა: და: რამანცა: გუარმან: კაცმან: შეგიცვალოს: რისხავსმცა: დაუსაბამო: მამა: ძე: და: სული: წმიდა: და: ამა: წმიდათა: ზემო: წერილთა: მადლი: კრულმცა: არის: იგი: ცათა: შინა: და: ქუეყანათა: ზედა: მკუდარი: და: ცოცხალი: მაზედამც: მოიწვევს: მანგალი: იგი: სასიკუდინო: ნურარათამცა: სინანულითამცა: იქნების: კსნა: სულისა: მისისა: სიკუდილისამცა: ჟამსა: ამისი: მთქუმელია: თუ: არა არს: ღთი: თუნიერ: სამელისგან: კიდე: დამამტკიცებელნი: ღთს: აკურთხეს: დაიწერა: ქკნსა: რკს: თუესა: მარტსა: ოცსა: კელითა: აბაზაზძისა: ჯუარის: მტუირთველისა: ბართლომესითა: და: მოწამეცა ვარ:

სამთავრულად: ქ: მე ქეს. მიერ. თბილელი. იე ვამტკცებ:...

1451 წ. სიკედი ამიერკების რამან გაბელისძისა, მცხეთისა № 54, დაწერა-
ღია 139 ქორნიკონს, ქადაგდზედ 119×24 სანტ. თავი აკლავ.

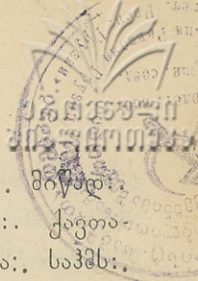
--- ცთომილისა: --- ა: ერთ: ღთებისა: და: ერთ: უფლებ --- ღთისა: სულისა: წმიდისათა: ოხითა: შეწვენ --- ყოვლდ: წმიდისა: ყდ: უბრწუნელისა: ყდ: ბიწ --- ნისა: ღთის: მშობელისა: და: მარდის: ქალწულისა: მ --- კორცვასხებელ იქმნა: ქე: ღთი: ჩუენი: და: ეზიარა: --- აღამიანთა: მრჩობლ: ბუნებაობითა: ვიტყუი: --- იერებითა: და: თანა: დგომითა: ბეჭთა: ქს: საშო --- საჭურველისა: მეფეთა: ძლევით: გუირგუინოსან: მყოფელისა: ძელისა: ცხორებისათა: რომელსა: ზედა: განკუართულ: იქმნა: კორცითა: ქე: ღთი: ჩუენი: ძლევით: შემუსრვად: ბეჭთა: ჯოჯოხეთისათა: ოხითა: და: შეწვენითა: უურულოთა: ნცველ: მმართველთა: ცხორებისა: ჩუენისათა: წმისყოფითა: აღმასრულებელთა: ღთისა: ბბათათა: დიდთა: მთავართა: ზეცისა: ბრძანებათათა: და: ცხრა: არევთა: ზეცისა: ყოველთავე: ძალთათა: თანა: მოქმედება მდგომარეობითა: ყოველთა: დედათა: ნაშვთა: უზენაე-

სისა: მუცლით: გამო: დედისათ: ქეს: თაყუანისცემით: მცნობელისა: უდაბნოსა: ქადაგისა: სინანულისა: ერთა: ცულითა: მაჩუენებელისა: წინა: მსრბოლისა: და: წინასწარმეტყუელისა: და: წინამორბედისა: და: ნათლის მცემელისა: იწესითა: და: სენის: მობაძვისა: და: თანა: მეტომისა: მისისა: ძედ: ქუხილისა: წოდებულისა: იწეს: ღთის: მეთქვისა: და: ღთისა: ძმისა: მკერდსა: მას: სამეუფოსა: მიყრდნობილისა: და: შრ: მცნობელისა: საკუირველთა: მათ: საიდუმლოთასა: და: საყუარელისა: მოწაფისა: და: ქალწულისათა: ოხითა: შეწვენითა: და: თანა: მოქმედებითა: პეტრე: რიტორისა: სასუფეველისა: კლიტეთ: მპყრობელისა: პირველ წოდებულისა: და: პავლე: სამცამდე: აღწვენილისა: და: არა: თქუმულთა: სიტყუათა: მსმენელისა: მოძღურისა წარმართათასა: და: ათორთა: ქეს: მოწაფეთა: და: სამეოცდა: ათეულთა: მოციქულთათა: რომელთა: მოძღურებითა: მოიბადურნეს: ყოველნი: კიდენი: სოფლისანი: თანა: მოქმედებითა: და: შეწვენითა: წმიდათა მოწამეთა: გგი: დიმიტრი: თეოდორე: მერკუირი: პროკოპი: და: პანტელეიმონ და: წმიდათა: მოყუას: მერაბამეთა: და: მობაძავთა: ქეს: ვნებათათა: და: წმიდათა: ქალწულ: მოწამეთა: ეკატერინა: ირინა: ბარბარა: მარინა: თეკლა: და: ყოველთა: მობაძავთა: მათათა: რომელნი: დაიკლნეს: ქესთვის: და: სისხლთა: დათხვეითა: გუირგუინოსან: იქმნეს: და: წმიდათა: მამათა: განშორებულთა: მეუდაბნოეთა: მესუეტეთა: მარტოდ: მყოფთა: ფიჩუოსანთა: ქეს: ნების: მყოფელთა: და: რომელთა: ღთი: დაჯერეს: სათნოთა: ცხორებითა: და: უფროსდა: ყოველთა: ჩრდილოეთისა: კედართა: შორის: უაღმატებულეს: უწარჩინებულესისა: დედა ქალაქისა: მცხეთისა: საყდრისა: და: მის: შორის: აღმართებულისა: სუეტისა: ცხოველისა: კუართისა: სამეუფოსა: და: ღთ: მყოფელისა: მირონისათა: ამათ: ყოველთა: წმიდათა: ზეცისა: და: ქუეყანისათა: თავმდებობითა: მინდობითა: და: შუა: მდგომელობითა: ესე: წიგნი: და: სიგელი: სამკუიდრო: სამამულე: და: უკუნისამდი: გათაებულ: გასათაებელი: კადრეთ და: მოგკსენეთ: თქუენ: თუალთ: შედგმად: საშინელსა: ყოველთა: ქრისტიანეთა: დიდება: პატივ: საფარველსა: დედაქალაქსა: კათალიკე: მცხეთისა: საყდარსა: და: მას: შინა: ღთივ: აღმართებულსა: სუეტსა: ცხოველსა: კუართსა: სამეუფოსა: რომელი: იქსა: კელთავან: უბიწოსა: ღთისა: დედისათა: და: მირონსა: ღთ: მყოფელსა: რომელსა: ჩუენ: ყოველნი: მოლტოლვილნი: ტაძრისა: თქუენისანი: ვსასოებთ: განათლებასა: სულისასა: და: თქუენ: თანა: მოყუას: მერაბამესა: წმიდათა: მღდელთა: მოძღუართასა: ქსა: კწსა: და: პატრიარქსა: ღთს: ჩუენ: გბელისძეთა: ამირეჯიბმან: რამინ: და: თქუენისა: საყდრისა: ამილახორმან: და: ძმამან: ჩემმან: საჰამა: შემოვსწირეთ: და: მოგაკსენეთ: კრცხილოანს: ერთი: გლეხი: ლაღასძე: მისითა: მამულითა: უკლებლად: და: ერთი: გლეხი: ერგნეთს: ჯოხსძე: ორითა:

ვენაკითა. და. ერთი. ვენაკი. სხუავე. შენი. და. ველი. მიწად. სამისა. დლისა. მას. ჟამსა. ოდეს. ჩემსა. ძმასა. საჰამს. ქეთარასძისა. ასული. შეერთო. და. მეყვისობა. რამე. გამოჩნდა. და. საჰამს. გაუწყურით. და. ესე. ორნი. გლეხნი. კრცხილოანს. ლალასძე. ერთითა. ვენაკითა. და. მისითა. მამულითა. სრულად. და. უკლებლად. და. ერთი. გლეხი. ერგნეთს. ჯოხსძე. ორითა. ვენაკითა. და. ერთი. ვენაკი. მიწად. სამისა. დლისა. საჯურუმოდ. და. სასჯულოდ თქუენსა. საყდარსა. და. თქუენ. მათსა. მპყრობელსა. შემოგწირე. და. მოგაკენე. ჩუენი. ნასისხლი. და. ყოვლისა. ადამის. ნათესავისა. კაცისაგან. მოუდევარი. და. უსრჩლავი. მათითა. მამულითა. სრულად. და. უკლებლად. ტკბილისა. ნახევარსა. მოგკენებენ. და. სხუა. რაცა. ბეგარი. და. გამოსაღები. ჰმართებს. თქუენ. პატინნი. მოიკლებდით. და. იკმარებდით. კელმოკსნით. თარხნად. და. შუვლად. ვითა. ჩუენსა. მკუიდრსა. და. ნასისხლსა. ჰმართებს. აგრე. მკუიდრად. და. სამამულედ. და. რასაგინდ. ჟამთა. შლილობა. ქცევა. გამოცვალებასა. შიგა. არა. მოგეშალოს. და. არა. შეგეცვალოს. არა. ჩუენგან. და. არა. ჩუენისა. გუარისა. კაცთაგან. ესე. ორნი. გლეხნი. კრცხილოანს. ლალასძე. და. ერგნეთს. ჯოხსძე. და. ერთი. ვენაკი. მიწად. საშენითა. სამისა. დლის. გქონდეს. და. გიბედნიეროს. / ღწ. ესე. ორნი. გლეხნი. მათითა. სსახლითა. საჯდომითა. ჭურმარითა. კალო. საბზლითა. ნაფუძრითა. მინდორითა. ველითა. ვენაკითა. წყლითა. სარწყავითა. და. წისქულითა. მითითა. და. ბართითა. სრულად. დაუკლებლად. არაგინ. იყოს. მკილე. და. მოსარჩლე. ვითა. არაგინ. ღირსა. თქუენისა. საყდრისა. მცხეთისა. მოშლასა. და. გამოკუეებასა. და. ჩუენგან. ჩუენისა. ნასისხლისა. შემოწირულობისა. ცულასა. მიუკუნისამდი. ჟამთა. და. ვინცა. და. რამანცა. გუარმან. კაცმან. რასაგინდა. ჟამთა. შემოსრულობისა. და. გამოცვალებისა. ანუ. გამოუცვალებისათვის. ამა. ჩუენისა. შემოწირულის. მამულისა. გამოკუეებითა. ესე. ჩუენგან. ჩუენითა. წადილითა. შემოწირული. მამული. თქუენ. დედაქალაქსა. კათოლიკე. მცხეთისა. საყდარსა. გამოაკუას. და. შეგიცვალოს. უკუეთუ. შეფეგან. შეცვალოს. მეუღეო. შენ. იგი. შეცვალე. დიდებისაგან. მისისა. ანუ თუ. დედოფალმან. შეცვალოს. დედოფალო. დაბადებულთაო. შენ. იგი. შეცვალე. დიდებისაგან. შენისა. და. ძისა. შენისა. ანუ თუ. მძღაგრმან. მძღაგრობით. ანუ. უქუედაესმან. რჩომისათვის. ანუ. ვინ. იურვოს. ან. მოციქულად. შეექნას. შერისხდით. თქუენ. ღთო. დაუსაბამო. მამაო. ძეო. და. სულო. წმიდაო. და. შენ. ყდ. წმიდაო. მშობელო. მისო ყოველთა. დაბადებულთა. დედოფალო. მისგან. იძიე. შური. ჯუარის მკუმელთა. ძისა. შენისათა. შემცა. ედების. ძრწოლა. კანის. კეთრი. გეგზისი. შიშთვილი. იუდასი. მეხდატეხილობა. დიოს. კორესი. დანთქმა. დათან. და. აბირონისი. ნესტორს. და. ერგინეს. თანამცა. არს. სამკუიდრებელი. მისი. კრულმცა. არს. ცათა. შინა. და.

ქუეყანათა: ზედა: მკუდარი: და: ცოცხალი: მისი: შუიღთა: კრება-
თა: და: ხუთთა: პატრიარქთა: მადლითა: და: კათოლიკე: დედა ქა-
ლაქისა: მცხეთისა: და: მას: შინა: აღსრულებულთა: მღვდელ: მემსხუერ-
პლეობათა: მადლითა: და: ჩუენთამცა: ბრალთა: მზღველია: წმე:
ღთისა: დაიწერა: წიგნი: და: სიგელი: ესე: ქკნსა: რლთ: მარტ-
სა: ც: კელითა: ელიოზის ძისა: ელიოზისითა:

ა ჟვარათ დასმულა.

1452 წ. ქვთახუვის სიგელი № 49, ხანტა ეფთახისა, დაწერ ღო ტეაზე
63 X 22 სანტმ. ბოძებულია 140 ქობნიკოსს.

ქ: სახელითა: ღთსა მამისა: ძისთა: და სულისა: წმიდისათა მეოხებითა:
ყოლდ. წმიდისა: ღრთის. მშობელს: მარადის: ქალწულისა: მარიმისათა.
ძლარებითა. და პტიოსნისა: და ცხოველს მყოფელის: ჯუარისთა: რომელს:
ზედა: განიპყარნა ქრისტემნ: ღთან: კნისათუის: ჩუენისა: ოხითა: და ვედრე-
ბთა: წმიდათა: მთავარ ანგელოზთა მიქელ. და გაბრიელისათა: ოხითა. და
ვედრებითა: წმიდისა. იოვანე: ნათლის: მცემელისათა: იოვანე: მხარებელსთა.
ძედა ქუხილს: რმელი: მიეყრიდნა: მეკუდარს: საუფლოს და გამოიძუნა.
საიდმლონი: ყმსა: ვნებისას: ოხითა და ვედრებთა. წმიდათა. ანგელოზთა:
ცხრათავე. დასთა: მთავარანგელოზთა სასოსა: და მეოხსა: და მფარველსა:
ჩუენ: ყოველთა. ქრისტიანთასა: ყოლთა: მიუწლომელს: ქუთააკვსა: ღთის.
მშობელს: წმევე: ფდ. საწყლობელმნ: ვიგულსმოდგინე: რომე სულსა:
ჩემისათვის: აქა: ქუათააკვს: ალაპი: გამეჩინა: მას: ყამს: როდს: ქალაქი.
თათართა: ქონდა მოარდავე: ესე: კავთას: კევი. წარტიყენოს: და ტუარსშვილ
ჯალაბი. დაუტყუედა: მერმე: მოვიდა: ამისი. ზენარი: და აჯ: ითხოვა რომე:
მადლი. არის: ურჯულთა: კელთა: ამოვწყითთა: დავტყუვდთა: მერმე: მანა:
ვენაკი: მომყიდა: სამასი. თანგა: მივეცი: ასრე რომე: მონასტერს: შევეკითხე-
ნითა. ვითა: თუ შემიწყალებთა: და აქა: ქუათააკვს: ალაპს: შემიკუეთათა: თან-
გას სამასი ტუარს შვილს. მივსცემ. და ვენაკს. ჩემის. სულისათუის: ხატს: და
თქუენი. მოგაკენებთა: მერმე ტუარს: შვილომნა: ესე. თქუა თუ მონასტერს:
ეპრიანებს. და ვენაკსა: მე მიბოძენ: ალაპს: მე ვიქ: და თუ: არა ეპრიანებს:
ვენაკი. მონასტრისა. არის. მე ვერ: საქმე: დავიგდ: და არც არი. საქმე. მიც.
აწა შემოვწრე. მე ფდ: სწყლობელმნა ყიფიანმან ნანიტამა და შვილთა: ჩემ-
თა: მხარებელმან: იავულმნა ტუარს შვილთავან: ნასყიდი: ვენაკი ქარქუტლს.
შვილისა ვენაკს. ზედა. მოკდებთა: ქუარციკაისი: დაიას: კელში: ასრე: და
ამა: პირსა: ზედ: როგორიცა. ჩუნგანა. ნასყიდსა მართებს. აგრე: მონასტერს
კელ. შეუვლდ: ქონდეს: ჩუნის: სულისათუისა სალაპო: რომე: დეკემბერს:

ოცს: აღაპსა. ნუროსა: დაგუკლებენ მონასტერი. თუ. ტუარს შვილი: აღაპს.
 იქმოდეს აქნოს. თური უსმდროდ. ვენაკი. მოსტუამს: დაუდვას: აღაპს მონა-
 სტერი გარდა: იკდიდეს: აწა: გქონდს. სამკუდროდ: უსარჩღელა მოუდევა-
 რად: ყოვლის. კაცისაგან: რამნცა. გუარმან: კაცამნ მომიშალოს ესე ჩემი.
 საუკნო: აღპი. ჩემთამცა: ბრლთა და ცოდვათათუს იგი. გაიქნოს: დღესა მას
 საშეღეს შესძრწუნებელს: მეორეჯ: მოსლვისს. ამინ: დაიწერა სიგელი. ესე:
 ქრკს რმ დეკემბერს: ოცს. კელითა: ფედ ცოდვილს: მორჩლოს ძესა. და-
 ვითაისთა:

სხვა მქლნით: ნასყიდობს: სიგელი. ქნდა: იას. და ქურციკს: კერძ.
 ამა. სიგლითა გაგუიკუდებია +

1457 წ. სამთავისის სიგელი № 4, დაწერილი ტუავზე 52×19³/₄—20¹/₂
 სანტიმ. სიგელი ბაძკუელის გიორგი მუყავს მიერ 145 ქორთი-
 კანს.

ქ. რომელიმან: დაამყარა: არს: ზედა: კამართა: ცისათა: და ჰხე-
 დავს: ვიდრე: უფსკრულთამდე: რომელ არს: და რომლისა: მიერ: ძალი-
 თა: [იქმნნეს: ყოველნი: აღნაგნი: არსისა: არსთა: უცვალეგელისა:
 უსაზღროსა: ძალ: განუზომელისა: გარე: შემოუწერელისა: ურაბ:
 ამოსა: ურაულოსა: ყოველგან: მყოფისა] და ყოველგან: მხედისა: დაუ-
 საბამოსა: გარნა: ყოვლისა: [დასაბ]ამისა: მბადისა: და წარმმართველი-
 სა: ხოლო: მიუწდომელობითა: ცნობილისა: რომელსა: ძალნი: უ[კორ]-
 ცოთანნი: თვინიერ: გარეშე: მისსა: სახიერებით: ვერ: მისწუთუებიანი:
 ცნობად: და თუალთა: შედგმად: რომელსა: ცანი: ვერ: დაიტევენ: და
 წესნი: ანგელოზთანი: უძრწიანი: ყოვლად: წმიდაო: და ყოვლად: საში-
 ნელო: ხატო: სამთავისისავო: მეოხებითა: და შუვამდგომელობითა: თქუე-
 ნითა: მავედრებელმან: და მსასოგებელმან: თქუენმან: და მინდობილმან:
 ცვა: ფარვათა: თქუენთამან: პატრონმან: და ღთივ: გუირგუინოსმან: და
 ღთივ: დამყარებულმან: მეფეთ: მეფემან: გიგი: და ძემან: ჩუენმან.
 აღექსანდრე: გკადრეთ: და მოგაკსენეთ: და შემოგწირეთ: მცირე: ესე:
 ოდენი: შესაწირავი: მამული: არწევანი: სამეკრესა: და გველფარებას:
 შუა: მისითა: მინდვრითა: წყლითა: წისქულითა: ქალითა: მთითა: ბა-
 რითა: ტყითა: სანადიროთა: ეკლესიითა: და ყოვლითა: მისითა: სამარ-
 თლიანითა: საქითა: კიდე: ესე: ასე: გაგითავდეს: არა. მოგეშალოს:
 არა: ჩვენგან: და: არცა: სხვათა: მეპატრონეთა: კაცთაგან: ასრე: და
 ამა: პირსა ზედა: რომე: ყოველთა: წელიწადთა: დაუსებელად: კანდელი:
 ენთებოდეს: ჩუენისა: სულისათუის: და წარსამართველად: მეფობისა:
 ჩუენისა: პირველად: მამისა: ჩუენისაგანცა: შემოწირული: იყო: და: აწ:

ჩუენცა: ახლად: წიგნითა: ამით: დაგიმტკიცეთ: და შემოგწირეთ: მამუ-
ლი: არწევანი: მისითა მიმდგომითა: და სამართლიანითა: საქმითა უცი-
ლებელად: და: უკლებლად: ასრე: და ამა: პირსა ზედა: რომე: არა:
შეგეცვალოს: არას: ჟამისა: გამოცვალებისა: თუის: არა: ჩუენგან: და
არა: შემდგომად: ჩუენსა: სხუვათა: მეფეთა: და დედოფალთაგან: და
არას: ადამის: ტომის: კაცისაგან: არა: და თუ: ვისმე: ამა: მამულისა:
წიგნი: და ნიშანი: ჰქონდეს: ყველა: წიგნითა: ამით: გაგუიციუდებია: და
მტკიცე: ესე: ოდენ: არის: და ვინცა: და რამანცა: კაცმან: ესე: ჩუენ-
გან: შემოწირული: წიგნი: და მამული: შესცვალოს: ჩუენთაძკა: ცოდ-
ვათა: მზღველი: არის: წინაშე: ღთისა: რისხაგსმცა: ღთი: და ყოველ-
ნი: წმიდანი: და უკორცონი: და ამათა: ზემოთა: წერილთა: წმიდათა:
მადლი: ნურათამცა: სინანულითა: იქმნების: ესნა: და ღხენა: სულისა:
მისისა: დამმტკიცებელნი: ამისნი: ღთმან: აკუროხნეს: დაიწერა: მტკი-
ცე: ესე: სიგელი: ქკნსა: რმე: ინდიკტიონსა: მეფობისა: ჩუენისასა:
ნა: კელითა: ბარაქსა: ძისა: გიორგისითა:

ხეუელად ხელის მოწერა.

1459 წ. სიგელი მცხეთის № 484, ბოძებული ფაჩუელ უკარმუელის მიერ
147 ქორხნიკოსს, დაწერილია ტყავზე, რომელიც წარმოადგენს
ზაღუმისსტს, ღამისის ხელით, ზომით 74×14¹/₃ სანტიმ. ზოგი-
ერთ სიტყვაში თანხმავანის შემდეგ იხმარება ზედა მკტი ბ, რო-
მელსაც მე არ ვაგაგ.

ქ სახელითა: ღთისა: სამუამოვანისა: და: ცნობილისა: სამბრწყინ-
ვალისა: სამმნათობიერისა: ერთნებისა: ერთღთებისა: და ერთუფლებისა:
ღთისა: მამისა: ღთისა: ძისა: ღთისა: სულისა: წმიდისათა: მეოხები-
თა: შეწევნითა: და თანა: მდგომარეობითა: ყდ: წმიდისა: ყდ: უბრწე-
ლისა: ყდ: ბიწზეუხებელისა: დედოფლისა: ჩუენისა: ღთისმშობელისა:
და მარადის: ქალწულისა: მარიამისითა: რომლისა: მიერ: კორცვასხე-
ბულ იქმნა: ქრისტე: ღთი: ჩუენი: და ეზიარა: კაცებასა: ჩუენისა:
თბითა: ამით: ადამიანითა: მრჩობლ: ბუნებითა: ვიტყუი: უკუე: ღთკა-
ცებასა: ძლიერებითა: და თანა: დგომითა: ბეჭათა: ქეს: საშკვალისა:
მორწმუნეთა: საჭურველისა: მეფეთა: ძლევით: გუიროგუინოსან: მყოფელი-
სა: ძელთა: ცხორებისათა: რომელსა: ზედა: განკუართულ: იქმნა: კორ-
ცითა: ქე: ღთი: ჩუენი: ძლევით: შემუსრვად: ბჭეთა: ჯოჯოხეთისათა:
ოხითა: და შეწევნითა: უუროლოთა: მცველ: მამართებელთა: ცხორები-
სა: ჩუენისათა: წმისყოფითა: აღმასრულებელთა: ღთისა: ბბათათა: დი-
დათა: მთავართა: ზეცისა: ბბათათა: და ცხრა: არვეთა: ზეცისა: ყო-

ველთავე: ძალთათა: თანამოქმედება: მდგომარეობითა: ყოველთა: დედა-
თა: ნაშვითა: უზენაესისა: მუცლით: გამო: დედისათ: ქეს: თაყუანის-
ცემით: მეუფედ: მცნობელისა: უდაბნოსა: ქადაგის სინანულისა: ერთა:
ცულით: მაჩუენებელისა: წინამსრბოლისა: წინასწარ: მეტყუელისა: და
ნათლის'ცემელისა: ინესითა: და სახნის: მობაძავისა: და თანა: მეტომი-
სა მისისა: ძ'ედ: ქუნილისა: წოდებულისა: ი'ე: ღ'თისმეთქვისა: და ღ'თის .
ძმისა: მკერდსა: მას: სამეფოსა: მიყრდნობილია ოხითა: შეწვენითა:
თანა: მდგომარეობითა: პეტრე: რიტორისა: სასუფევლისა: კლიტეთ: .
მპყრობელისა: პირველ: წოდებულისა: და პავლე: სამკამდე: აღწვენული-
სა: და არა: თქმულთა: სიტყუათა: მსმენელისა: მოძღუროსა: წარმართა-
თასა: და თანა: მოქმედება: მდგომარეობითა: წმიდათა მოწმეთა: გ'ი:
ღ'ი: თ'ე: მერკუირი: პროკოპი: და პანტელეიმონ: და წმიდათა: ქალ-
წულ მოწმეთა: ეკატერინა: ირინ: ბარბარ: მარინა: და თეკლასითა: და
ყოველთა: მობაძავთა: მათთა: რომელნი: დაიკლნეს: ქსთუსი: და სისხი-
ლითა: შედებულ იქმნეს: და უფროსდა: წმიდისა: და ყოველთა: ჩრდი-
ლოეთისა: კედართა: შორის: უაღრეს: უზეშთაესისა: და ვიდრე: ცისა
კამარამდის: აღწვენულისა: ქრისტიანეთა: დიდება: პატივისა: დედა ქალა-
ქისა: კათოლიკე: მცხეთისა: საყდრისა: და მას: შინა: ღ'თივ აღმართე-
ბულისა: სუეტისა: ცხოველისა: კუართის: სამეფოსა: რომელი: იქსოვა:
კელთავან: ყ'დ: უბრწუნელისა: ღ'თისა: დედისათა: და მირონისა: ღ'თმყო-
ფელისათა: ამა: ყოველთა: წმიდათა: ზეცისა: და ქუეყნისათა: თავსმდებო-
ბობითა: მინდობითა: და შუამდგომელობითა: ესე: წიგნი: და სიგელი:
სამკუიდრო: სამამულიო: მტკიცე: და შეუცვალეებელი: რასა: გინდა ჟამ-
თა: შლილობა: ქცევა: გამოცვალეებასა: შიგანც: დაგიწერეთ: და მოგ-
კსენეთ: თქუენ: ვირშისა: წმიდათა: მთავარანგელოზთა: მიქიელ და გაბ-
რიელს: და ქრთლისა: პატრიარქსა: ღ'თს: და თქუენთა: მკუიდრთა: მე-
განძორთა: სახლისა: თქუენისა: უზუცესთა: ჯინჯიხისძეთა: ბადასშვილთა:
გრიგოლს: და შენთა: შვილთა: ბადასა: და ბევროზს: და შენთა: ძმის-
წულთა: შალვას: და ივანეს: და თქუენთა: მომავალთა: ყოველთავე: მე:
უჯარმელმან: ფაენელმან: და ჩემნ: შვილმნ შალვა: მას: ჟამსა: ოდეს:
დაგიცვალეთ: ოჯიკასძესა: ოქროთა: ნასყიდსა: და მიქაურსა: მამულსა:
ზედა: და მოგკსენეთ: ქუბეშური: მამული: ჩარებელსა: შვილითა: გერასი-
მისძისეული: მამული: და ტალაკაური: ამილბარასშვილი: მამაგულა: სადენ-
ურნი: ნასახლევანი: მისითა: ქურითა: და ნავენაკევი: მურქნეველათა:
ზემოთ: ხუცესა: ქუემოთ: ფოლოცასა: აქათ: მრგულივ: თექუსმეტისა:
დღისა: მიწა: ბროწლეს: ქუბეშორი მამული: ველითა: ვენაკითა: წყლი-
თა: წისქულითა: ტყითა: სანადიროთა: მათითა: ბრითა: საძებრითა: და
უძებრითა: საყდრისა: წილითა: სასაფლავოთა: ყოველითურთ: უნაკლო-
ლოდ: აგრევე: გერასიმისძისეული: მამული: მისითა: მიმდგომითა: ვე-
ლითა: ვენაკითა: წყლითა: წისქულითა: ტყითა: სანადიროთა: მათითა:

ბრითა: . საკმრითა: . და უკმრითა: . საძებრითა და უძებრითა: . შესავლითა: . და
 გამოსავლითა: . ყოვლითურთ . უნაკლოლოდ: . აგრევე: . სდუნურნი ნასხლე-
 ვანი: . მისითა: . მძურითა: . და ნავენაკევი: . აგრევე: . ბროწლეს: . თეჭუსმეტი-
 სა: . დღისა: . მიწა: . მოგეკსენებია: . ჩუენ: . უჯარმელსა: . ფავენელსა: . და ჩემ-
 სა: . შვილსა: . შალვს: . თქუენ: . ვირშისთავს: . წმიდათა: . მთავარანგელოზთა-
 თუის: . ესე: . მამული: . და გლეხნი: . მათითა: . მმულითა: . წყლითა: . სარწყა-
 ვითა: . წისქვილითა: . ველითა ვენაკითა: . ტყითა: . სანადიროთა: . საკმრითა: .
 და უკმრითა: . საძებრითა . და უძებრითა: . არა: . მოგეშალოს: და არცა: . შე-
 გეცვალოს: . არა: . ჩუენგნ: . და არა: . ჩუენისა: . გუარისა: . კაცთაგან: . ვინ
 იცის . ჟმთა: . გამოკულოილობის და ვითარებ-საგნ: . ესე: . მამული: . მოგეშა-
 ლოს: . და წაგეღოს: ხუითს: . მთავარანგელოზთა: . მკუიდრი: . მამული: .
 მთავარანგელოზთავე: . დარჩეს: . უსარჩლელად: . ყოვლისა: . ადამის: . ტომისა:
 კაცისაგნ: . აწ ვინცა: . და რამნცა: . კაცმნ: . ესე: . ჩუენგნ: . მოცემული: . მა-
 მული: . სანაცვლოთა: . დადებული . წაღებითა: . მოგიშალონ: . და შეგიცვლონ: .
 შერისხდი: . თქუენ: . ღთო: . დაუსაბამო მამაო: ძეო: . და სულო: წმიდავო:
 და შენ: . ყდ: წმიდავო: მშობელო: . მისო: . ყოველთა: . დაბადებულითა: .
 დედოფალო: . მისგან: . იძიე: . შური: . ჯუარისმკუმელთა: . ძისა: . შენისათა: .
 შემცაედების: . ძრწოლ კენისი: . შიშთუილი . იუდასი: . მეხდატეხილობა დიოს-
 კორესი: . დანთქმა: . დათან: . და აბირონისი: . კანონსამცა: . ქუეშე: . მოცი-
 ქულთასა: . არს: . და ამა ზემო: წერილთა: . წმიდათასა: . დამამტკიცებელნი: .
 ღთმნ: . აკურთხნეს: . დაიწერა: . ქკსა: . რმზ: . სეკდებერსა: . კპ: . კელითა: .
 ლუინიანასძისა: . კუირილეს: . შვილისა: . დიმიტრისითა: .

ცუადის ხელთ: მე: ფავენელი ამისი: გამთავებელი: ვარ:
 მე: შალვა: ამისი: გამთავებელი: ვარ:

1464 წ. სიკედი მცხეთისა № 236, ბოძებული ქართლის კათალიკოზის მარ-
 კოზის მიერ 152 ქორთნიკონს, დაწერილია ტუკსე ზომით
 54³/₄ × 20¹/₂ სანტიმ.

ქ: . სახელითა: . ღთისათა: . მამისათა: . ძისათა: . დ: . სულისა: . წმიდისა-
 თა: . მეოხებითა: . ყდ: . წისა: . დედუფლისა: . ჩუენისა: . ღთის: . მშობელი-
 სა: . და: . მარადის: . ქალწულისა: . მარიამისითა: . ძლიერებითა: . პატიოსნისა: .
 და: . ცხოველს: . მყოფელისა: . ჯუარისა: . ძელისა: . ცხორებისათა: . რომელ-
 სა: . ზედა: . ჯუარს: . ეცა: . კორცითა: . ქე: . ღთი: . ჩუენი: . კსნისათუის: .
 ჩუენისა: . ოხითა: . და: . შეწვენითა: . წთა: . ზეცისა: . ძალთა: . მიქაელ: . და:
 გაბრიელისითა: . შეწვენითა: . სუეტისა: . ცხოველისა: . კუართისა: . საუფლოსა: .
 და: . მირონისა: . ღთ: . მყოფელისათა: . ჩუენ: . ქს: . ღთისა: . მრ: . ქსა: . კზმან: .
 მარკოზ: . ესე: . უკუნისამდე: . გასათავებელი: . წიგნი: . მოგეცით: . თქუენ:

ბერინას: შვილსა: მეჯინბეთ: უხუცესსა: მამისასა: და: ედილას: შვილ-
 სა: მისრის: და: შენსა: შვილსა: ზაქარას: შვილთა: და: შვილის:
 შვილთა: მომავალთა: გვარისა: შენისათა: ყოველთავე: ვინათგან: შენი:
 სიამირი: მახარებელი: სოფლისა: ვითარებისაგან: უმკუდრო: და: უნათე-
 საო: იქმნა: და: მისივე: სიცოცხლეშიგა: გიშვილნა: მისა: მამულზედა:
 რაგუარაცა: შეფეთა: და: კზთაგან: მისთვის: დამტკიცებული: იყო: აგ-
 რე: თქუენ: დაგიგდო: და: ჩუენცა: შეგიწყალეთ: და: ამა: სიგლითა:
 კიდევ: დაგიმტკიცეთ: ფოსუი: და: ოროტა: მისითა: შესავლითა: და:
 კუტალას: აბნაშვილნი: ორნივე: განაყოფნი: და: ჯუარის: ბოლოსა:
 ვენაკი: და: გიბედნიეროს: ღწ: შენ: მისრის: და: შენსა: შვილსა:
 ზაქარას: და: თქუენტა: მომავალთა: ყოველთავე: ფოსუი: და: ორო-
 ტა: მისითა: შესავლითა: და: კუტალას: აბნაშვილნი: ორნივე: განაყოფ-
 ნი: მითითა: ბართა: წყლითა: წისქვილითა: საბამითა: სათიბითა: საკ-
 ნავითა: და: ყოვლითავე: მისითა: მიმდგომითა: საყდრისა: და: ჩუენ-
 სა: ერდგულად: სამსახურსა: შინა: ესე ასრე გაგითავდეს: და: არა: შე-
 გეცვალოს: არა: ჩუენგან: და: არა: შდ: ჩუენსა: სხუათა: კზთაგან:
 და ვინცა: შევიცვალოს: რისხავმცა: მამა: ძე: და: სული: წმიდა: და:
 ყოველნი: ღთისათვის: წამებულნი: რომელნი: სუინაკარსა: შინა: აღ-
 წერილ: არიან: დამამტკიცებელ: და: გამთავებელნი: ღწ: აკურთხნეს:
 ამისნი: მოწამენი: არიან: სრულნი: მცხეთის: შვილნი: დაიწერა: სიგე-
 ლი: და: ბზა: ესე: ქკნსა: რწბ: დეკემბერსა: იგ:

სქელს მაწკრა: ქ: ჩუენ: ქსა ღთისა მიერ: ქრთლისა კზი: მარკოზ: კა-
 ნუნითა ვამტკიცებთ

ქ: ემა: პატრონთა: ბზისა: მე: ჯუარის მტვირთველი: ელიოზისძე
 ელიოზ: მოწამე: ვარ:

1465 წ. საგელე მცხეთას № 75, ბოძებულია ერისთავის ვაჟიე შაბურასძის
 მიერ 153 ქორთნიკანს, დაწკრილთა დამაზის სქელთ ტყავზე ზო-
 მათ 99³/₄ × 23 — 24³/₄ სანტიმ.

ქ: სახელითა: ღთისა: სამგუამოვნად: ცნობილისა: სამბრწყინვალისა
 სამმნათობიერისა: ერთნებისა: ერთღთეებისა: და: ერთუფლებისა ღთისა:
 მამისა: ღთისა: ძისა: და: ღთისა: სულისა: წმიდისათა: მეოხებითა:
 შეწევნითა: და: თანა: მდგომარეობითა: ყდ: წმიდისა: ყდ: უბრწენ-
 ლისა: ყდ: ბიწ: შეუხებელისა: დედოფლისა: ჩუენისა: ღთისმშობლისა
 და: მარადის: ქალწულისა: მარიამისითა: რომლისა: მიერ: კორც: ვას-
 ხებულმან: ქრისტე: ღთი: ჩუენი: და: ეზიარა: კაცებასა: ჩუენსა: თბი-

თა მით: ადამიანთა: მრჩობლ: ბუნებებაობითა: ვიტყუი: უკუე: ღთკა-
ცებასა: ძლიერებითა: შეწვევითა: და: თანა: დგომითა: ბეჭთა: ქს:
საშუალისა: მორწმუნეთა: საქურველისა: მეფეთა: ძლევეთ: გუორგუინოსან
მყოფელისა ძელისა: ცხორებისათა: რომელსა: ზედა: განკუართულიქმნა:
კორცითა ქე: ღთი: ჩუენი: ძლევეთ: შემუსრვად: ბჭეთა: ჯოჯოხეთი-
სათა: ოხითა და: შეწვევითა: უურულოთა: მცველ: მმართველთა: ცხო-
რებისა: ჩუენისათა: წამის ყოფთ: აღმასრულებელთა: ღთისა: ბზათათა:
დიდთა: მთავართა: ზეცისა ბზათათა: და: ცხრა: არვეთა: ყოველთავე:
ზეცისა: ძალთათა: თანა: მოქმედება: მდგომარეობითა: ყლთა: დედათა:
ნამეთა: უზენაესისა: მუტლით: გამო: დედისათ: ქს: თაყუანისცემით:
მეუფედ: მცნობელისა: უდაბნოს: ქადაგისა: სინანულისა: ერთა: ცული-
თა: მაჩუენებელისა: წინა: მსრბოლისა: და: წინასწარმეტყუელისა: და:
ნათლისმცემელისა: იესითა: და: სეხნის: მობაძავისა: და: თანამეტომი-
სა: მისისა: ძედ: ქუხილისა: წოდებულისა: იე: ღთის მეთქუისა: და:
ღთისა: ძმისა: მკერდსა: მას: სამეუფოსა: მიყრდნობილისა: და: მიერ:
მცნობელსა: საკურიველთა: მათ: საიდუმლოთასა: და: საყუარელისა: მო-
წაფისა: და: ქალწულისათა: ოხითა: შეწვევითა: და: თანა: მოქმედები-
თა: პეტრე: რიტორისა: სასუფეველისა: კლიტეთ მპყრობელისა: პირ-
ველ: წოდებულისა: და: პაეღე: სამცამდე: აღწვევულისა: და: არა:
თქუმულთა: სიტყუათა: მსმენელისა: მოძღურისა: წარმართთასა: და:
ათორთა: ქს: მოწაფეთა: და: სამეოცდაათეულთა: მოციქულთათა: რო-
მელთა: სიბრძნითა: და: მოძღურებითა: მოიბადურნეს: ყლნი: კიდენი:
სოფლისანი: თანა: მოქმედებითა: და: შეწვევითა: წთა: მოწამეთა:
გგი: დიმიტრი: თე: მერკური: პროკოპი: და: პანტელეიმონ: და:
წთა: მოყუას: მერაბამეთა: და: მობაძავთა: ქს: ვნებათათა: და: წთა:
ქალწულ: მოწამეთა: ეკატერინა: ირინა: ბარბარა: მარინა: თეკლა: და:
ყლთა: მობაძავთა: მათათა: რომელნი: დაიკლნეს: ქსთუის: და: სისხლ-
თა: დათხვეითა: გუორგუინოსან იქმნეს: წდა: წთა: მამათა: განშორე-
ბულთა: მეუდაბნოეთა: მესუეტეთა: მარტოდ: მყოფთა: ფიქოსანთა: ქს:
ნებისმყოფელთათა: და: რომელთა: ღთი: დაჯერეს: სათნოთა: ცხო-
რებითა: ამათ: ყლთა: წთა: მეოხებითა: რომელნი: საუკუნითგან: სა-
თნო ეყუნეს: უფალსა: ჩუენსა: იესოს: ქსა: და: წმიდასა: სუინაქსარსა:
შინა: სახელ მოკსენებულ იქმნეს: და: კუალად: სხუანიცა: სათნოყო-
ფად: არიან: ამათ: ყლთა: წთა: ზეცისა: და: ქუეყანისათა: თავსმდე-
ბობითა: და: შუამდგომელობითა: ესე: წიგნი: და: სიგელი: სამკუიდრო:
სამამულო და: ამიერ: უკუნისამდე: ვათავებულ: გასათავებელი: და: რა-
სა გინდა: ჟამთა: შლილობა: ქცევა: გამოცვალებასა: შიგანცა: მტკიცე:
და: შეუცვალებელი უთუო: უთუმცაო: დრო: დაუდებელი: მიზნე: შემო-
უღებელი: ჟამუქებნელი: ყოველისა: ილათისა: და: თათბირისაგან: უმი-
ზეზოდ: გამოსრული: და: გამოღებული: გკადრეთ: და: მოგაკსენეთ:

თქუენ: ყლთა: ჩრდილოეთისა: კედართა: შორის: უაღრეს: უზემთაეს-
 სა: და: ვიღრე: ცისა: კამართამდის: აღწევნულსა: ქრისტიანეთა: დი-
 დება: პატრისა: დედა: ქალაქსა: კათოლიკე: მცხეთისა: საყდარსა: და:
 მას შინა: ღთივ: აღმართებულსა: სუეტსა: ცხოველსა: კუართსა: სამეუ-
 ფოსა: რომელი: იქსოვა: კელთაგან: ყდ: უბიწოსა: ღთისა დედისათა:
 და: მიპრონისა: ღთ მყოფელსა: და: თქუენ: მათსა: მპყრობელსა:
 ყლთა: ცოდვილთა: მეოხსა: და: შესავედრებელსა: ქს: ღთისა: შრ:
 ქართლისა: მღრდელთ: მოძღუართ: მთავარსა: პატრიარქსა: პატრონსა:
 კზსა: მარკოზს: ჩუენ: შაბურისძეთა: ერისთავმან: ვამიყ: და: სარო:
 და: ძეთა: ჩუენთა: გგი: ომარ: მიქამან: ვარამ: და: ნუგზარ: ძმათა:
 შვილთა: და: მომავალთა: სახლისა: ჩუენისათა: ყოველთავე: მის: ჟმი-
 სა შედეგად: ოდეს: ჩუენად: უღირსად: დიდად: და: საპატრიოდ: შეგუი-
 წყალეს: პატრონმან მეფეთა: მეფემან: გიგი: და: მათი: ასული: ჩუე-
 ნისა: შვილისათუის: გუბოდეს: და: მოგუცეს დიდი: გამოსანახავი: სა-
 სჯულო: და: საკანონო: საქმე: იყო: და: დიდად: შემოვებუწენით
 თქუენსა: საყდარსა: და: თქუენ: მათსა: მპყრობელსა: და: დიდისა: და-
 საურვებელი აგან: მცირესა: ამას: შეგუჯერდით: შემოვსწირეთ: და: მო-
 ვახსენეთ: კითხვითა: ბბითა: და: ნებადართვითა ღთივ: გუირგუინოსნი-
 სა: მეფეთა: მეფისა: გიგისითა: ჩუენი: მკუიდრი: და: ყოვლისა: ადა-
 მის: ნათესავისა: კაცისაგან: უსარჩლავი: და: მოუდევარი: მამული: ნო-
 ჯიკეთა: ნოჯისთავი: ეკლესია მისითა: მიმდგომითა: სამართლიანითა:
 ყუალათა: სიასშვილისეული: მამული: მისითა: მამულითა სახლკართა:
 ველითა: და: ვენაკითა: საიქოსძე: ჩაბასშვილი: მაკარისშვილი: და: თევ-
 დოასშვილი: მათითა: მიმდგომითა: და: ხუადაბუნებითა: და: რაცა: ნო-
 ჯიკეთა: ჩუენი სახასო: არის: ყლითურთ: უკლებლად: მათითა: შზღვრი-
 თა: სასახლოთა: საჯდომითა: ველითა: ვენაკითა: ჭურითა: მარნითა:
 წყლითა: წისქულითა: ტუითა: ნაფუძრითა: მინდორითა: ნიგუზნართა: ჭა-
 ლითა: სათიბითა: მითითა: და: ბართა: საქებრითა: და: უძებრითა: საკმრი-
 თა: და: უკმრითა: და: მისითა: მიმდგომითა: სამართლიანითა: ერთობ: ყუა-
 ლათა: უკლებლად: ამა: წესითა: რაგუარაცა: სხუანი: მცხეთისა: მამულნი:
 თარხანნი: და: კელშეუვალნი: არიან: მითვე: წესითა: არავისი: კელი: შე-
 ვიდეს: და: სხუა: საწერი: და: სათხოვარი: გქონდეს: და: გიბედნიეროს:
 ღნ: ესე: ჩუენგან: ჩუენითა: ნებითა: და: წადილითა: შემოწირული: და:
 მოკნებული: მამული: ნოჯიკეთა: ნოჯისთავი: ეკლესია: მისითა: მიმდგო-
 მითა: სამართლიანითა: ყუალათა: სიასშვილისეული: მამული: მისითა: მიმდ-
 გომითა: სახლკართა: ველითა: და: ვენაკებითა: საიქოსძე: ჩაბასშვილი: მა-
 კარისშვილი: და: თევდოასშვილი: მათითა: მიმდგომითა: სამართლიანითა: და:
 ხუადაბუნებითა: და: რაცა: ნოჯიკეთა: ჩუენი: სახასო: იყო: მათითა: საკმ-
 რითა: და: უკმრითა: ყოვლითურთ: უკლებლად: არავინ: იყოს: მოცილიე:

და: მოსარჩლე: არა: არა: ჩუენ: და: არა: მომავალთა: ჩუენთაგან: ვინმე:
არა: სხუისა: გუარისა: კაცი: და: დედაკაცი: არ: თავადი: არ: დიდ-
ბული: და: არ: აზნაური: არ: დიდი: და: არა: მცირე: და: თუ ვინ-
მე: გამოჩნდეს: და: მოგიშლოს: პირისა: და: პასუხისა: გამცემნი: ჩუენ:
ვიყუნეთ: და: თქუენგან: და: თქუენისა: საყდრისაგან: ისრევე: უჯუ-
რო: და: შეუენდობელნი: ვიყუნეთ: ასრე: ჩუენი: მკუიდრი: და: მოუ-
დევარი: ნოჯიკეყური: მამული: გკონდეს: და: გიბედნიეროს: ღნ: ვიდ-
რე: გებადმდე: ჟამთა და: მი: უკუნისამდი: ვიდრემდის: ტადარი: სიწმი-
დისა: თქუენისა: ეგოს: ვერავინ: იკადროს: ამისად: შლად: და: ქცე-
ვად: რასაცა: ჟამისა: გამოცვალებისათუის: იმა: მამულისა: გამოკუებად:
შლად: და: ცვალებად: კელყოს: ანუ: ჩუენ: და: ანუ: შემდგომად:
ჩუენსა: ჩუენისა: გუარისა: მომავალთა: განმან ვინმე: ანუ: სხუისა: გუა-
რისა: კაცმან: და: დიაცმან: შეგიცვალონ: შეპრისხდი: თქუენ: ღთა:
დაუსაბამო: მამაო: ძეო: და: სულო: წმიდაო: და: შენ: ყდ: წმიდაო:
მშობელო: მისო: ყლთა: დაბადებულთა: დედოფალო: მისგან: იძი: შუ-
რა: ჯუარისმკუმელთა: ძისა: შენისათა: შემცადების: ძრწოლა: კენი-
სი: შიშთვილი: იუდასი: მეხდატეხილობა: დიოსკორესი: დანთქმა: დათან:
და: აბირონისი: ნესტორს: და: ოროგინესთანამცა: არს: ნაწილი: და:
სამკუიდრებელი: მისი: და: ნურათამცა: სინანულითა: იქმნების: ჯოჯო-
ხეთით: კსნა: სულისა: მისისა: კრულმცა: არს: ცათა: შინა: და: ქუე-
ყანასა: ზედა: მკუდარი: და: ცოცხალი: მისი: შუიდათა: კრებათა: და:
ხუთთა: პატრიარქთა: მადლითა: და: წისა: და: კათოლიკე: დედაქალა-
ქასა: მცხეთისა: საყდრისა: და: მას შინა: აღსრულებულთა: მდდელ:
მემსხუერპლეობათა: მადლითა: და: მასზედამცა: დაესრულების: კმა: იგი:
საშინელი: მოისპენ: უღმრთო: რათა: არა: იხილოს: მან: დიდება: უფ-
ლისა: და: სისხლი: მაგისი: ჩუენზედა: და: შეილთა: ჩუენთა: ზედა:
რომელთა: მოსლვად: ილოცეს: და: ასდა: მერვისა: ფსალმუნისა: წყე-
ვასა: მასზედამცა: სრულჰყოფს: ღთი: და: კანონსამცა: ქუეშე: არს:
წთა მოციქულთასა: და: ამა: ზემო: წერილთა: წთასა: და: მათმიერმ-
ცა: მიეკადების: პატიჯი: იგი: ანნა: და: საბფირასი: და: ჩუენთამცა:
ბრალთა: და: ცოდვათა: მზღველი არს: წინაშე: ღთისა: და: ვინ:
დაამტკიცოს: ღნ: ყლი: გაგებული: მისი: სრულ: და: მტკიცე ყოს:
დაიწერა: სასჯლოდ: ნოჯიკეყთა: შემოწირულობისა: წიგნი: და: სიგე-
ლი: ესე: ნოქცევსა: მეთათონხმეტესა: ქქნსა: რნგ: აპრილსა: ოცდასამ-
სა: კელითა: ოქროპირისშვილის: მახარებელისათა:

ხელისმოწერა: მე: ერისთავი: ამისი: გამთავებელი: ვარა: +

1467 წ. სიგელი მცხეთის № 479, ბძძებუდი ქართლის კათალიკოსის
აბრამ აბლაკის მიერ 155 ქორანიკის, დაწერილად ტყავზე
ზომით 100×20¹/₄, სანტამ.

ქ სახელითა. ღთისათა. სამგამოვნად. ცნობილისა. ერთ. არსებისა. ერთ.
უფლებისა. და. ერთ. ღთებისა: ღთისა. მამისა. ღმრთისა. ძისა. და ღთისა.
სულისა. წმიდისათა. ოხითა. და. შეწვევითა. ყდ. წმიდისა. უბრწუნელისა. უმე-
ტეს. კურთხეულისა. დედოფლისა. ჩუენისა. ღთის. მშობელისა. და. მარა-
დის. ქალწულისა. მარამისითა. ძლიერებითა ცხოველს. მყოფელისა და.
პატიოსნისა. ჯუარისათა. ძელისა. ცხორებისათა. რომელსა. ზედა. განკურთულ
იქმნა. კორციითა. ქე. ღთი. ჩუენი. კსნისათუის. ჩუენისა. თანა. მოქმედება.
მდგომარეობითა უურულოთა. მცველ. მმართველთა. ცხორებისა. ჩუენისათა.
წამის. ყოფით. აღმასრულებელთა. ღთისა. ბზათათა. დიდთა. მთავართა. ზეცისა.
უეკორცოთათა. და. ცხრა. არვეთა. ყოველთავე. ზეცისა. ძალთა. ოხითა. და შე-
წვევითა. ყოველთა დედათა. ნაშობთა. უზენაესისა. უდაბნოს. ქადაკისა. წინა-
მსრბოლისა. წინასწარმეტყუელისა. და. ნათლის. მცემელისა. იესითა. და.
თანა. მეტომისა: მისისა. ძედ. ქუხილისა. წოდებულისა. იე. ღთის. მეტყუე-
ლისა. საყუარელისა. მოწაფისა და. ქალწულისათა. ოხითა. შეწვევითა. და.
თანა მოქმედებითა. პეტრე. რიტორისა: სასუფეველისა. კლიტეთ. მპრობე-
ლისა. პავლე. სამკადმდე. აღწვევულისა. და. არა. თქმულთა. სიტყუაჲა. მსმე-
ნელისა. ათორთა. მოციქულთა. და სამეოცდა. ათეულთა. ქს. მოწაფეთათა.
რომელთა. მოძღურებითა. მობადურნეს. ყოველნი. კიდენი. სოფლისანი. თანა.
მოქმედობა. მდგომარეობითა. წთა. მოწამეთა. გიგი. დიმიტრი. თევდორე.
მერკუირი. პროკოპი. და. პანტელეიმონისითა: და. წმიდათა. ქალწულ. მოწა-
მეთა თეკლა. ეკატერინა. ირინა. მარინა. ბარბარა. და ყოველთა. მობაძვეთა.
მათთა. რომელნი და. იკლნეს. ქრისტეს. თუის. და. სისხლთა. და. თხევითა.
გუირგუინოსან. იქმნეს და წთა. მამათა. განშორებულთა. მეუდაბნოეთა.
მესუეტეთა. მარტოდ. მყოფთა. ფირთოსანთა. ქრისტეს. ნების. მყო-
ფელთა. და. რომელთა. და. აჯერეს. ღთი. სათნოთა. ცხორებითა. რომელნი.
საუკუნითგან. სათნო: ეყუნეს. უფალსა. ჩუენსა. იესოს. ქრისტესა. და. კუა-
ლადცა. სათნო. ყოფად. არიან. ყოველთა. ღთისა. წთა. ზეცისა. და. ქუეყა-
ნისათა. ოხითა. შეწვევითა. და. შუამდგომლობითა. სუეტისა. ცხოველისა. და.
კუართისა. საუფლოსა. მირონსა. ღთ. მყოფელისათა. ჩუენ. ქს. ღთისა.
მიერ. კურთხეულმან. ქართლისა. კაზმან. აბარამ. აბალაკმან. ვიგულვე.
და ვიგულს. მოდგნე. და. ძუელითგან. თამარის. ყამისათ. და. ქცუე-
ლი. საწისქვილო. მოვიძიე. და. მე: ახლად. რუუ. გამოვიღე. და. ორი.
წისქვილე. აღვაშე. საკსენებელად. სულისა. ჩემისა. ვილუაწე. და. შე-

მოგწირე. შენ. ყოვლად. წმიდასა. მცხეთისა. მეტეხთა. ღთის. შობილ
 სა. ასრე. რომე. თქუნ. წე. ორი. კანდელი. დღისით. და. ღამით.
 და უსუბელად. ენთებოდეს. მოსასკენებელად. ცოდვილისა. სულისა. ჩუე-
 ნისა. და. შემდგომად. ჩუენსა. და. დაგინებულნო. წმიდანო. ებისკოპოსნო.
 ვევედოები. მადლთა. თქუნთა. წმიდათა. რათა. ესრეთვე. აღასრულოთ. მე-
 ცირე. ესე. ჩემი. ნამუშავევი. შესაწირავი. რათა. ღთნ. თქუნეც. აღვისრუ-
 ლოს. კეთილი. ღუაწლი. და. შრომა. თქუენი. და მოგავოს. მოსაგებელი.
 ძღვეათა. და. შრომათა. თქუნთა. და. უკეთუ. ვინმე. კელ. ჰყოს. მცირესა.
 ამას. ჩუენსა. ევლოგიასა. ანუ. ებისკოპოსმან. და. ანუ. მეფეთა. და. ანუ.
 მთავართავანმან. ვინმე. რისხავსმცა. მამა. ძე. და. სული. წმიდა. და. ამა. ზე-
 მო. წერილთა. მადლი. შემცა. ედების. კეთრი. გეზისი. და შიშთვილი. იუ-
 დასი. ნუ. რარათამცა. სინანულითა. არის. კსნა. სულისა. მისისა. და. ასდა-
 მერვისა. ფსალმუნისა. წყევასა. ქუეშე. იყოს. ნაწილი. მისი. ანას. და. კაია-
 ფას. თანამცა. არს. მკუიდრობა. მისი. და ჩემთამცა. ცოდვათა. თუის. განი-
 კითხვის. მეორედ. მოსლვასა. მას. საშინელსა. კრულმცა. არის. შვიდთა.
 კრებათავან. და. ხუთთა. პატრიქთა. მადლითა. და. იწერა. წიგნი. და.
 სიგელი. ესე. ქრონიკონსა: რნე: კელითა. ფრად. ცოდვილისა. აბრამი-
 სითა:.

სეჯის მწერა: ჩუენ. ქს. ღთისა. მიერ. ქართლსა. კზი აბრამ აბალა-
 კი. კანონითა ვამტკიცებთ. ჩუენთა ცოდვათუის. განიკითხუის.
 ვინცა. ესე ყოვლად. წმიდასა. მოუშალოს 2 ჯვარი

1477 წ. სიკეჯი ქვათსევის მონასტრისა № 5, დაწერილი მქრალად ლამა-
 ზის სეჯით 165 ქორწინიანს, ტეავზე ზომით 74¹/₂ × 19¹/₂
 სანტიმ.

ქ: ტომებით: ასულო: ადამისო: და: მადლით: დედაო: ღთისაო: რომელი: კსნისათუის: ჩუენისა: წყალობით: აღიძრა: და: სათნო: ყოფითა: მამი-
 სათა: და: წინამძღრობითა: სულისა: წმიდისათა: მადალი: იგი: ძე: ღთისა:
 ძედ: შენდა: იწოდა: და: ღთებით: უქცეველმან: შეიმოსა: ბუნება: ადამისი:
 და: დაჰკსნა: მწუხარება: ევასი: და: ნაშობთა: მისთა: ქეშმარიტო: სალხინე-
 ბელო: კაცთა: ბუნებისაო: წინასწარმეტყუელთა: ქეშმარიტო: მოწავებაო:
 დავით: პირველისა: მამისა: შენისა: დაუქნობელო: ვარდო: სოლომონის: ქე-
 ბაო: ქებაო: რომელსა: ვარემოვადგან: სამეოცნი: ძლიერნი: რომელ: არიან
 სიტყუანი: საღმრთოთა: წერილთანი: პატიოსან: ძღუენ: კაცთა: ნათესავისაო:
 სახელდიდო: და: ქალწულო: დედობით: ახალო: მზესა: ქუეშე: ანგელოზთა:
 ცხორებისა: მასწავლელო: კაცთა: რომლისა: მიერ: დაიკსნა: შუაკედელი:
 მტერობისა: და: განქარწყევა: პირველი: რომლისა: მიერ: მოვიღეთ: კურთხე-

ვა: საუკუნო: და: ღირსვიქმნენით: პირველსავე: პატრისა: სამოთხისასა: რომ-
ლისა: მიერ: ვიცანთ: შემოქმედი: უმეცარიოთა: და: ვიქსნენით: ტყუეობისა-
გან: მწარისა: ყოველსავე: სჯულსა: ქებათასა: აღმატებულო: ყოვლად: წო:
ვლაქერნისა: და: ქვათაკევის: ღთისმშობელო: მე: მსასოებელმან: ძისა: შენი-
სამან: და: მინდობილმან: ცვაფარვათა: თქუენთამან: ყოველთა: ადამის: ნა-
თესავთა: უნარჩევსმა: და: უცოდვილესმან: ქაჩიბასძეთა: სახლშიგა: დაბერე-
ბულმან: დედაბერმან: ნინო: ვიგულვე: და: ვიგულსმოღდინე: ვითარ შეიწირ-
ნა: ძემან: შენმან: მწუღილნი: იგი: ქურივისანი: და: მეცა: არა: სასო: წარ
კუეთილ ვიქმენ: და: შევსწირე: და: მოვაკსენე: ტაძარსა: თქუენსა: ქვათაკევი-
სა: მონასტერსა: და: მუნ შინა: დამკუიდრებულთა მღრდელთა: და: მონა-
ზონთა: მცირე: ვენაკი: რომელი: მოვიყიდე: ჩემითა: აღლოთა: ფასითა: ქურცი-
კაულისა: ღთისავარასავან: და: მისისა: შვილისა: ზარისავან: და: მისთა მო-
მავალთავან: კითხვითა: და: ბზითა: დიმიტრის: ძისა: მეფისა: კოსტანტინე-
სითა: ვენაკი: ქალისა: ტყლაპაურა: მისითა: სასართა: და: ქალისა: საღობა-
ვითა: სადამდის: ქურციკულმან: სამანნი: ჩაგუისხნა: და: აილო: ფასი: სრუ-
ლი: რომლითა: მისი: გული: შესჯერდა: და: მომყიდა: უსარჩილელ: უცი
ლობლად: ყოვლისა: ადამის: ნათესავისა: კაცისავან: და: მე: თქუენ: მონას-
ტერსა: და კრებულთა: მოვაკსენე: და: თქუენ: ინებეთ: და: გამიჩინეთ: დე-
კემბერსა: ათცამეტსა: ალაპი: კარგადებული: გარდაიკდებოდეს: მღრდელთა-
თავან: წირვითა: და: ამა: ალაპისა: წირვასა: შინა: სახარებასა: ზედა: მეფე:
კოსტანტინე: შენდობით: მოიკსენებოდეს: და: მონაზონთა: და: დედაბერთა-
გან: შენდობითა: ცოდვილი: სული: ჩემი: მოიკსენებოდეს: და: ერთი: ხუ-
ცესი: ჩემისა: შვილისა: ნატიფისასათუის: შეიმოღებოდეს: შეიწირე: ზი: ყოვ-
ლად: წმიდაო: ღთისმშობელო: მცირე: ესე: შესაწირავი: და: მიოხე: წინა-
შე: ძისა: შენისა: დღესა: მას: დიდსა: განკითხვისასა: აწ: ვინცა: ესე: ჩემგან:
ნაღუაწი: და: დიდად: ჰირნახული: ქვათაკევისა: მონასტერსა: გამოაკუას: და:
შეცვალოს: შემცა: იკულების: სჯულისავან: ქრისტიანეთასა: რისხავსმცა: და-
უსაბამო: ღმერთი: მამა: ძე: და: სული: წმიდა: კრულმცა: არს: ცათა: შინა:
და: ქუეყანასა: ზედა: შუიდათა: კრებათა: და: ხუთთა: პატრიარქთა: მადლი-
თა: და: ჯუართა: შემცაედების: კეთრი: გეზისი: შიშთვილი: იუდასი: დან-
თქმა: დათან: და: აბირონისი: მეხდატეხილობა: დიოსკორესი: ნესტორის:
და: ოროგინეს: და: პეტროზ: მკაწრვალისა: თანამცა: არს: ნაწილი: და: სამ-
კუიდრებელი: მისი: და: შენ: ყოვლად: წმიდაო: ღთისმშობელო: მისგან:
იძიე: შური: ჯუარის მკუმელთა: ძისა: შენისათა: და: ვინ: დაამტკიცოს:
ღწ: აკურთხოს: ამისნი: მოწმენი: არიან: და: შუა: დამხდომნი: ერთსულო-
ბით: ქვათაკევისა: კრებულნი: ბასილისძე: მახატელი: დედანასშვილი: მახა-
რებელი: მონესელისძე: მიქა: ქადაგსა: მახარებელსა: დამიწერია: და: მოწა-
მეცა: ვარ: დაიწერა: ქკნს: რ: სამოცდახუთსა:

ასომთავრუჯად: ქ.: ჩწ. ერთსულობით: ძმნი და: კრებლნი: მწმენნი: და: გამთევბლნი: ვართ:.

თბი ჯვანი. მხედრუჯად მასარებლის ხელთ: ჯუარი: და: ნიშანი: ქურციკაულისა: ღთისვარასი:

მე-XVII სუკ. ხელთ: გულიტასი: არის: ანდრიაშვილისა.

სხვა ხელთ: სახელითა: ღთისათა: მამისა: ძისათა: და: სულისა: წმიდისათა. მეოხებითა: ყოლად: წმიდისა: ვლახქენიად: წოდებებულისა: ქვათაყვეისა: ღთის მშობელისათა: მარადის: ქალწულ: მახარებლისათა: ამათითა: თავდებობითა: და: შუამდგომლობითა: ესე: უკუნისამდის: ჟამთა: გასათავებელი: წიგნი: და: სიგელი: მოგეც: მე: ანდრიას: შვილმა: გულიტამა: და: ავგაროზხმა: იმედამა: შალვა: მახარებელმა: შენ: დედაბერსა: მართას: და: ავიღეთ: შენგან: სალაპე: და: დავიდევით: ერთის: კოდისა: სამოცი: პური: და: ერთი კოკა: ღვინო: ოც ლიტრიანითა: ამას: მივიტანდეთ: ქვათაყვეს: გიორგობისთვის: რვასა: მთავარ ანგელოზობასა: ყოველთა: წელიწადთა: მივიტანდეთ: და: და: დეკანოზ: კანდელკთა: და: ბერ: მოლოზანთა: პიერთმეოდეს: ვინცა: და რამანცა: გვარისა კაცმა ოგიშალოს: რისხავსცა: ღმერთი: და ამა: ზემო: წერილნი: ღთისანი: არიან: მოწამენი: დეკანოზი მორჩილსძე: კანდელაკი ჟაჟილას შვილი:

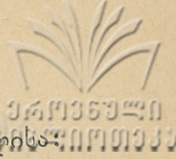
5 ჯვანი.

სხვა ხელთ: ქ.: არის: ამ: ალაპისა: ფასი: ოცი: მარჩილი ვინ: იცის: ალაპისა: ქნა: აღარ შეგვეძლოს: ამ: ფასის: მამული: საყდარს: დაუდვათ: და: მის: წინამძღვარსა და: დეკანოზსა: და კანდელაკსა: ივბაროთ:

1488 წ. ქვათახევის სიგელი № 6, დაწერილი ტყავზე ზომით 54¹/₂ × 21 სანტიმ. ღამაზის ხელთ. ბოქმული 176 ქაწინიკანს გუჯშარ დედოფლის მიერ.

ქ: ტომებით: ასულო: ადამისო: და: მადლით: დედაო: ღთისაო: რომელი: კნისათუის: ჩუენისა. წყალობით: აღიძრა: და: სათნო: ყოფითა: მამისათა: და: წინამძღურობითა: სულისა: წისათა: მალალი: იგი: ძე: ღთისა: ძედ: შენ და: იწოდა: და: ღთეებით: უქცეველმან: შეიმოსა. ბუნება: ადამისი: და: კსნა: მწუხარება: ევასი: და: ნაშობთა: მისთა: კემმარიტო. საღბინებლო: კაცთა: ბუნებისაო: წინასწარმეტყუელთა: კემმარიტო: მოსწავებაო: დავით: პირველისა: მამისა შენისა: დაუკნობლო: ვარდო: სოლომონის: ქებაო: ქებათაო: რომელსა: გარემოგადგან: სამეოცნი: ძლიერნი: პატიოსანო: ძღუენო: კაცთ: ნათესავისაო: სახელ: დიდო: და: ქალწულ დედობით: ახალო:

მზესა: ქუეშე: ანგელოზთა: ცხორებისა: მასწავლებლო: კაცთაო: რომლისა: მიერ: დაისუნა: შუაკედელი: მტერობისა: და: გაქარდა: წყევა: პირველი: რომლისა: მიერ: მოვიდეთ: კურთხევა: საუკუნო: და: ღირს ვიქმნენით: პირველსავე: პატრისა: სამოთხისასა: რომლისა: მიერ: ვიცანთ: შემოქმედი: უმეცართა: და: ვიკნენით: ტყუეობისაგან: მწარისა: ყოველსავე: სჯულსა: ქებათასა: აღმატებულო: ქვათაკევისა: და: ვლაქერნისა: ღთისმშობელო: მე: მსასოებელმან: ძისა: შენისამან: და: მინდობილმან: ცვაფარვათა: თქუენთამან დედოფალმან: გულშარ: ვიგულევე: და: ვიგულსმოდგინე: და: ვცან: ლუწა: სულისა: ჩუენისა: და: ტაძარსა: თქუენსა: წინაშე: ერთი: დღე: საუკუნო: აღაპი: განვიჩინე: ასრე: და: და: ამა: წესითა: რომე: შიდარს: ავგაროზისძესა: ანდრიას: შვილსა: გრიგოლს: და: მისთა: შვილთა: ჩემი: ნალუაწი: თოთხმეტი ათასი: თეთრი: მივეც: და: მათ: მათითა: ნებითა: და: წადილითა: საუკუნო: აღაპი: გამიჩინეს: ნოენბერსა: კე: ყოველითურთ: სრულსა: და: უნაკლულსა: აღაპსა: გარდაიკდიდენ: ყოველთა: წელიწადთა: და: არაოდეს: დაგუაკლდებოდეს: არა: ავგაროზისძეთა: და: მათთა: შვილთა: და: მომავალთა: და: ნათესავთაგან: და: არა: სხუისა: ადამის: ნათესავისა: კაცისაგან: მოიშალოს: და: ვიდრემდის: ქვათაკევისა: ტაძარი: ეგოს: და: ავგაროზისძეთა: ნათესავი: და: მათსა: მამულსა: ზედა: მყოფი: კაცი: იყოს: ესე: აღაპი: ვერავინ: მოშალოს: და: ვინცა: ამისად: შლად: და: ქცევად: კელყოს: ანუ: ავგაროზისძეთა: და: ანუ: სხუამან: კაცმან: შერისხდი: შენ: დაუსაბამოო: ღთო: მამაო: ძეო: და: სულო: წმიდაო: და: შენ: ყდ: წო: ღთისმშობელო: ვლაქერნისაო: მისგან: იძიე: შური: ჯუარისმცუმელთა ძისა: შენისათა: შემცაეღების: ძრწოლა: კაენისი: შიშთვილი: იუდასი: კეთრი: გეზისი: მეხდატეხილობა: დეოსკორესი: დანთქმა: დათან: და: აბირონისი: კრულმცა არს: ცათა: შინა: და ქუეყანასა: ზედა: და: ნურათამცა: სინანულითა: იქმნეზის: კსნა: სულისა: მისისა: და: ჩუენთამცა: ცოდვათა: და: ბრალთათუის: იგი განიკითხუის და: ვინ: დაამტკიცოს: ღნ: აკურთხოს: დაიწერა: წიგნი: და: სიგელი: ესე: ქკნსა: როვე: კელითა: მცხეთის: ქადაგისა: მახარებლისათა:-

საში ჯვარა

ქ: ამა: საქმესა: უკანის: როდეს: გრიგოლ: მიცვალა: ამა: აღაპზედ: ძმანი: ველარა: შეიწყუნეს: და: ჩუენისა სულისა: საქმე: და: ილაპი: ონიამან: მიგდო: ასრე: და ამა: პირსა: ზედა: სადამდის: ცოცხალიყოს: ანუ ისი. და ანუ: ნათესავი. მისი: ესე: აღაპი: არა: მოეშალო: და თუ: ჩუენ: არა ვიყუნეთ: ვისცა: მამული ჰქონდეს: მან: გარდაიკადოს: და: ვინცა: მოგეშალოს: რისხავსმცა: მამა: ძე და სული: წდა: და: ესე ზემო: წერილნი: წმიდანი: რომელნი: ამა წიგნშიგან: სწერიან: დამამტკიცებელნი: ღთმან: აკურთხეს:

1492 წ. ქვათახევის სიგელი № 7, დაწერილია 180 ქრონიკანს, ტყავზე
ზომით 56×13³/₄ სანტიმ.

ქ: სახელითა: ლთისათა: მამისა: ძისათა: და სულისა: წმიდისათა: მეოხე-
ბითა: ყოვლად: წმიდისა: ლთის: მშობელისა და: მარადის: ქალწულისა: მარი-
ამისითა: ძლიერებითა: ცხოველს: მყოფელისა: პატრონისა: ჯუარასა: ძელისა:
ცხორებისათა: ოხითა: და: შეწევნითა: წმიდისა: წინასწარმეტყუელისა: წინამო-
რბეცისა: და ნათლისმცემლისა: და წმიდისა: იოვანე: ლთის: მეტყუელისა: და:
თავთა: მოციქულთა: პეტრეს: და: პავლესითა: თავსმდებობითა: მინდობითა:
და: შუამდგომლობითა: ყოვლად: წმიდისა: ქვათახევისა: ვლახერნისა: ლთის:
მშობელისათა: და: ამა: ყოველთა: ზემოწერილთა: წმიდათა: თავსმდებობი-
თა: და: შუამდგომლობითა: ესე: უკუნისამდე: ჟამთა: გასათავებელი: საღაპო:
წიგნი: გკადრეთ: და მოგახსენეთ: ჩუენ: ქულივისძეთა: მათე: და: ჩემიან: განა-
ყოფიან: ბადრიამან: შვილთა: და შვილის: შვილთა: და: მომავალთა: სახლი-
სა: ჩუენისათა: ყოველთავე: თქუენ: პატრონსა: შაპყუბათს: და: თქუენთა:
ძმათა: და მომავალთა: სახლისა: თქუენისათა: ყოველთავე: მას: ჟამსა: ოდეს:
პატრონიან: მეფემან: კოსტანტინე: ცხუარა: მოგუბარა: და: მისი: ჯუ-
რუმი: შემოგუაგლო: და: ჩუენ: თქუენ: შემოგუხუეწენით: და: ავი-
ლეთ: საღაპე: თქუენგან: რათაცა: ჩუენი: გული: შესჯერდებოდა: და:
შეგდკუეთეთ: ქვათახევს: ვლახერნისა: ლთის: მშობელსა: წინა: მისითა: პა-
ნაშუილითა: კარგადებულსა: აღაპსა: გარდავიკდიდეთ: თუესა: ნონბერსა:
ოცდა: ათსა: ანდრობასა: დღესა: პატრონისა: სულკურთხეულისა: დედისა
თქუენისა: ოსნაოზისთუის: და: არასა: ჟამისა: გამოცუულილობისათუის: და
არცა: ჩემისა: უღონობისათუის: არა: მოგიშალოთ: სადამდის: ჩუენისა: გუა-
რისა: კაცი: ცოცხალიყოს: და: ანუ: ამა: ჩუენსა: მამულზედან: იყოს: არა
მოგიშალოთ: და ვინცა: მოგიშალოს: თქუენთამცა: ცოდვათა: მზღველი:
არის: წინაშე: ლთისა: და ვინცა: არა: მოშალოს: ლთმან: მას: ნუ: მოუ-
შალოს: სასუფეველი: ცათა: და: ჩუენ: ერთსულობით: ქვათახეველნი: კრე-
ბულნი: ამა: აღაპისა: გამთავენი: ვართ: დაიწერა: წიგნი: და: სიგელი: ესე:
ქრონიკონსა: რბ: კელითა: ქადაგიშვილისა: გერმანესითა:

+ +

1504 წ. მცხეთის სიგელი № 123, დაწერილია 192 ქრონიკანს, ქაღალდ-
ზე. თავი აკლია. რაც დაჩენილია იმისი ზომა უდრის 42×14¹/₄
სანტიმ. თანხმფანების შემდეგ ხშირად იხმარება ზედმეტი ა, რა-
მელსაც მე არ ვიცავ.

- - - [თ]ქუენ. [ქსა.] ლთსა. მიერ. კურთხეულს. ქის. კზის. დორეთე-
ოს. ასრე. და. ამა. პირსა. ზედა. რაცა. იმა. მამულისათუის. შეკუეთილი.

ნუცაოდეს: აღაბსა: დააკლებთ: ვინცა: რამანცა: გუარმა: კაცმან: კელყოს
ამისად: შლად და: ქცევად: რისხავს: მცა: მამა: ძე: და: სული: წმიდა: და:
ესე: ზემო: წერილნი: წმიდანი: ღმრთისანი: დამამტკიცებელნი: ღმრთიანი: აკურთხ-
ნეს: დ: წმიდათა: მამათა: შიო: და: ევაგრი. და შემცვალელებელნი: ყვენენ:
კრულ: წყეულ: და: შეჩუენებულ: დაიწერა: ესე: შემოწირულობისა: სიგელი:
ქკნსა: — რუგ: კელითა. ქარმაულისა: გიორგისითა:

1500 — 1516 წ. სიგელი ათაბაგ მზეჯახუკის და მისი ძმისწულის ყვარევაკე-
სი, ბაძებუელი სვიმონ მაწვეერდლისადმი დაწერილია ქადაგდზე ზო-
მათ 157 × 23 1/2 სანტიმ. სიგელი დაცულ ა მცხეთის საბუიებ
ში № 482.

ქ: პირველ. დაწყებისა. ჟამთასა. და. შესაქმედმდე. ქუეყანისა. იყავ
შენ. განსაზღურებულ. მამისა. მრ. დაუსაბამოსა. სამკუიდრებელად ძისა.
მხოლოსა ქალწულო მარიაჲ. ყოველთა დედოფალო. ხოლო. უკანასკნელ-
თა. ჟამთა. გამოგირჩია. ყოველთა. ტომთაგან. შუენერება ეგე. იაკობისი.
და. მოავტრინა. შენდა. შთავარ. ანგელოზთა. და. გახარა. შენ. უთესლოდ.
შობა. სიტყუისა. ღმრთისა. და. კუალად. ქალწულადვე. დადგრომა. რომ-
ლისათუისცა. აღძრნა. სულმან. წმიდამან. წინასწარმეტყუელნი. პირველთგან-
ვე. მოსწავებად. იგავთა. და. სახეთა. შენგან. უბიწოდ. შობადისა სიტყუი-
სა. ღმრთისათა. ამისთუისცა. დავით. მამამან. შენმან. კიდობნად. სიწმიდი-
სად. გიწოდ: რაჟამს. სჯულსა. მომცემელ. უფალ. ბუელოითა. იტუირთე ხო-
ლო. დანიელ. ლოდად. გამოკუეთილად. მთისაგნ. დიდისა. რაჟამს შენ-
გნ. შობილმნ. ქრისტემნ. შემუსრნა და. დააწულიონა. ტაძარნი. კერპთა
ნი. ესაია. ქადაგა. ქალწულად. და. ევმანოელის. მშობელად. მოსე. მაყუ-
ლად. შეუწველად. რაჟამს. ცეცხლ. ღმრთაებისა. იტუირთე და. არა. შე-
წუი. ამბაკომ. თად. ჩრდილოვნად. მაგრილობელად. მორწმუნეთა. ხოლო.
გედღონ. საწუმისად. სულიერად. რაჟამს. ცუარ. იგი. ზეცისა. მდუმრიად.
შეიწყნარე. უბიწოსა. საშოსა. შენსა. ეზაკიელ. გიხილა. ბქედ. აღმოსავალ-
სად. დაკრძალულად. რომელსა. შინა. შევიდა. უფალი. თუინიერ. განღებ-
სა. და ბქე. იგი. დაბექდულადვე. დაიცვა. ხოლო. ჩუენ. მორწმუნეთა. ქემ-
მარიტად. ვიხელეთ. აღსრულება. თქმულთა. მათთა. რაჟამს. შენგან. იშვა.
კორცითა. მოსწავებულ. მათი. და. ვადიდებთ. ქრისტესა. ღმერთსა. ჩუენსა.
რომელმან. ესრეთ. სათნო. იჩინა. შენ ხარ. მიზეზი. კაცთა. განღმრთობისა.
ყოვლად. წმიდავო. და. შენ მიერ. აღვია ვთ. სამება. რაჟამს. მამამან. სათ-
ნო. იყო. ძემან. კორცნი. შეისხნა. და. სულ. წმიდა. გფარვიდა. და გაგ-
რილობდა. შენ. შენ მიერ შეიწყალა. ღმერთმნ. ბუნება. კაცობრივი. და-
ქსნა. წყენა. და. დააბერწა. ცოდვა. და. დაცემული. ხატი. თუისი. განაახ-
ლა. და. პირველსავე. პატივსა. კუალად. ავო. შენ: ადამ. დაცემულისა. აღ-

დგომავო. და ევას აღმართებაო. და. ყოველთა შენდა. მოლტოლოვილთა. კედ-
 სა ამპყრობელო. შემწყო. ძალო. და. სიმტკიცეო შენ ხარ. წინასწარმეტ
 ყუელთა. ქადაგება. მამათ. მთავართა. დიდება. და. სამკაული. მოციქულთა.
 ძალი. და სიქადული. მოწამეთა. სიმტკიცე. მღრდელთმოდლუართა. შუენიე-
 რება. და. ქალწულთა. თუალ. და. ყოველთა. მართალთა. სასო. სიმტკიცე.
 და. სიქადული. და. ყოველთა. ქრისტიანეთა. შესავედრებელი. და. უფროსდა.
 ჩუენ. წილმხუდარისა. ამისა. ერისა შენისა და. შენ მიერ განათლებულისა.
 მარადის. მცველო. და. მფარველო. რამეთუ. ვინათგან. სახიერებით და.
 მოწყალებით. ინებე. პირმშოსა ხატისა. შენისა და. ძისა. შენისა. სახისა.
 თუით. კელთაგწვე. შენთა. წმიდასა. პირსა შენს: ზედა მიყრდნობით გა-
 მოსახულისა. კელითა. წმიდისა. ანდრია. მოციქულისათა. აქა. მოსუნება.
 და. წმიდასა. ტაძარსა. შენსა. აწყურს. დამკუიდრება. მიერთგნ. ვიდრე.
 აქამონდე. ვინმე აღრაცხნეს. ანუ. ვინ. შეუძლოს. მითხრობად ქველს მოქ-
 მედებათა. შენთა. ჩუენდა. მომართ. აღსრულებულთა. თუ. ვითარ მოაღვითა.
 შენითა. ვიკსენით. კერპთა. მონებისაგნ. და. ვიცნათ. ჭეშმარიტი. ღმერთი.
 და. განვნათლდით და. აღვიარეთ. სამება. წმიდა. და. ერთარსება. და. შემ-
 დგომით შემდგომად. რაოდენნი. ნიშანი. და. სასწაულნი. აღასრულენ. სამ-
 ხილებელად. უღმრთოთა. ბარბაროზთა. ზედა. რამეთუ. პირველ. წყლულები-
 თა. ჰგუემენ. უსჯულოანი. იგი. და. მტერნი. ხატისა. შენისანი. და. აწ. ჟამ-
 თა ამათ. შინა. ჩუენთა. რომელთა. იკადრეს. გმობა. შენი. და. შეურაცხ-
 ება. ტაძრისა. შენისა. სრულიად. მოსპენ. და. და დაამკუნ. დიდითგან. ვიდრე.
 მკირემდე. და განაბნიენ. და. იავარპყვენ. და. უქმ. ჰყვენ. და. განაქარვენ.
 ზრახვანი. მათნი. შენ ხარ. ძალი. და. სიმტკიცე. ერისა. შენისა. და. უფროსდა.
 მე. მონისა. შენისა. და. დედის მუცლით. ჩემითგნ შენდა. მოლტოლოვილისა.
 მზეჭაბუკისი. რომელმან. ესე. ყოველივე. სასოება. ჩემი. შენდა მომართ. და.
 ვდევე. და შენ. მხოლო. მომიგიე. ცხორებასა. ამას. ჩემსა. მეოხად. შემწედ.
 და. კელის ამპყრობელად. და. ძალად. და. ზღუდედ და. შესავედრებელად.
 და ამისთუისცა. რაც უმსგავს. და. უფეროს. განადიდო წყალობა შენი ჩემ-
 ზედა. ვინებე. მეცა. განდიდება. და. განმთავრება. წმიდისა. საყდრისა. თქუე-
 ნისა. მე. ძემან. დიდისა. პატრონისა. ყუარყუარესმან. პატრონმან. მზეჭა-
 ბუკ. და. ძმისწულმან. ჩემან. პატრონმან ყუარყუარე. ვიკადრეთ. და. შე
 მოვსწირეთ. დიდებულსა. საყდარსა. თქუენსა. და. ტაძრისა. თქუენისა. საჭეთ.
 მპყრობელსა. მღრდელთ. მთავართ. მ. სუიმონ. მაწყურელსა. და შემდგო-
 მითი. შემდგომად. სხუათა. საჭეთ. მპყრობელთა. საყდრისა. თქუენისათა.
 დიდი. და. დიდებული. მონასტერი. ზარზმა. სრულიად მისითა. შესავალითა.
 ავარაკ. სოფლიანითა. და. გლეხებითა. რასცა. მამულისა. მქონებელი. ყოფი-
 ლა. ზარზმა. და. დღესცა. არის. ანუ. ქალაქად. სადმე. სახლობს. მონასტრი-
 სან. ყმა. ანუ. სოფლოანშიან. ყოვლითავე. სრულიად. და. უნაკლულოდ.
 თქუენდა. შემომიწირავს. და. მომიკსენებია. აქარულითა. და. გურიულითა.
 მამულითა. და. სალუნიითა. და. გამოსავლითა. რითაც წესითა. აქამდის.

უმსახურებია. ამავე. წესითა. თქუნთუის. მომიკსენებია. და. შემოგუიწირავს. სამკუიდროდ. და. მოუდევრად. და. უკუნისამდე. გასათავებელად. და. და. სადი-დებელად. და. საქებელად შენ. ყოვლად წმიდისა. აწყურისა. ღმრთის მშობლისა. და. ძისა. შენისა. და. ღმრთისა. ჩუენისა. რომლისა. დიდება. უკუნითი. უკუნისამდი აწ:- არამედ. # ყოვლად. წმიდაო დედოფალო. აწყურისა. და ყოველთა. არსთა. დამბადებელსა. ღმრთის. მშობელო. უპატროსნესო. ქერაბინთაო. და. აღმატებით. უზეშთავსო. სერაბინთა. დედაო. ქრისტესო. შეიწირე. შესაწირავი. და. გულსმოდგინება ესე სასოებით. მოსავისა შენისა. პატრონისა. მზეჭაბუკისი. და. მომბადლე. უბურველი. მადლი. და. წყალობა. შენი. და. გუიკსენენ. ხილულთა. და. უხილავთა. მტერთაგან. და. დაგუიკვენ. უენებელად. ყოველთა. განასცდელთაგან. და. წარმართე. ცხორება. ჩუენ. სათნოდ. ძისა: შენისა. ვიდრეღა. სოფელსა. ამას. შინა. ვიყოფებოდი. მშუიღობით. განაგე. ცხორება. ჩუენი. ხოლო. მერმესა. საუკუნოსა. ძისა. შენისა. სათნოთა. და. მოყუარეთა. თანა. ჯერ იჩინე. მკუიდრობა. ჩემი. ვგრეთვე. კურთხეულთა. მშობელთა. და. საყრელთა. ძმათა. ჩემთა. რომელთა. შენდა. მომართ აქუნდა. სასოება. იგინიცა. შეიწყალენ. და. დაამკუიდრენ. ადგილსა. ნათლისასა. სადა. იგი მიხედავს. ნათელი. პირისა. შენისა: - ამისთუის. ვიკადრებ. და. გვევდრები. და. გვევდრები. შენ. ყოვლად. წმიდაო. დედოფალო ღმრთის მშობელო. რამეთუ. უწყი. ძალი. შეწევნისა შენისა უკუეთუ. ოდენ. ინებო. ყოველი. ძალგიც. და. შემძლებელხარ. ვითარცა. დედა. ღმრთისა. ყოვლისა. მპყრობელისა. და. ადასრულებ. რაოდენიცა. რა. გენებოს. შეიწირე. გულსმოდგინება ესე. ჩემი. და. მეოხ გუეყავ. ძისა. შენისა. მიმართ. რომელსა. შუენისა. დიდება. პატივი. და. თაყუანისცემა. თანა. დაუსაბამოთ. მამათ. და. ყოვლად. წმიდით. და. სახიერით. და. ცხოველსყოფელით. სულითურთ. აწდა. უკუნითი. უკუნისამდე. აწ:- არამედ: ამასცა. დავამტკიცებთ. და. ვიტყუით. რომელთაცა. ესე. ჩუენგან. სასოებით. შეწირული. სრულყონ. და. დამტკიცონ კურთხევა. საღმრთო. და. შენ. ყოვლად. წმიდისა. დედოფლისა. ღმრთის მშობელისა. იყავნ. მათ. ზედა. ხოლო. რომელთა შეცვალება და. მოშლა. ამისი იკადრონ. რისხავსმცა. მამა და. ძე. და. სული. წმიდა. და. ყოველნი. წმიდანი. ღმრთისანი. და. შენ. ყოვლად. წმიდაო. ღმრთის მშობელო. მგმობართა. თანა. ძისა. შენისათა. დააწესენ. რომელთაცა. იკადრონ. ამისი. შეცვალება.

ხვეუდად ხელის მოწერა, სხარსუდად მზეჭაბუკისა და ქართუდად ვეარეყარესი.

1520 წ. ქვათხევის სიკედი № 2 ბაძებუღა შერაბ ციტაშვილის მიერ 108 ქარონიკონს, დაწერილია ტყავზე ზომით 16 1/2 x 21 1/4 სანტიმ. ღამაზის ხედიით.

ქ.: ევა: ადამ: დაცემულისა: აღმართებაო: და: ევას: მწუხარებაო: და წყევისა: სიხარულად შემცვალბებლო: და: ზეცათა: მეუფისა: ყოველთა არსთა: შემოქმედისა: და: წინასწარმეტყუელთა: ქადაგებულისა: და: გამოუთქმელისა: სიტყუისა: ღთისათა სიღრმეო: განუცდგლო: თუალთაგანცა: ანგელოზთაგან: სიღრმეო: მიუწოდმელო: ღთისა: განკაცებისაო: გურგუინო: მეფეთაო: და: თუალ: მართალთაო: ასულო: დავითისა: სოლომონის: ქებაო: ქებათაო: და: მეოხო: ყოველთა: შენდა მოღტოღვილთაო: ერთად: შემკარბებლო: და: შემაერთებლო ზეცისა: და: ქუეყანისათაო: დამკნელო: წყევისაო: და: კულად: სამოთახედვე: შემყვანებლო: პირველისა: მამისა: ჩუენისა: ადამისო: თქუენ: მიერ: განქარვებადი: იგი: წყევა: ევასი: თქუენ: მიერ: დაიკნა: ჯოჯოხეთისა: იგი: მძლავრება: და: ერთ: სამწყსო: იქმნეს: ანგელოზნი: და: კაცნი: დედაო: ქალწულად: მშობელო: ღთისა: ევმანოელისო. რომელი: ეგე: სამწლისა: მიყვანებულ: იქმენ: ტაძარად: ტაძარო: სულისა: წმიდისაო: აწ: უკე: რაოდენთა: მე: მადლობათა: აღვავლენდეთ: შენდა: მომართ: უსძლოო: ანუ: უძლორითა: ენითა: ვითარ: შეუძლოთ: ღირსებით: დიდებად: შენდა: ვინათგან: უაღმატებულეს იქმენ: ყოველთა: დაბადებულთა: რამეთუ: შენ: მიერ: იქმნეს: ქუეყანისანი: ზეცისათა: თანა: ზიარად: შენ: მიერ: ვიცანით: ღთი: შემოქმედი: შენ მიერ: მოვიღეთ: ნეტარება: პირველი: იგი: ჩუენ: მიერ: ურჩებითა წარწყმედული: შენ: მიერ: მოველით: წარმართებასა: და: აღსრულებასა: ყოვლისა: კეთილისასა: ამისთუისცა: მე: მსასოებელმან: ძისა: შენისამან: და: მონდობილმან: ცვა: ფარვათა: შენტამან: მვედრებელმან: და: სასოებით: მოქენემან: მე: ყოველთა: ცოდვილთა: უცოდვილესმან: და: უნარჩევსმან: ძემან: დიდისა: ფანასკერტელისა: ციცის: შვილისა: პატრონისა: ზახასა: ძემან: ცოდვილ: მან: მერაბ: ვიგულვე: და: ვიგულს: მოდგინე: მცირე: ესე: სულისა: ჩუენისა: საოხი: და: შემოვსწირე: თქუენ: ყოვლად: წმიდასა: დიდებულსა: და: პატოხანსა: ტაძარსა: შენსა: მონასტერსა: ქვათავევისასა: და: მას: შინა: ხატსა: შენსა: სასწაულთა: მოქმედსა: ვლამქერნად: წოდებულსა: მოვაკსენე: და: შევსწირე: მტკიცითა: ამით: სიგლითა: კავთის: კვეს: ერთი: კუამლი: გლეხი: ცხადიას: შვილი: გიორგა: იოონა: და: მათნი: შვილნი: ასრე: და: ამა: წესითა: რომე: სულკურთხეულისა: მეფეთ: მეფისა: კოსტანტინეს: ძისა: მეფეთ: მეფისა: პატრონისა: დავითისა: მისთა: ძმათა: და: ძეთა. დამოწმებითა: და: ბრძანებითა: ჩარგაზა: შვილისაგან: ვენაკი: და: სახლკარი: ვიციდე: და: აგრევე: ათისა: დღისა: მიწა: და: მივეც: ჩემი: ალალი: საქონელი: ფასი: სრული: და: უნაკლულო: და: იგი: ვენაკი: და: მიწანი: ამა: ცხადია: შვილსა: მივსცენ: და: დავსახლენ: ჩუენისა: სულისა: სალაპედ: ასრე: და: ამა: წესითა: რომე: ნოენბერსა: აჩუიღმეტსა: დღესასწაულსა: გრიგოლი: საკუირ-

ველი: მოქმედისასა: მიიღებდეს: ქვათაკვეს: ოთახასსა: პურსა: ერთისა: კაბიწასა: ნამცხუარსა: ასრე: რომე: თითო პური: თითო: გორული: ჩარეტი: იყოს: თორმეტსა: კოკასა: ლუინოსა: ოც ლიტრიანითა: და ორსა: ზურგიელსა: და: მრავალსა: სამარხოსა: ერთსა: ლიტრასა: ცუილსა. და: ნახევარქესა: საკმელსა: ორსა: ლიტრასა: ზეთსა: ამას: ყოველთა: წელიწადთა: არა: დაგუაკლებდენ: პანაშუიდითა: კარღებულსა: აღაპსა: და: რაცა: პური: და: ლუინო: მორჩებოდეს: მათვე: მღვდელმონაზუანთა: მიეცემოდეს: სულისა: ჩუენისა: სამლოცველოდ ესე: ჩუენ: ცოდვილისა: სულისა: საოხი: განჩენილი: სალაპე: არაოდეს: დაგუაკლებოდეს: და: უნაკლულოდ: მიიღებდეს: და: კარღებულსა: აღაპსა: გარდაიკდიდეს: და: ამა: გლეხზედა: სამსახურად: და: სათხოველად: არავის: კელეწიფოს: არა: მეფეთა: და: მთავართაგან: არა: ჩემისა: გუარის: კაცისაგან: და: არა: სხუათა: კავთისკვეისა: მებატონეთაგან: არა: ეთხოვებოდეს: არა: მალი: და: საურბ: არა: ულაყი: და: საჯინბო: არა: გოჭი: და: ქათამი: არა: სთულისა: შესაწევარი: ტკბილი: არა: ტიკი და: ტომარა: არა: საელჩო: არა: სახორსალარო: არა: საკნავი: და: სამკალის ლეწვა: არა: ზურისა: მუშაობა: არა: საბალახე: არა: სხუა: მუშაობა: და: ჯურუმი: არა: ცუილი: და: არა: ფერი: სათხოვარი: და: სამუშაო: არა: დაებატიყებოდეს: და: არა: ეთხოვებოდეს: და: არცა: კავთის: კვეისა: კელოსანთა: საქმე: ედვას: თუნიერ: მონასტრისა: გან კიდე: ასრე: რომე: აღაპსა: უკლებად: აღასრულებდენ: აწ: შენ: წმიდათა: უწმიდესო: და: მტუირთველო: ყოველთა: დაბადებულთა: მტუირთველისაო: შეიწირე: მკირე: ესე: მოსაკენებელი: ვითარცა: ოდესმე: ძემან: შეწირნა: ორნი: მწვლილნი: დღესა: მას: საშინელსა: და: ზარისა: საკდელსა: მეორედ: მოსლვასა: ძისა: შენისასა: ბევრის: ბევრეულთა: თანა: ანგელოზა: რაჟამს: იგი: საქმენი: ყოველთანი: გამოცხადდენ: მაშინ: ნუ დამსჯი: თანა: მდებსა: ამას: დასჯისასა: და: ჩემმიერსა: შემოწირული: კავთის: კვეს: გლეხი: ცხადიაშვილნი: გიორგა: და: მისნი: ძმანი: მათითა: მამულითა: ასრე: რომე: ნოენბერსა: აწუილმეტსა: გრიგოლი: საკუირველი: მოქმედისა: დღესასწაულსა: კარღებულსა: აღაპსა: იქმოდეს: ვითაცა: წესითა. გაგუიჩენია: და: ზემო: დაგუიწვრია: და: არაოდეს: მოგუეშალოს: არა: ჩუენისა: გუარისა. კაცისაგან: და: არცა: სხუათა: მებატონეთაგან: აწ: ვინცა: ნახოთ: ჩემ მიერი: მტკიცედ შეწირულობისა: ესე: სიგელი: ანუ: დიდმან: და: ანუ: მკირემან: ყოველთავე: გვედრები: თქუენ: ცხებულნო: და: ღთისაგან: დადგინებულნო: მეფენო: ჩემ ცოდვილისა: მიერ: განჩენილი: ესე: დააქტიკეთ: და: ყოველნო: ღთისა: მოყუარენო: კავთის: კვეისა: მებატონენო: და: თქუენ: წმიდანო მამანო: მონასტრისა: ქვათაკვეისა წინამძღუარო: და: კრებულნო: ნუოდეს: მომიშლით: ჩემმიერსა: ამას: განჩენილსა: ამას: აღაპსა: და: ერთსა: ლიტრასა: ცუილსა: და: ნახევარ ჩარექსა: საკმელსა: ნუ დაიკლებთ: აწე: ვინცა: და: რამანცა: ადამის: მონათესავემან: კაცმან: ამისად. ვნებად: შლად: და: ქცევად: კელყოს: შერისხდი: შენ: ღთო: დაუსაბამო: მამო: ძეო: და: წმიდაო: სულო: და: მშობელო: ძისა: ღთი

საო: ყრველთა: დაბადებულთა: დედოფალო: ღთის: მშობელო: მარია: მისგან: იძიე: შური: ჯუარის: მცმელთა: ძისა: შენისათა: ვინცა: გამოკუას: წმიდასა: ტაძარსა: შენსა: მონასტერსა: ქვათაკევისასა: გამოკუებულმცა: არს: სასუფეველისაგან: ცათასა: კრულმცა: არს: ცათა: შინა: და: ქუეყანასა: ზედა: სული: და: კორცი: მისი: მკუდარი: და: ცოცხალი: მისი: სასმელი: და: საჭმელი: მისი: და: ყოველიმცა: მისი: კეთილად: გაგებული: მოიშლებს: შემცა: ედების: მას: ძრწოლა: კენისა: კეთრი: გეზისი: შიშთვილი: იუდასი: მეხის: ტეხა: დიოს: კარესი: დანთქმა: ფარაოსი: დათანა: და: აბირონისი: ნესტორ: და: ოროგინეს თანამცა: არს: ნაწილი: და: სამკუიდრებელი: მისი: და: ნურა: რათამცა: სინანულითა: იქნების: კსნა: ჯოჯოხეთით: სულისა: მისისა: კრულმცა: არს: შუილთა: კრებათა: და: ხუთთა: პატრიაქთა: მადლითა: და: მას ზედამცა: დაესრულებს: კმა: იგა: საშინელი: მოისპენ ულთო: რათა: არა: იხილოს: მან: დიდება: უფლის: მათთანამცა: არს: ნაწილი: სული: მისისა: რომელთა: თქუეს სისხლი: მაგისი: ჩუენ: ზედა: და: ას და მერვისა: ფსალმუნისა: წყევასა: მას ზედამცა: სრულ: ჰყოფს: ღთი: და: კანონსამცა: ქუეშე: არს: წმიდათა: მოციქულთასა: და: მათმიერმცა: მიეკდების: პატიე: ანანია: და: საბფირასი, ხოლო: რომელმან: სული: თუისი: შეიწყალოს: და: არა: რა: უჯერო: ქმნას: წმიდათა: მღდელთ: მოძღუართა: ჯუარი: აქუს: და: კურთხევა: და: ამისნი: დამამტკიცებელნი: ღთმან: აკურთხნეს: დაიწერა: სიგელი: ესე: ქკს: სს: კელითა: ყოველთა: ცოდვილთა: უნარჩევებისა: ქვათაკევისა წინამძღურისა: მახარებელისათა: და: მოწმეცა: ვარ: შეწვენითა: ღთისათა: და: მეოხებითა: წმიდისა. ღთის: მშობელისათა: მიყილია: ვენაკი: ჩარგაზა: შვილისა: ბეშქენისაგან: სახლკარი: დედანა: შვილისა: ამილბარასა: და მამისასაგან: და ნაფუძარი: ქარქუეტულმან: ვეფხიამან: ორისა: დლისა: და: ისი: მიწა: პატრონმან: მეფეთ: მეფემან: დავით: შეგუიცვალა: ის: ზუარს: შეუმატა: და: მისსა: გუერდით: სხუა: მიწა: გუიბოძა: დედანაშვილისა: ამილბარას: ეული: და: შუიდის: დლისა მიწა: ჩარგაზა: შვილისა: გოგიასაგან: გუიყილია:

სკეული ხელისმოწერანი და ჯვრები.

სხვათა შორის სკეულად ამტკიცებენ დავით მეფე და ივანე (სახლთუხუცესი სოდადაშვალი)

ნუსხა სუც: ჩნ ქს: ღთისა: მრ კხლი: ქრთლისა: ქკზი ბასილი: ვამტკიცებ: სიგელსა ამას კწნითა ვინცა შეცვალოს: სიგლი: ესე უჯრო: იყს: - - (არა სხანს)

სკეულად: კწზი. კადგ სკეული.

1524 წ. სიკვლა მცხეთის № 7, დაწერილი ტყავზე ზამთით 105 1/2 X 22 1/2
ბოძებული დავით მეფის მიერ ბერად შედგომის დროს, რაიც მოხ-
და 1524 წელს.

ქ. სახელითა: ღმრთისათა: სამეუამოვნად: ცნობილისა: სამბრწყინ-
ვალისა: სამნათობიერისა: ერთნებისა: ერთ: უფლებისა: და: ერთ ღთ-
ებისა: ღთისა მამისა: ძისა: და: წდისა: სულისათა: მეოხებითა: და:
შეწევნითა: ყლად წისა დედოფლისა: ჩუენისა ღთის: მშობელისათა:
მარადის: ქალწულისა: მარიამისითა: ძლიერებითა: ცხოველს: მყოფელისა:
და: პატიოსნისა: ჯუარისათა: მინდობითა: და: შუამდგომელობით: ურულოთა:
მცველ: მმართველთა: ცხორებისა: ჩუენისათა: დიდთა: ზეცისა: ბრძანებათა:
ანგელოზთა: და: მთავარ ანგელოზთა: მიქაელ: და: გაბრიელისითა: წისა: წინას-
წარმეტყუელისა წინა: მორბედისა: და: ნათლის: მცემელისა: იწესითა: და: იწე:
ღთის: მეტყუელისა: და: ქალწულ: მახარებელისათა: მინდობითა: და: შუამ-
დგომელობითა: წდათა: და: ყოვლად: ქებულთა: თავთა: მოციქულთა:
პეტრე: რიტორისა: და: სასუფეველისა: კლიტეთ მპყრობელისა და პირვლ
წოდებულისათა: პავლე სამცამდე აღწევნულისა: და: არათქმულთა: სიტყუათა:
მსმენელისა: მოძღურისა წარმართათა: ათორთა მოწაფეთა: და: სამეოცდა:
ათეულთა: ქრისტეს: მოციქულთათა: და: ყლთავე: ღთისა: წდათა ზეცი-
სა: და: ქუეყანისათა: რწნი საუკუნითგან: სათნო: ყუენ: უფალსა ჩუენ-
სა: იესო ქრისტესა: და: კუალადცა სათნო ყოფად: არიან: ამათითა: შუა:
მდგომელობითა: ესე უკუნისამდე ჟამთა: გათავებული: გასათავებელი: წიგნი:
და: სიგელი: გკადრეთ: და: მოგაკსენეთ: თქუენ: ყლთა: ჩრდილოეთისა კედა-
რთა: შორის: უაღრეს: უაღმატებულეს: უდიდებულესსა: წდასა: კათოლიკე
სამოციქულოსა: საყდარსა: მცხეთასა: და: თქუენსა: საჭეთმპყრობელსა:
წდასა: მღდელთ: მთავართ: მთავარსა: ქისა: კწსა: ბასილის: მე: მსასო-
ებელმან: შენდა: მომართ: და: მონდობილმან: ცვაფარვათა: შენთამან:
შენ მიერ: შემოსილმან: პორფირითა: და: გუირგუენითა: სამეფოთა: და: აწ:
შენძლითვე: ღირს ქმნულმან: სახესა მონაზონებრსა: დავით: ბაგრატონიან-
მან: ნებითა: ღმრთისათა: მეფემან: ქართველთამან: და: აწ მონაზონმან:
დამიანე: ვიგულვე: და: ვიგულვე: და: ვიგულს: მოდგინე: თქუენ და მომართ:
მცირედი: ისე: მოსაკსენებელი: ცოდვილისა: სულისა: ჩემისა: თანა ჯერჩი-
ნებითა: და: ნება: დართეთა: ძმათა ჩემთა: გიგი: ბაგრატ: დიმიტრი:
ვახტანგ: აღექსანდრე: და: მღდელ: მონაზუნისა: მელქიზედეკისითა: და:
ძეთა: ჩემთა: ლუარსაბ: ადარაზან: და: რამაზისითა: შემოგწირე: და: მოგაკ-
სენე: თქუენ: წდასა კათოლიკე: სამოციქულოსა: საყდარსა: მცხეთასა: და:
მას: შინა: სუეტსა: ღთივ: აღმართველსა: კუართსა: სამეუფოსა: და: მირონ-
სა: ღთყოფელსა: და: ჩემმიერ აღშენებულსა: სამარხოდ: ძუალთა ჩემთა: ჩრდი-
ლოთ: კერძო: ევქტირსა: წდათა: მთავარ: ანგელოზთასა: განვაჩინე და:
შემოგწირე: სულისა: ჩუენისა: სამლოცველოდ: და: სააღაპოდ: მცირე:

და უნდო: ესე: შემოსაწირი: ყოვლისა: ადამის: ნათესავისაგან . მოუდევ-
 ვარი: და: შემოუცილებელი: კელითა: ჩუენითა: აღშენებული: მთას
 იქით . სოფელი: მოხისი: მისითა: სამზღურითა: წყლითა: წისქვილითა
 ყოვლითა: სამართლიანითა: სამზღურითა: მითითა: საკმრითა: ყოვლითავე:
 თუით: ჩუენით: ფერკით: გარ: შემოგუივლია სრულად: ბარათაიანი:
 მთის: სოფლის: კაცები: გუერცა: გუზლებიან: მისი: სამზღუარი: ასრე:
 მოუდევარად: გაგუიჩენია . და: შემოგუიწირავს: მცხეთას: ეკუდარსა:
 კელითა: ჩუენითა: აღშენებულსა: წმიდისა: მთავარ: ანგელოზთასა: სა-
 მარხსა: ჩუენსა: შემოგუიწირეთ . დღის: მის მეორედ . მოსვლისათუის: და:
 განკითხუისა: ჩუენ: ცოდვილისა: სულისათუინ: არის: გამოსავალი: სოფ-
 ლისა: თხუთმეტი: კაბიწი: პური: ათიანით: ლიტრითა: ხუთი: კაბიწი:
 ქერი: კუამლზედან: თუითო: ლიტრა: ზეთი: სრულად: სოფელმან: ერ-
 თი: ძროხა: სამი: ცხუარი: საყუელიარო: ძღუენი საღდგომო: საწელიწ-
 დისთო: საშობო: ძღუენი: როგორცა: სხუას მთის: სოფელსა: ედვას:
 ისრე: თივის: თიბვა: კავთისხევეს: ზურის: მუშაობა: თუითო: გზა:
 მცხეთას: ტკბილის: მიტანა: კავთისხევიდაღიან: საცა: მეუკუდრე: ბატ-
 რონმან: სამსახუზედან: გაგზავნოს: თუითო: კაცი: გუერც: იახლებო-
 დეს: შემოგუიწირავს: გორს: ჯამბეგა: შვილი: ასრე რომე: წელიწადშიგან:
 გორულით: ლიტრითა: ოთხასით: მუტყლითა: ოცდაოთხსა ლიტრასა ზეთსა:
 და: ცხრასა: ლიტრასა: ცვილსა: მცხეთას: ჩუენსა: სამარხსა: ეკუდარსა:
 მიიტანდეს: კიდევ: გორს: მოლარე: და: ნამსახური: ჩუენი: და: მკუიდრი:
 ვეფხუაშვილი: ხეჩატურა: ასრე: რომე: მივეცი: დიდმელაური: მამული:
 და ვენაკი: და დავდევით გორულით: ლიტრით: ხუთი: ლიტრა ზეთი: ამას:
 მცხეთას: მიიტანდეს: ჩუენსა: სამარხსა: ეკუდარსა: იდღეთს: ოფლითა:
 ჩუენითა: აღშენებული: ზუარი: მისითა: სამზღურითა: და: ერთის: კუამლის:
 სასახლითა: და: სამარნითა:

სსრმთაკრულად: დ'ვთ

1537 წ. საგაფა მცხეთისა № 2, ბოძებული კახთა მეფის ჯეონისა მეერ,
 დაწერილია ქაჯადღზე ზომით 181 1/4 x 32 1/4 სანტიმ.

[ქ: პირველითგან: მყოფო: ლ'თო: და: მარადის: თანა: არსო: და: არ-
 სებითო: ძეო: [სიტ]ყაო: მამისაო: უწინარესო: ჟამთაო: ლ'თო: მამაო: ლ'თო:
 ძეო: და: ლ'თო: სულო: წმიდაო. არა: სამნო: ლ'თნო: არამედ: პირებითა:
 განყოფილო: ბუნებით: შეყოფილო: და: ლ'თებრ: განუყოფელო: ერთო:
 ლ'თო: რომელი: აღსასრულსა: ჟამთასა: მოხუედ: შემოსად: თბისა: აღდამია-

ნისა: განჰკაცენ: და: იშვე: ღმრთეება: უქცეველად: ორითა: ბუნებითა: და:
ივნე: უვნებელმან: კსნისათუის: ნათესავისა: კაცთასა: და: აღადგინე: პირველ:
დაცემული: მამა: ჩუენი და: თანა: აღადგინე ბუნება: ჩუენი: მოკუდავი:
რათამცა: ურჩენთაცა: სამკუიდრებელი: შენდა: ვიყუვენით: და: ურწმუნონი:
მორწმუნე: გუყვენ: ეჰა: სახიერებასა: შენსა: რომელმან: უმჯობესი: წინასწარ:
განიგულვე: ჩუენთუის: და: მოგუეც: ჯუარი: შენი: უძლეველი: საძლეველი:
და: ყოვლად: ძლიერი: და: საყდარი: დიდებისა: შენისა: ეჰა: საყდარო: კა-
თოლიკე: ეკლესიაო: უდიდებულესო: და: უაღმატებულესო: ადამისი: გან:
ვიდრე: მოაქამოდღე: ყლთა: და ვიდრე: აღსასრულამდღე: ყოფილთა: და: ყო-
ფადთა: საყდართა: და: ეკლესიათაო: დიდებაო: სიმტკიცეო: სიქადულო: სა-
ფარველო: და: გუირგუინო: მორწმუნეთაო: რომელი: იდიდები: ანგელოზთა
გან: შეიმკვები: მოციქულთაგან: იკურთხევი: მღრდელთ: მოძღუართაგან: და
თაყუანის: იცემები: მოწამეთაგან და: საშუალ: გიპყრის: და: გარე: შეგი-
ცავს: სასო: და: მარადის: მადინებელი: ცხორებისა: ეჰა: სუე: ო: ლთივ:
დიდებულო: და: ლთივ: ბრწყინვალეო: სიმტკიცეო: და: სიქადულო: ქარ-
თველთა: ნათესავისაო: და: ძლიერებაო: მეფეთაო: რომელი: აღუვანებულ:
იქმენ: ზეცად: ანგელოზთა: მიერ: და: კუალად: გამოგუიჩნდი: მსხდომარეთა:
ბნელსა: და: დაემყარე: შორის: ცასა: და: ქუეყანასა: და იწყე: დენად: მი-
რონსა: მას: ლთ: მყოფელსა: რომლისა: მიერ: განქარდეს: და: დაეცნეს: და:
შეიმუსრნეს: და: განიბნინეს: ყოველნი: საძაგელნი: და: ბილწნი: კერპნი:
არმაზ: ზადენისნი: და: მოოკრდა: ყოველი: შენებულება: მათა: და: იქცეს:
და: იავარ: იქმნეს: ყოველნი: ბომონნი: ბაგინნი: საზორეველნი: და: სამსა-
ხურებელნი: მათნი: და: აღეშენნეს: მათ: წილ: სახლნი: ლთისანი: ტაძარნი:
დიდებისანი: და: საყდარნი: სამეუფონი: რომელსა: შინა: მკუიდრ არს:
კუართი: საუფლო: ზეგარდამო: ქსოილი: შეღებული: სისხლითა: მით:
საუფლოთა: რომლისა: მიერ: განმტკიცნა: სჯული: და: განათლდეს:
ყლნი: ადამიანნი: და: მხიარულარს: ყლი: სოფელი: და: განთავისუფლდეს:
ტყუენი: და: განიკსნნეს: კრულნი: და: ვინმე: მიუთხრას: და: ანუ: სასმენელ:
ყვნეს: ქებულეებანი: შენნი: მე: მინდობილმან: და მოქენმან: შეწვენითა: და:
ცვა: ფარვათა: თქუენთამან: თქუენ: ძლით: მპყრობელმან: მეფობისამან: იესე:
დავითიან: სოლომონ: ბაგრატიონიანმან: ნებითა: ღმრთისათა: აფხაზთა: ქარ-
თველთა: რანთა: კახთა: და: სომეხთა: შანვანშე: და: შანშე: და: ყოველისა:
აღმოსავლეთისა: და: ჩრდილოეთისა: სამანთა: კედართა: თუით: ფლობით:
კელმწიფედ: მპყრობელ: მქონებელმან: მეფეთ: მეფემან: პატრონმან: ლეონ:
თანა: მეცხედრმან: ჩუენმან: დედოფალთა: დედოფალმან: პატრონმან: თინა-
თინ: და: ძეთა: ჩუენთა: პატრონმან: გიორგი: იესე: აღექსანდრე: და: ელმი-
რზა: და: სახლისა: ჩუენისა: მომავალთა: ყოველთავე: კელყავ: და გულს:
მოდგინედ: ვიწყე: ძიებად: რათამცა: მკირედითა: რათამე: და: უნივთოთა:
ნაღუაწითა: მემსახურა: ჩუენისა: განმადლიერებელისა: და მცველ: მფარვე-
ლისა: დიდისა: და: ცათა: მობაძავისა: მეორედ: იერუსალემისა: დედა ქალაქი-

სა: მცხეთისა: წდისა: სამოციქულოსა: საბატრიაქოსა: ეკლესიისა: და: მასში
 ნა: ლთვე: აღმართებულისა: სუეტისა: ცხოველისა: კუართისა: კუართისა: სა-
 მეუფოსა: და: მირონისა: ლთმყოფელისათუის: შევსწირეთ: და: მოვაკსენეთ:
 ჩუენად: სადღეგრძელოდ: და: მეფობისა: ჩუენისა: წარსამართებელად: ხან-
 დაკს: კირაულნი: მღრღელი: ლონგინოზ: და: ძმანი: მათნი: და ნიკოლოზ:
 მათნი: მომავალნი: ყოველნივე: მათითა: მამუღლითა: მითითა: ბართა: წყლითა:
 წისქულითა: ველითა: ვენაკითა: საკმრითა: და უკმრითა: ნასყიდითა: და უსყი-
 დლითა: საძებრითა: დაუძებრითა: მთისა: და წყლისა: სანადიროთა: ქალითა:
 სათიბითა: და საძოვრითა: მისითა: სამართლიანითა: უნაკლულოდ: და
 შემოვსწირე: ბარაუნთათ: ქუემო: გაჯლოტს: ოცი: კომლი: კაცი: ყიზილაანი:,
 ჩხუბიანი:, პავლაანი:, და: შურიანი: შეგიწყალეთ: და: მოგიბოძეთ: შეწვენითა:
 ლთისათა: ვეძის კევი: და: ფაშანი: თქუენ: მაღალაძეს: ქადაგს: გედონს:
 შვილთა: თქუენთა: და სახლისა: თქუენისა: მომავალთა: ყოველთავე: ასრე:
 და: ამა პირსა: ზედა: სულკურთხეულისა: მეფეთ: მეფისა: მამის: ჩუენისა:
 პატრონის: გიორგის: საფლავთა: მსახურებდე: გაუყრელად: თორმეტთა: საუ-
 ფლოთა: უწირვედე: სუეტის: ცხოველის: დღესასწაულსა: კარგადებულსა:
 აღაპსა: გარდაიკდიდე: კანდელსა: ანთებდეთ: და: სანთელ: საკმელსა:
 ამსახურებდე: და: ესე: გაჩენილი: და: სამსახური: სულ: კურთხეულსა: მეფეთ:
 ძეფესა: მამა: ჩუენსა: პატრონსა: გიორგის: თქუენგან: არა: მოეშალოს:
 გქონდეს: და: გიბედნიეროს: ლთმან: ჩუენმან: და: ჩუენთა: საფლავთა:
 კათოლიკე: სამოციქულოსა: საბატრიაქოსა: ეკლესიისა: სამსახურსა: შიგან:
 ბარაუნთათ: ქუემო: გაჯლოტს: ოცი: კომლი: კაცი: ყიზილაანი:, ჩხუბიანი:,
 პავლაანი:, და: შურიანი: მათითა: მამუღლითა: მითითა: ბართა: წყლითა: წის-
 ქულითა: ველითა: ვენაკითა: ნასყიდითა: და: უსყიდლითა: საძებრითა: და
 უძებრითა: მისით: სამართლიანითა: უნაკლულოდ: და: შემოგუიწირავს: სუე-
 ტისა: ცხოველისათუის: მკუიდრად: თარხნად: და შეუვალად: და ვითა: ვერ-
 ვინ: მკადრე არს: აგრე: უცილებლად: ყოვლისა ადამის: მონათესავისა:
 კაცისაგან: სხუა: ჩუენგან: არა: ეთხოვებოდესრა: არა პური: და ლუინო: არა:
 ყალანი: არა: შესაწევარი: არა ქეკობრას ძქებქლა:*) არა: ბეგარი: არა
 ულაყი: არა საჯინიბო: არა: საბაზიარო: და საჯინო: და: ცინს: ქეშაობა:*)
 რაცა: მდივნისაგან: დაიწერების: და კაცისაგან: მოიგონების: არაფერი: არა:
 ეთხოვებოდესრა: სათათროს: საურის მეტი: არას: ჟამისა: გამოცულოლობისა-
 თუის: არა შეიცვალოს: არა ჩუენგან: და: არა შემდგომად: ჩუენსა: მომა-
 ვალთა: მეფეთა: და: დედოფალთაგან: და: არას: ნათესავისა: კაცისაგან: და:
 დეკაცისაგან: ვინცა: და რამანცა: კაცმან: ანუ: მძღავრმან: მძღავრობით:
 ანუ: უქუედაესმან: რჩომისათუის: შეცვალოს: და: კელყოს: ამისად: შლად:
 ქცევად: და გამოკუებად: ანუ: ვინ იურვოს: ანუ: მოციქულად: შეექნას: ანუ:
 რასაცა: მიზეზისა: შეკოლებითა: გამოსწიროს: და გამოაკუას: ცათა: მობაძე-
 სა: კათოლიკე: ეკლესიასა: მცხეთისა: საყდარსა: ესე: კირაული: მღღელი:
 ლონგინოზ: მისნი: ძმანი: და სახლისა: მათისა: მომავალნი: და ბარაუნთათ:

*) ეს სიტყვები სხვა ხელით.

ქუემოთ: გაჟღუტით: ოცი: კომლი: კაცი: ესე: ჩუენგან: გაჩენილი: საუკუ-
 ნო: აღაპი: სულკურთხეულსა: მეფეთ: მეფესა: მამას: ჩუენსა: პატრონსა:
 გიგის: მოუშალოს: რისხავსმცა: დაუსაბამო: ღთი: მამა ძე და სული: წდა:
 შემცა: იცვალეზის: სჯულისაგან: ქრისტიანეთასა: უკუეთუ: მეფემან: შეცვალოს:
 მეუფეთ: მეუფეთაო: შენ: იგი: შეჰსცვალე: დიდებისაგან: შენისა: უკუეთუ: დედო-
 ფალმან: შესცვალოს: დედოფალო: დაბადებულთაო: შენ: იგი: შეჰსცვალე:
 დიდებისაგან: შენისა: და ვინცა: და რამანცა: კაცმან: მოიგონოს: ანუ თუ:
 საქმით: ისაქმოს: ანუ: თუით: თავისათუის: ანუ: სხუათათუის: აღიკოცენ:
 და მოისპენ: ქუეყანით: საკსენებელი: მათი: კრულმცა არს: ცათა: შინა:
 და: ქუეყანასა: ზედა: შემცა: ედების: კეთრი: გეზისი ძრწოლა: კაინისი:
 შიშთვილი: იუდასი: მეხდატეხილობა: დიოსკორესი: დანთქმა: დათან: და:
 აბირონისი: ნისტორს: და ოროგინესთანამცა: არს: სამკუიდრებელი: მისი:
 მას: ზედამცა: დაესრულების: კმა: იგი: ჯუარის: მკუმელთა: რომელთა:
 თქუეს: ვითარმედ: სისხლი: მაგისი: ჩუენზედა: და შვილთა: ჩუენთა: ზედაო:
 და ვინ: დაამტკიცოს: ღთმან: ყლივე: მისი: გაგებული: მტკიცე: ყოს: დაი-
 წერა: სიგელი: ესე: ქკსა: სკე: კელითა: მწიგნობართა: უხუცესისა: და მე-
 სტუმრისა: ლაზარესითა:

ხეყუაღ მე დავამტკიცებ ნებითა ღმრთისათა ლეონ

(ბეჭედა ლეონისა სპასხული წარწერით)

თინათინ

ქართლისა. პატრიარქი. კანონითა. ვამტკიცებთ კწზი

ქ. ჩვენ: მეფემან: პატრონმან: ალექსანდრე: და: ძეთა: ჩვენთა: ბარაუნთ:
 წმიდის: გიორგის: უბანს: საყდარსა: და: ცხრას: კომლს: კაცს: დაგეცილათ:
 ყარაშვილი: და: ტყუილად: ირჩოდა. და: თქუენ: მალალაძეს: ქადაგს: გედა-
 ვანს: და: შვილთა: თქუენთა: თქუენი: თქუენვე: გიბოდეთ: ასლან: ტყუილად:
 მისობდა: რადლან: მისი: არ იყო: და: პატრონის: მამის: ჩუენის: ბძანება:
 ასრე: გავათავეთ:

ხეყუაღ: კელმწიფე ალექსანდრე ვამტკიცებ ნებითა ღმრთისათა ამინ:.

თინათინ:.

ბეჭედი ალექსანდრესი სპასხული წარწერით.

1540 წ. საგელი მცხეთისა № 52, დაწერილი ტყავზე ზომით 161¹/₂ × 29³/₄, სახტიმ. ბოქბუფია ქართლას მეუის კასტანტინეს ძის გიორგის მიერ 128 ქარანიკანს.

ქ. სახელითა: ღთისა: სამგუამოვნად: ცნობილისა: სამბრწყინვალისა: სამნათობიერისა: ერთნებისა: ერთუფლებისა: და ერთ ღთეებისა: ღთისა: მამისა: ღთისა: ძისა: და: ღთისა: სულისა: წისათა: მეოხებითა: შეწვევითა: და: შუა: მდგომელობითა: ყლად: წისა: ყლად: უბრწენლისა: და: ყლად ბიწ: შეუხებელისა: დედოფლისა: ჩუენისა: ღთის: მშობელისა: მარადის: ქალწულისა: მარიამისითა: რლისა: მიერ: კორც: შესხმულ: იქმნა: ქრისტე: ღთი: ჩუენი: და: ეზიარა: ბუნებასა: ჩუენსა: თბითა: მით: ადამიანითა: მრჩობლ: ბუნებაობითა: ვიტყუი: უკუე: ღთეებასა: და: კაცებასა: თანა: მოქმედება: მდგომარეობითა: ბეჭთა: ქრისტეს: საშუალოსა მორწმუნეთა: საჭურველისა: მეფეთა: ძლევით: გუირგუინოსან: მყოფელისა: ძელისა: ცხორებისა: ჯუარისა: პატივოსნითა: რომელსა: ზედა: განკუართულ: იქმნა: კორციითა: ქრისტე: ღთი: ჩუენი: ძლევით: შემუსრვად: ბჭეთა: ჯოჯოხეთისათა: ოხითა: და: შეწვევითა: ურულოთა: მცველ: მმართველთა: ცხორებისა: ჩუენისათა: და: წამის: ყოფით: აღმასრულებელთა: ღთისა: ბრძანებათასა: დიდთა: ზეცისა: ბრძანებათა: და: ცხრა: არვეთა: ყოველთავე: ზეცისა: ძალთათა: მინდობითა: და: შუა: მდგომელობითა: ყოველთა: დედათა: ნაშობთა: უხეშთაესისა: მუცლით. გამო დედისათ: თაყუანის ცემით: ქრისტეს: მეუფედ: მცნობელისა: ქადაგისა: სინანულისა: ერთა: ცულითა: მაჩვენებელისა: წინა: მსრბოლისა: და: წინა: მორბედისა: და: ნათლის მცემელისა: იწესითა: სეხნიასა: მობაძავისა: და: თანა: მეტომისა: მისისა: ძედ: ქუხილისა: წოდებულისა: და: მკერდსა: მას: საუფლოსა: მიყრდნობილისა: იწე: ღთის მეტყუელისა: და: ღთისა: ძმისა: და: ქალწულ: მახარებელისათა: თანა: მოქმედება: მდგომარეობით: წმიდათა: მოციქულთა: თავისა: პეტრე: რიტორისა: და: სასუფეველის: კლიტეთ: მპყრობელისა: და: პირველ: წოდებულისა: პავლე: სამოცამდე: აღწევნულისა: და: არა: თქმულთა: სიტყუათა: მსმენელისა: მოძღურისა: წარმართთასა: ათორთა. მოწაფეთა: და: სამეოცდა: ათეულთა: ქრისტეს: მოციქულთა: რომელთა: სიტყუითა: მოძღურებისა: მათისათა: მოიბადურნეს: ყოველნი: კიდენი: ქუეყანისა: და: მომაქცინეს: ჩუენ: ურწმუნოებისაგან: სარწმუნოებად: შეწვევითა: და: შუამდგომელობითა: მღდელთ: მოძღუართა: ბასილი: გრიგოლი: და: იწე: ოქროპირისითა: და: თანა: მერაბამეთა: მათთა: წმიდათა. მღდელთ: მთავართა: რომელნი: ნაცვლად: ქრისტესა: დადგინებულ: არიან: წმიდათა მოწამეთა: გიგი: დიმიტრი: პროკოპი: პანდელეიმონ: და: ყოველთავე: მწყობრთა: სიმრავლეთა: წმიდათათა: რომელთა: სისხლთა: დათხევითა: მორწყეს: ეკლესია: ღთისა: და: სიმკნით შეურაცხევნეს: შინებანი: მძლავრთანი: და: მიემსგავსნეს: ენებათა: მკსნელოსათა: და: წმიდათა: ქალწულ. მოწამეთა: თეკლა: ეკატირინა: ირინა: მარინა: ბარბარა: და: ყოველთა: მობაძავთა: მათთა: ქალწულებით:

აღმკულობა: და: წამებისა: სისხლითა: განშუენებულთა: და: წმიდათა: მოცი-
 ქულთა: წინასწარ: მეტყუელთა: მღდელთ: მოძღუართა: მოწამეთა: მამათა:
 მამათ: მთავართა: ქალწულთა: და ყოველთა: ღთისა: წმიდათა: ზეცისა: და:
 ქუეყანისათა: რომელთა: სათნოთა: ცხორებითა: ღთი დააჯერეს: და: მიიხუ-
 ნეს: გუირგუინნი: მოუკლებელნი: ამათითა: უკუე: შემწე: ყოფითა: ესე:
 უკუნისამდე: ჟამთა: გათავებულ: გათავებადი: სიმტკიცისა: და: შეუცვალე-
 ლობისა: კელით: წერილი: გკადრე: და მოგაკსენე: თქუენ: დიდსა: და: ზე:
 აღმატებულსა: ცათა: მობაძაფსა: მეორედ: იელუსაღემად: წოდებულსა: კათო-
 ლიკე: სამოციქულო: საპატრიარქოსა: საყდარსა: მცხეთასა: და: მას: შინა:
 სასოსა: და: შესავედრებელსა: და: წინა: მძღუარსა: ყოველთა: ქრისტიანეთასა
 ღმრთივ: აღმართებულსა: სუეტსა: ელგებრ: მკთოლვარესა: და: მსხივთა:
 ნათლისათა: მზეებრ განმწენელსა: კელთა: უხილავთაგან: განგებითა: ზეგარ-
 დამოთა: ამალღებულსა: კუართსა: სამეფოთსა: და: მირონსა: ღთ: მყოფელსა:
 და: თქუენ: საჭეთ: მპყრობელსა: მათსა: წმიდასა: მეუფესა: და: მღდელთ: მთა-
 ვართ: მთავარსა: კორციელად: ძმასა: ჩუენსა: ქართლისა: კზ: პატრიარქსა:
 მელქიზედესს: მე: მსასოგებელმან: თქუენდა: მომართ: და: სურვილით: მონდო-
 ბილმან: მეოხებისა: თქუენისამან: გიგი: ბაგრატიონიანმან: ნებითა: ღთისათა:
 ყოვლისა: საქართველოსა: თუით მპყრობელთა: შარავანდედთა: ნათესავმან:
 ძემან: ღთივ: გუირგუინოსნისა: და: წარჩინებულისა: მეფეთ: მეფისა: კოს-
 ტანტინესმან: ვცან: ვითარმედ: სოფელი: ესე: წუთურთ: და: მსწრაფლ: წარ-
 მავალარს: და: საუკუნო: იგი: ცხორება: დაუსრულებელ: ამისთუის: დაუტევე:
 ყოველივე: ამოება: და: დიდება: მისი: და: შევიმოსე: საღთო: მონაზონება:
 რომელი: იგი: მიმყვანებელარს: მონანულთა: ცხორებად: საუკუნოდ: მის მიერ:
 აღგუძრნა: ზეგარდამო: საღმრთომან: სურვილმან: და: კელვყავ: თქუენდა
 მომართ: მცირედი: ესე: მოსაკსენებელი: და: შემოგწირეთ: სოფლები: ზერ-
 ტები: და: ნასოფლარი: სათიბი: ნება: დართვითა: ძმისწულისა: ჩუენისა:
 ღთვ: გუირგუინოსნისა: მეფეთ: მეფისა: ლუარსაბისითა: და: ძეთა: მათთა: პატ-
 რონისა: სუიმეონისა: და: დავითისითა: ძმისა: ჩუენისა: პატრონისა: ბაკრატი-
 სითა: და: ძეთა: მათთა: ერეკლე: არჩილ: აშოთან: და: ვახტანგისითა: ძმისა:
 ჩუენისა: პატრონისა: აღექსანდრესითა: და: ძეთა: მათთა: კოსტანტინე: და:
 გორგასალისათა: ძმისწულისა: ჩუენისა: პატრონისა: რამაზისითა: და: პატ-
 რონისა: დიმიტრისითა: და: შემოგწირეთ: ჩუენი: მკუიდრი: უსარჩლოელი: და:
 მოუდევარი: ყოვლისა: ადამიანისა: კაცისაგან: სოფლები: ზერტები: მისითა:
 მზღლურითა: აღმოსავლეთით: სობურის: სამნამდი: ჩრდილოვეთით: კილბრის:
 სამზღლურამდი: დასავლეთით: მეჯუდის: კევისა: სამზღლურამდი: და: სამხრით:
 კუარხეთის: ლაგამას: კევი: რასაც: გამოიტანს: ყოვლითურთ: უკლებლად:
 მისითა: სამართლიანითა: მითთა: ბართა: მინდვრითა: საკნავითა: ჭალითა:
 წყლითა: წისქულითა: სათიბითა: სანადიროთა: საკმრითა: და: უკმრითა:
 უნაკლოლოდ: ყოვლითავე: და: გაფაჩინეთ: სამი: დღე: კარგაღებული: აღაპი:
 რომელ: გარდაიკდებოდეს: ერთი: ხარებასა: ერთი: აღდგომითგან: ზატკითა:

მეშუიდესა. შაბათსა: ყოველთა: სულთასა: და ერთი: ქრისტეს: შობის: მარხვაშიგა: ათხუთმეტსა: ასრე: რომე: კ'ზი: და: რანიცა: მღდელნი: და: დიაკონნი: დახუდენ: წირვასა: არა: დაგუაკლებდენ: სალოცველად: სალხინებელად: და: განსასუენებელად: სულისა: ჩუენისათვის: და: დავკიდენ: სამნი: კანდელნი: რათა: წლითი: წლად: კათოლიკე: სამოციქულოსა: საყდარსა: შინა: სამარადისოდ: დაუვსებლად: ენთებოდეს: ერთი: სუეტსა: ცხოველსა: წინა: და: ორნი: ყოვლად: წ'ისა: ლ'თის: მშობლის: ხატს: წინა: იმიერ: და: ამიერ: ესე სოფლები: ზერტები: ამა: წესითა: შემოგწირე: მე: პანკრატონიანმან: გი'გი: ყოფილმან: გერასიმე: თქუენ: წმიდასა: და: ზეაღმატებულსა: ცათა: მობაძავსა: მეორედ: იერუსალიმად: წოდებულსა: კათოლიკე: სამოციქულოსა: საყდარსა: მას: შინა: სუეტსა: ღმრთივ: აღმართებულსა: კუართსა: საუფლოსა: და: მირონსა: ლ'თ მყოფელსა: და: თქუენ: ყოვლისა: საქართველოს: მამათ: მთავართ: მთავარსა: წმიდასა: მეუფესა: ძმასა: ჩუენსა: ქართლისა: კ'ზ: პატრიარქსა: მეღქიზედეკს: შემოგწირე: სოფლები: ზერტები: ჩუენი: მკუიდრო: და: მოუდევარი: ყოვლისა: ადამიანისა: კაცისაგან: მისითა: მზღურითა: ვითა: ზემო: დაწერილი: გამოაჩინებს: და: გავიჩინეთ: სამი: დღე: კარგადებულთ: აღაპი: რომელ: გარდაიკდებოდენ: წელიწადსა: შიგა: ერთი: ხარებასა: ერთი: აღდგომითგან: ზატკითა: მეშუიდესა: შაბათსა: ყოველთა: სულთასა: და ერთი: ქრისტეს: შობის: მარხვაშიგან: ათხუთმეტსა: ასრე: რომე: კ'ზსა: რაოდენნიცა: მღდელნი: და დიაკონნი: იახლნენ: არცა: კ'ზი: დაგუაკლებდეს. წირვასა: და არცა: სხუანი: მწირველნი: სალოცველად: სალხინებელად: და: განსასუენებელად. სულისა ჩუენისათვის: და დავკიდენ: სამნი: კანდელნი: ერთი: სუეტს: ცხოველს: წინა: და: ორნი: ყოვლად: წ'ისა: ლ'თის: მშობლის: ხატს: წინა: იმიერ: და: ამიერ: ბრძანებითა: და: ნება: დართვითა: ძმისწულისა: ჩუენისა: ლ'თვ: გუირგუინოსნისა: მეფეთ: მეფისა: ლუარსაბისითა: და: ძეთა: მათთა: პატრონისა: სუიმეონისითა: და დავითისითა: როგორცა: ლ'თვ: გუირგუინოსანთა: მეფეთაგან: კათოლიკე: სამოციქულოსა: საყდარსა: სხუანი: სოფელნი: და: დაბანი: შემოსწირვიან: თარხნად: და: კელ: შეუალად: კარისა: მათისა: სათხოვარისაგან: ეგრეთვე: აწ: ესე: სოფლები: ზერტები: შემოგუიწირავს: ასრე: რომე: არავისგანრა: ეთხოვებოდეს: არცა: მეფეთაგან: და: არცა: სხუათა: მთავართა: და: დიდებულთაგან: თუნიერ: კათოლიკე: სამოციქულოსა: საყდრის: სამსახურისმეტი: ერთსა: სათათროს: საურს: გარეთ: აწე: ვინცა: და: რამანცა: გუარმან: კაცმან: მეფემან: ანუ: უფლის: წულმან: მთავარმან: ანუ: დიდებულმან: დიდმან: გინა: მცირემან: კელყოს: შლად: და: ქცევად: და: მცირე: ესე: ლუაწლი: და: ჩუენგან: შეწირული: სოფლები: ზერტები: კათოლიკე: სამოციქულოსა: საყდარ'ა: გამოაკუას: ჩუენი: გაჩენილი: და დადებული: აღაპი: და: კანდელნი: მოგუიშალოს: მას: მეორედ: მოსლვასა: ჩემთამცა: ცოდვათა: და ბრალთა: მზღველი: არს: და: ჩემად: მუქჟადმცა: იგი: განიკითხვის: შეჭრისხენ: მას: კაცსა: ლ'თი: დაუსაბამო: მამა: ძე: და: სული: წმიდა: და: ყოველნი: წმიდანი: ლ'თისანი: ზეცისა: და: ქუეყანისანი: კრულ: იყოს: კაცი:

იგი: ცათა: შინა: ზე: და: ქუეყანასა: ზედა: ქუე: კრულ: იყოს: დაჯდომა: და: აღდგო-
 მა: მისი: ძილი: და ლუიძილი: მისი: სუმა: და: ჭამა: მისი: სავარძელი: და: ცხედა-
 რი: მისი: სახლი: და საყოფელი: მისი: შემცა: ედების: მას: კეთრი: გეეზისა:
 წრწოლა: კანისი: დანთქმა: ფარაოსი: დათან: და: აბირონისი: შიშთვილი:
 იუდასი: მეზის: ტეხა: დიოსკორესი: და: ქრისტეს: ჯუარის: მკუმელითა: თანამ-
 ცა: არს: ნაწილი: სულისა: მისისა: ნესტორ: და. ორიგენეს: თანა: იყავნ: სამკუიღ-
 რებელი: მისი: და: ასდა: მერვისა: ფსალმუნისა: წყევასა: მას: ზედამცა: სრულ:
 ჰყოფს: ლთი: და მასმცა: მიეკადების. პატიჟი: იგი: ანანია: და: საბფირასი:
 ამა: სამს: აღაპსა: გარეთ: ზერტელთა: ერთი: ჩუენი: აღაპი: სხუა: უნდა:
 ქნან: იქივე: ზერტს: სამარხოდ: ლაზრობასა: დღეს: ორი: ზურგიელი: უნდა
 დახარჯონ: და: პური: და: ღვინო: რაოდენიცა: მოუნდეს: ხუთი: ხუცესი:
 აწირვინონ: და: კარ: გაღებული: აღაპი: უნდა: გარდაიკადონ: ფეტუის:
 ღალა: და: ფუტკრის: ბეგარა: ამოგუიკუეთია: აწე: თქუენ: წმიდაო: მეუ-
 ფეო: ქართლისა: კზ პატრიაქნო: ვინცა: კათოლიკე: სიმოციქულოსა: საყ-
 დარსა: ზედა: მჯდომარე: იყვნეთ: ნურცა: ამა: აღაპსა: მოგუიშალოთ: დაი-
 წერა: სიგელი: ესე: ქკსა: სკც.

ხელის მწერა:

მე: მეფე: ლუარსაბ: ამის: გამთავებელი: ვარ: (ხეუელი)

+ მე: გიგი: ყოფილი: გერასიმე: ამისი: გამთავებელი: ვარ: ვინც: მო-
 მიშალოს. ჩემთამც: ცოდვათა: მზღველი, არის.

სკეუად ხელისმწერანი ბეჭედი წარწერთ გიორგი მირზა. დადი საკათა-
 ლიკოსა ბეჭედი, ხეცურა წარწერთ: ქ რლი განკნთ ქყნასა ზა კნილ
 იყოს იგი ცთა შა

1552 წ. სიგელი ტფილისის სიონისა № 104. ეს სიგელი წარმოდგენს
 მე-XVIII საუკ. გადაწერიდს ჰირს ნამდვილისას, ქადადზე ზომით
 122 1/2 x 25 სანტ. ბოძებუდაა ლუარსაბ მეფის მიერ 140 ქარ-
 ანიკანს.

ქ. ეპა: აღამ: დაცემულისა: აღმართებაო: და: ევას: ცთომისა: პატიჟთა:
 დამკსნელი: იესეს: ძირო: დავითის ასულო: სოლომონის: ქებაო: ქებათაო:
 აპრონის: კუერთხო: განედლებულო: კელო: მოსეანო: აბრაჰამ: და: სხვათა:
 მამადმთავართა: სიქადულო: წინასწარმეტყუელითაგან: მოსწავებულო: მოკი-
 ქულოთა: სიხარულო: მღდელთ: მოძღვართა: სამკაულო: მღდელთა: დიდებაო:
 მოწამეთა: გვირგვინო: ქალწულთა: ბრწყინვალეობაო: მეფეთა: კეთილად: მსა-

ხურთა: სიმტკიცეო: სკიპტრა: პორფირისა: ჩვენისა: წარმმართველო: და-
 ყოველთა: მოსავთა: შენთა: ტკბილო: მეოხო: სამეუფოსა: ქალაქსა: შინა: სა-
 სოდ: ჩვენდა: აღმართებულო: პატიოსანო: და: შვილთა: ცათა: უმაღლესო:
 ტფილის: სიონთა: ღთისმშობელო: მეოხ: შემწე: და: მფარველ: გვექმენ:
 ჩვენ: მინდობილთა: შენთა: ღთივ: გვირგვინოსანთა: მეფეთ: მეფესა: ლოა-
 რსაბს: და: დედასა: ჩუენსა: დედოფალთ: დედოფალს: თამარს: რომელთა:
 ჟამთა: ვითარებისაგან: უღლოთთა: აგარიანთა: მიერ: წარხმულსა: ტახტსა:
 ჩვენსა: ტფილის: სასხდომად: თქუნენ: ძლით: კუალად: ვეგენით: მას: ჟამსა:
 ჩვენთა: ცოდვათათვის: შესრულ: იყუნეს: ტაძრად: შენდა: და: შეეგინეს:
 უმეტეს: ბილწნი: თავნი: მათნი: ხოლო: ჩვენ: მოვედით: და: ნოვიყუანეთ:
 წმიდა: მეუფე: ჩვენი: ქკზი: ქართლისა: ღირსი: ზებედე: თქუენი: საჭეთ-
 მპყრობელი: სამეუფოსა: ქალაქისა: მთავარეფისკოპოზი: იოსებ. ყდ: კარგი:
 და: ყოველნი: ებისკოპოსნი: ქართველთა: და: მესხთა: და: განვწმიდეთ: წმი-
 დითა: აიაზმითა: პირველად: დიდებული: და: პატიოსანი: ტაძარი: თქუენი:
 და: კუალად: ყოველნი: ეკლესიანი: ტფილისისანი: მაშინ: მოვასმევენეთ:
 ძველნი: თქუენნი: გუჯარნი: და: რაოდენნი: ეკლესიანი: დაბანი: აგარაკნი:
 ვაჭარნი: ქულბაქნი: და: ალაგნი: მათ: კურთხეულთ: მეფეთაგან: შეწირულიყუ-
 ნეს: ჩვენ: ახლად: განუახლეთ: და: მოვასხენეთ: პატიოსანსა: ტაძარსა: თქუ-
 ენსა:, ერთი: კომლი: ამბროსიშვილი:, ორი: კომლი: ქიქნაშვილი:, სამი:
 კომლი: ტოტუაშვილი:, სამი: კომლი: ბეგლიკაშვილი:, ერთი: კომლი: მგე-
 ლაშვილი:, წყაროს: თავის: შარა: რომ: გამოიტანს: მტკურამდის:, ერთი:
 გვერდი: ზემო: ქუტიტკურამდის: ამირაღას: სახლის: პირდაპირ: შანშუას: ბალ-
 ჩის: გვერდით: მტკურამდის: ამაში: არის: ქულბაქი: სასახლე: და: გალავანი:
 სიონთა: ღთისმშობლისა: ერთი: ქულბაქი: წყაროს: თავსა: ერთი: გვერდი:
 მირიმანაშვილის: აღაჯანას: ქულბაქის: გვერდი: მესაკლავის: შვილის: ქულბა-
 ქის: გვერდი: მამასახლისის: ქულბაქის: პირდაპირ: კიდევ: სასახლე: ერთი: და:
 ოთხი: ქულბაქი: სიონთა: ღთისმშობლისა: ერთი: გვერდი: მთავარეფისკო-
 პოზის: სასახლის: და: ერთი: გვერდი: ამბარდარი: მირიმანას: სახლის: გვერდი:
 რასაც: შარა: ჩაიტანს: საყდრის: გალავნის: კარამდის: კიდევ: სიონთა: ღთის-
 მშობლის: სასახლე: შანშუას: სახლის: გვერდი: გულიფაშა: შვილის: სახლის:
 გვერდი: ქუეთ: შარი დაღმა: ტერ არაქელას: ქულბაქის: შარამდის: კელ:
 შეუალად: ასრე: შეწირული: ყოფილყო: და: განთავისუფლებულნი: რომე:
 არა: სამეფო: არა: სადედოფლო: არა: სატარულო: არა: მალი: არა: ხარჯი:
 არა: ბაჟი: არა: კულუხი: არა: საბალახე: არა: ტიკი: ტომარა: არა: ულაცი:
 არა: მუშა: არა: ერბო: არა: საბაზიერო: არა: სამეჯინიბო: და: რაც: სათ-
 ხოვარი: ითქმის: არა: დიდი: და: არა: მცირე: არასფერისთანა: არა: ეთხო-
 ვებოდესრა: აწე: უხესთაესთა: მოვასხენებთ: და: უქუედაესთა: გიბბთ: ვინ-
 გინდ: კართ: ჩვენით. წარვლენილნი: მოსაქმენი: იყუნეთ: ქალაქის: მოურაო:
 მამასახლისო: მელიქო: და: ნაცვალო: და: სხვანო: მოსაქმენო: თქუნცა:
 ასრე: დაუმტკიცეთ: ხოლო: უკეთუ: ამბარტავნებით: და: თავკედლობით: კელ-

ყოს: მეფემან: ანუ: დედოფალმან: ანუ: ეფისკოპოზმან: ანუ: უფლისწულმან:
 ანუ: თავადმან: ანუ: აზნაურმან: ანუ მწვალებელმან: ანუ: სარკინოზმან: და:
 ეს: სიგელი: მოგიშალოს: შენ: ის: მოშალებ: საშინელო: ტფილის: სიონთა:
 ღთისმშობელო: ამ: სოფელს: ამოწყუეტითა: შერცხვენითა: და: აოკრებითა:
 და: მას: დიდსა: და: დაუსრულებელსა: საუკუნესა: იუდასთან: ქმენ: ნაწი-
 ლი: და: მკუიდრობა: მისი: ნურცა: ლოცვითა: ნურცა: წირვითა: და: გლა-
 ხაკთ: მოწყალებითა: ნურცა: იერუსალემს: წასულითა: ნუ: იქმნების: კსნა:
 მისი: აქ: ტირილსა: და: გოდებისაგან: და: იქ: წაწყმედისაგან: შემცა: ედე-
 ბის: ძრწოლა: კენისი: შიშთელი: იუდასი: მეტყეხილობა: დიოკორესი:
 მატლით: განლევა: ჰეროდესი: ცოცხლივ: დანთქმა: დათან: და: აბირონისი:
 შეჩვენება: ნესტორ: და: ოროგინესი: ხოლო: დამამტკიცებელნი: ამისნი: აკურთ-
 ხნეს: ღთნ: ცათა: შინა: და: ქუეყანასა: ზედა: დაიწერა: მტკიცე: და: უცვა-
 ლებელი სიგელი: ესე: სანახებსა: ქართლისასა: სამეფოსა: ქალაქსა: შინა:
 ტფილისს: ქკს: სმ: კელითა: კარისა: ჩვენისა: მწიგნობრის: მთავარდიაკუნის:
 ზებედესითა:

აწშააზე ეფთიდა: ქ. ჩვენ საქართველოდს მეფედ ცხებულის თეიმურაზის ძე.
 მეფე ქართველთა და კახთა ყაზახისა ბორჩალოსა და შამშადილისა ფლობით
 მპყრობელ მქონებელი მეორე ირაკლი ვამტკიცებთ სიგელსა ამას. თიბათვის იდ
 ქეს აქეთ. ჩლოდ.

ქვევით: ქ: მე: ქართლისა: კათალიკოზი: ზებედე: კანონითა: ვამტკიცებ.
 ქ. ჩვენ: მეფეთ: მეფე: როსტომ: ვამტკიცებთ: სიგელსა: ამას:

ქ: მე: დედოფალმა: მარიამ: დავამტკიცე: სიგელი: ესე: და: რაც: ამაში:
 სწერია:

ქ. რა რიგადაც: ამ: მტკიცეს: სიგელში: სწერია: ჩვენ: ქალაქის: მოუ-
 რავს: მეითარს: მანუჩარს: ეს: ბძანება: ასრე: გაგვითავებია: არც: საპალნე-
 ზედ: და: სატარულოზედ: თბილელის: ყმას: სამოურაო: სათხოვარი: და: გამო-
 საღები: არა: ეთხოვებოდეს რა: ნაცვალო: და: ჩვენო: მოსაქმენო: ვინგინდა
 ვინ: იყუნეთ: თქუენც: ასრე: გაუთავეთ: ვინც: ეს: მოშალოს: რაც: ამაში:
 წმიდანი: სწერია: ღთნ: და: ამ: წმიდათ: მადლო: ის: მოშალოს: ამინ:

ქ: ჩვენ: მეფეთ: მეფე: შაჰნავაზ: ვამტკიცებთ: სიგელსა: რაც: ამაში: სწე-
 რია: ასრე: გაგვითავებია: და: ქალაქის: მოკელენო თქუენცა: ასრე: გაუთავეთ.

1556—1559 წ. სიგელი მცხეთის № 51, ბოქეპული მამის ამილახორის-
 შვილის მიერ, დაწერილია ქადაგდზე ზომით 46 × 24 სანტიმ.
 სიგელში მოხსენიებულია კათალიკოზი დამენტი, რომელიც კათალი-
 კოზად სჩანს 1556 წლიდან. თვით სიგელი დაწერილია მონაზონის
 ფილიპე ბარათაშვილის მიერ, რომელიც 1559 წლიდან ქვათახევის
 წინამძღვრად სჩანს. ამის და მიხედვით სიგელი დაწერილი უნდა
 იყოს დაახლოებით 1556—1559 წლებში.

ქ: სახელითა: ღთისათა: მამისა: ძისა: და: წმიდისა: სულისათა: მეოხე-

ბითა: ყოვლად: წმიდისა. და: უფროსად: კურთხეულისა: დედოფლისა: ჩუენისა:
ღთის: მშობლისა: და: მარადის: ქალწულისა: მარიამისითა: ძლიერებითა:
ცხოველს: მყოფელისა: და: პატონისა: ჯუარისათა: თავს: მდებობითა: და:
შუა: მდგომლობითა: წმიდისა: წინასწარ: მეტყუელისა: წინა: მორბედისა: იო-
ვანესითა: და: წმიდისა: იოვანე: ქალწულ: მახარებელისათა: თავს: მდებობითა:
და: შუა: მდგომელობითა: წმიდათა: მთავარანგელოზთა: მიქაელ: და: გაბ-
რიელისათა: და: ცხრათავე: დასთა: ანგელოზთა: და: მთავარ: ანგელოზთა:
თავსმდებობითა: და: შუა: მდგომელობითა: წმიდათა: მოწამეთა: მთავართა:
გვი: ევსტათი: დიმიტრი: და: თევდორესითა: თავს: მდებობითა: და: შუა:
მდგომელობითა: წმიდათა: მღრღელთ: მოძღუართა: ბასილი: გრიგოლი: და:
იოვანე: ოქროპირისათა: თავს: მდებობითა: და: შუა: მდგომელობითა: წმი-
დათა: თავთა: მოციქულთა: პეტრესითა: და: პავლესითა: და: ათერთმეტთა:
მოციქულთა: თავს: მდებობითა: და: შუა: მდგომელობითა: წმიდათა:
მღრღელთ: მოძღვართა: მოწამეთა: ნეტართა: მამათა: და: მამათ: მთავართა:
რომელნი: საუკუნითგან: სათნო: ეყუნეს: უფალსა: ჩუენსა: იესოს: ქარის-
ტეს: და: კულადცა: სათნო: ყოფად: არიან: ამა: ყოელთა: ზემო: წერილთა:
წმიდათა: თავდებობითა: და: შუა: მდგომელობითა: ესე: უკუნისამდე: ჟამთა:
გასათავებელი: სიგელი: გკადრეთ: და: მოგახსენეთ: თქვენ: სამოციქულოსა:
საპატრაქოსა: საყდარსა: და: მაშინა: აღმართებულსა: სუეტსა: ცხოველსა:
კუართსა. საუფლოსა: და მირონს: ღთ: მყოფელსა: და: თქვენსა: საჭეთ:
მპყრობელსა: წმიდასა: მეუფესა: პატრიარქ: კნსა: პატრონსა: დომენტის: მე:
მამისამან: ამილახორის: შვილმან: შვილთა: და: მომავალთა: სახლისა: ჩუენი-
სათა: ყოველთვე: მას: ჟამსა: ოდეს: კორინთლის: სულხანის: ასული: შევირთე:
და: საკანონო: იყო და: თქვენ: რჯულისა: წესითა: გავვიწყებთ: და: გა-
მოგვეჩვენით: ჩუენ: მოგიდევით: კარსა: და: კოდვათა: ჩუენთა: დასაურვებლად:
და: შესანდობლად: გკადრეთ: და: შემოგწირეთ: კირბლიდამნ: ჩუენი: სახასო:
ხოდაბუნი: მიწა: თქვენსავე: ხოდაბუნსა: მოკიდებით: შარას: ქუეშეთ: დაღმა:
სობორს: რუმდი: ქუმოთ: სობურს: სამზღურამდი: და: სამანი: ჩავისვით:
მოგვიხსენებია: და: შემოგვიწირავს: მკუიდრად: და: სამამულოდ: არ: მოგე-
შალოს: არა: ჩუენგან: და: არა: შემდგომად: ჩუენთა: ტომთა: და: ამილა-
ხორის: სახლის: ნათესავთაგან: ვინცა: და: რამცა: აღამის: მონათესავემან:
კაცმან: და: ანუ: ჩუენმან: გუარისკაცმან: და: ანუ: სხუამან: მეპატრონემან:
ესე: ჩუენგან: შემოწირული: ხოდაბუნი: მიწა: სუეტსა: ცხოველსა: და: მისა:
საყდარსა: გამოაკუს: და: იკადროს: და: ამისდა: მოშლად: კელყოს: რისხავ-
სმცა: დაუსაბამო: ღთი: მამა: ძე: და: სული: წმიდა: და: ყოველნი: ესე:
ზემო: წერილნი: წმიდანნი: შემცა: ედების: წრწოლა: კაინისი: შიშთვილი:
იუდასი: დანთქმა: დათან. და: აბირონისი: ნურათამცა: სინანულითა: ნუ
იქნების: კსნა: სულისა: მისისა: ჩუენთამცა: კოდვათა: მზღუელი: იგი: იქნე-
ბის: დღესა: მას: დიდსა: განკითხვისასა: ამ: სოფელსა: დღეთ: სიმოკლითა:

ეკითხვის: და: საუკუნოს: წაწყმედით: დაიწერა: მტკეცე: ესე: სიგელი: კელითა:
ბარათა: შვილის: მონაზონის: ფილიპესითა:

ბოლოს ჯვარია დასმული

1559 წ. სიკელი მცხეთის № 93, ბძებუდი გოგობასშვიდეების მიერ 147
ქარანკახს, დაწერილია ქაღალდზე ზომით 30×25³/₄ სანტიმ.
თავი აკლია.

---- თავსმდებობითა: მინდობითა: და შუა: მდგომელობ[ითა: წდათა:
მოციქულთა:] პეტრესითა: და: პავლესითა: თავსმდებობითა: მინდობითა: და:
შუა: მდგომელობითა: წინას: წარმეტყუელისა: წინა: მორბედისა და იოვანე:
ქალწულ: მახარებელისათა: თავსმდებობითა: მინდობითა: და: შუა: მდგომე-
ლობითა: ყლთა: ლთისა: წდათა: ზეცისა: და: ქუეყანისათა: რომელნი:
სათნო: ეყუნეს: უფალსა: ლთსა: ჩუენსა: იესოს: ქრისტესა: და კუალადცა:
სათნო: ყოფად: არიან: ამათითა: მინდობითა: და: შუა: მდგომელობითა:
ესე: უკუნისამდე: ჟამთა: გასათავებელი: წიგნი: და პირი: გკადრეთ: და: მო-
გაკსენეთ: თქუენ: წდისასა: და ცათა: მობაძავისა: ყლისა: საქრისტიანოსა:
მაკურთხეველსა: და განმანათლებელსა: სუეტსა: ცხოველსა: კუართსა: სა-
მეუფოსა: და: მირონსა: ლთივ: აღმართებულსა: და: თქუენსა: საჭეთ: მპყრო-
ბელსა: წდასა: მეუფესა: ყლისა: საქართველოსა: კზ: პატრიარქსა: დომენტის:
ჩუენ: გოგობას: შვილმან: იოსაფათ: ჩემან: ძმამან: ვახუშტ: და: ფალან:
ხოსრო: შვილთა: და: მომავალთა: სახლისა: ჩუენისათა: მას: ჟამსა: როდეს:
ლთივ: გუირგუინოსანმან: მეფეთ: მეფემან: პატრონმან: ლეონ: შეგუიწყალა:
და მათი: ქალი: გუიბოძა: ბატონი: ქეთეონ: ჩუენის: ძმისა: ვახუშტისთუის:
დიდად: უხუედრი: და საკანონო: იყო: მიუდევით: კარსა: შევეხუეწენით: და:
დაუურვეთ: ჩუენად: სადღეგრძელოდ: და ცოდვათა: ჩუენთა: შესანდობლად:
მაჭიხელს: ოცდა ათი: კუამლი: კარგი: გლეხი: უკლებად: ბეგრის: გამომღები,
ორი: ოქროს: კანდელი: სუეტსა: ცხოველსა: წინა: დაუესებლად: ენთებო-
დეს: ასრე: თარხნად: და კელ: შეუველად: როგორაცა: ძუელთა: სიგელთა: და
გუჯართა: შივა: სწერია: არა: ეთხოვებოდესრა: არა: ციხის: მუშაობა: არა:
სახლის: მუშაობა: არა: ყანისა: და ვენაკისა: მუშაობა: არა: ულაყის: ზიდვა:
არა: მალი: არა: ტიკი: და: ტუმარა: არა: გოქქათამი: არა: საჯინბო:
არა: საახორსალარო: არა: საბაზიარო: არა: დიდი: და არა: წურილი: სათ-
ხოვარი: და გამოსაღები: რაცა: კაცისაგან: მოიგონების: და მწიგნობრისაგან:
დაიწერების: არასთანა: არა: ეთხოვებოდეს რა: თუნიერ: თანა: დგომისა:
და ძალ: მიცემისაგან: კიდე: ამისად: გათავებისად: თავსმდებად: ლთი: და
ყოველნი: წდანნი: ლთისანი: მოგუიკსენებიან: და ამა: ზემოწერილთა: მადლი:
ვინცა: და რამანცა: გუარმან: კაცმან: ესე: ჩუენგან: შეწირული: ვიდრე: გე-
ბადმდე: ჟამთა: ორისავე: სოფლისა: ჩუენი: საკსარი: და შეწირული: მოგუი-

შალოს: რისხვავსმცა: დაუსაბამო: ღთი: მამა: ძე და: სული: წდა: და ყლნი:
წდანი: ღთისანი: ზეცისა: და ქუეყანისანი: შემცა: ედების: კეთრი: გეზისა:
შიშთვილი: იუდასი: დანთქმა: დათან: და: აბირონისი: მეხ: დატეხილობა:
დიოსკორესი: ნესტორს: და ოროგინეს თანამცა: არს: სამკუიდრებელი: მისი:
დაიწერა: მტკიცე: და შეუცვალელებელი: სიგელი: ესე: ქკსა: სწზ:

ხელის მწერა: ვახუშტი.

1560 წ. სიგელი მცხეთისა № 26 დაწერილა ქადაგდზე ზამთო 28¹/₂ X 15
სანტიმ. მიტყუელა კოსტანტინე პატრიარქის მიერ 148 ქარბ-
ნიკანს.

ქ: ნებითა: და: შეწევნითა: ღთისათა: ესე: უკუნისამდე: ჟამთა: გასათა-
ვებელი: წიგნი: და: სიგელი: გკადრეთ: და: მოგახსენეთ: თქუენ: წმიდასა:
და: კათოლიკე: საპატრიარქოსა: [მეოხსა] და: შესავედრებელსა: ჩუენსა: დედა:
ქალაქსა: მცხეთისა: საყდარსა: და: თქუენსა: საკეთ: მპყრობელსა: წმიდასა:
მეუფესა: სულისა: ჩუენისა: შესავედრებელსა: პატრიარქ: კწსა: დომენტის: და:
საშინელსა: სუეტსა: ცხოველსა: კუართსა: საუფლოსა: და: მირონსა: ღთ:
მყოფელსა: ხატსა: ღთისასა: კელით: უქმნელსა: მას: ჟამსა: ოდეს: ჩუენის:
განაყოფისა: ხოსროს: ქალი: შევირთეთ: ჩუენ: პატრონმან: კოსტანტინე: და:
პატრონი: კწნი: გამოგუენახა: რჯულისა: წესითა: როგორც: მართებოდა:
მიუდევით: კარსა: და: შემოგეხუეწენით: ჩუენ: პატრონი: კოსტანტინე: და:
ძმანი: ჩუენნი: პატრონი: გიორგი: და: მელქისედეგ: მოგახსენეს: და: შე-
მოგწირეს: მცირე: ესე: შემოსაწირავი: შენ: წმიდასა: კათოლიკე: სამოციქუ-
ლოსა: საყდარსა: მცხეთასა: ცოდვათა: ჩუენთა: შესანდობელად: და: დღეთა:
ჩუენთა: განგრძელებისათვის: ტფილის: ქალაქსა: ერთი სასახლე: კალობანს.
წინ შარამდინ. მისით: სახლ: კართა: და: მამულითა: და: ქულობაქითა: აის:
(sic) დღეს: მიწა: კულობით: მოგუთხსენებია: და: შემოგუიწირავს: სუეტის:
ცხოველისათვის: ჩუენ: ბატონსა: კოსტანტინეს: და: ჩუენთა: ძმათა: ვინცა:
და: რამანცა: გუარმან: კაცმან: მცირე: ესე: ჩუენგან: შეწირული გამო-
ახოს: და: გამოსწიროს: რისხვავსმცა: მამა ძე: და: წმიდა: სული: რუ-
არასმცა: სინანულისაგან: ნუ იქნების: ხსნა: სულისა: მისისა: ამისნი:
დამამტკიცებელნი: ღთმან: აკურთხნეს: დაიწერა: სიგელი: ესე: ქკსა
სმპ: კელითა: არმაზის: წინამძღურისა: ბესარიონისითა:

+

ხკუელად: კოსტანტინე.

1568 წ. სიგელი ქვათახევისა № 23, დაწერილია 156 ქარანიკანს, ქაღალდზე
ზომით 38¹/₂ × 17¹/₂ სანტიმ.

ქ: სახელითა: ღმრთისათა: სამ: გვაოვნად: ცნობილისა: მამისა: და: ძი-
სა: და: სულისა: წმიდისათა: მეოხებითა: ყოვლად: უბრწუნელისა: და: უფრო-
სად: კურთხეულისა: დედოფლისა: ჩვენისა: ღმრთის: მშობელისათა: და: მარა-
დის: ქალწულისა: მარიამისითა: ძლიერებითა: ცხოვლს: მყოფელისა: პატოა-
ნისა: ჯვარისათა: წმიდათა: უკოროთა: ზეცისა: ძალთა: ანგელოზთათა: და:
ყოველთა: წმიდათა: ღმრთისათა: მეოხებითა: ჩვენ: მსასოებელმან: (კვა: მფარველთა
თქვენთამან: და: დანისძემა: მამისამა: და: ჩემთა: შვილთა: გიორგიმ: და: სუმბატ:
მას: ჟამსა: ოდეს: პატი: და: მისნი: შვილი: და: რძალნი: შვიდნი: სულნი:
ურჯულთ: მეგრელთა: ძაღლის: პირში: დასასყიდლად: მიუდიოდა: და: ჩვენ:
და: დანისძეთ: დავისენით: და: ვიყიდეთ: და: აქ: სურამს: დასახლებასა: გვეძ-
ლეოდენ მაგრამე: ჩვენ: თქვენ: ყოვლად: წმიდისა: ქვათახევისა: ღმრთის: მშობელსა:
ვარჩიეთ: კავთისკევს: და: შემოგწირეთ: გკადრეთ: და: მოგახსენეთ: პატატი:
და: მისნი: შვილნი: და: მომავალნი: ყოველნივე ასრე და: ამა: პირსა: ზე-
და: რომე: ქრისტიშობის: წინა: დღესა: დეკემბერსა: ოცდა: ოთხსა: ქვათა-
კევს: რომელიცა: ანუ: ებისკოპოზი: ანუ: წინამძღვარი: იყოს: ჩუენის: სული-
სათვის: აღაპსა: მიაართმიდენ: და: ჩვენთვის: კარგადებულსა: აღაპსა: გარდა-
იკდიდენ: და: დახარჯედენ: ხუთს: კოკასა: ღვინოსა: ოცის: ლიტრიანითა:
ორის: კოდისა: ნამცხვარსა: პურსა: ორსა: თევზსა: და: სხვასა: სამარხოსა:
და: ვინცავინ: კრებულნი: და: მონაზონნი: იყუნენ: ჩვენ: ცოდვილთათვის:
შენდობასა: ჰყოფდენ: შეიწირე: თქვენ: ქვათახევისა: ღმრთის: მშობელთ:
მცირე: ესე: შესაწირავი: და: გვიოხენ: ცოდვათა ჩვენთაგან: დღესა: მას: დიდ-
სა: განკითხვისასა: აწე: ვინცა და: რამანცა: გვარმან: კაცმან: და: ანუ: ამ:
ჩვენგან: ნასყიდმან: პატატი: და: მისთა: მომავალთა: ეს: ჩვენგან: დადებული:
აღაპი: ხუთი: კოკა: ღვინო: ოცის: ლიტრიანის: კოკითა: ორი: კოდის: ნამ-
ცხვარის: პურითა: თევზითა: და: სამარხოდ: მოშალოს: რისხავსმცა: ღმერთი:
მამა: ყოვლის: მპყრობელი: შემცა: ედება: ძრწოლა: კანისი: კეთრი: გე-
ზისა: შიშთილი: იუდასი: მეხ: დატეხილობა: დიოსკორესი: და: ნურა: რათა-
მცა: ნუ: იკსნება: სული: მისი: ფსკერისაგან: ჯოჯოხეთისა: ხოლო: დამა-
მტკიცებელნი: ამისნი: ღმერთმან: აკურთხენს: დაიწერა: წიგნი: და: სიგელი:
ესე: ქკსა: ს: მივ:

სამი ჯვარი

1575 წ. ახლას. სიგელი, ბოძებული აწყურის საყდრისთვის ამილახორის ცოლყოფილს თამარისა და მისი შვილების მიერ. აქ მოხსენებულ შირთავსან ამილახორის შვილი ქაიხარ ცნობილია 1578 წ. შესხური ქრანიკით. ამისდა მიხედვით სიგელი ბოძებულ უნდა იყოს 1575 წ. ახლა ხანებში. სიგელი დაცულია მცხეთას საბუთებში (№ 483), დაწერილია ქადაგდზე ზომით $38\frac{1}{2} \times 28\frac{1}{2}$ სანტიმ.

ქ: ეჭა: ყდ: საგალობელსა: ყოელთა: დაბადებულთაგან: სახარულევენსა: და: მიმადლებულსა: უხეშთაესსა: სერაბინთა: და: ქერაბინთასა: და: უპატოს-ნესასა: ყოელთა: ზეცისა: მკედრობათასა: ანგელოზთა: და: კაცთა: შემაერთებელსა: დიდებასა: ზეცისა: და: ქუეყანისათასა: დამკსნელსა: წყევისასა: და: მომნიჭებელსა: კურთხევისასა: დაცემულსა: ადამის: აღდგომასა: და: ევას: განახლებასა: უსასოთა: სასოსა: და: შეუწვეველთა: შემწესა: მიმძღავრებულთა: შურის: მეძიებელსა: დასჯილთა: მწესა: დელვაგუემულთა: ნავთ: საყუდელსა: მწუხარეთა: სიხარულსა: მგლოვარეთა: ნუგეშინის: მცემელსა: უძღურთა: ძალსა: სნეულთა: მკურნალსა: და: მაშურალთა: განსუენებასა: დაბნელებულთა: განმანათლებელსა: ტყუეთა: გამომკსნელსა: შეცთომილთა: წინამძღუარსა: და: ყოველთა: ქრისტიანეთა: შესავედრებელსა: კიდობანსა: სჯულისასა: კარავსა: საწამებელსა: კუერთხსა: ჰარონისასა: მაყუალსა: შეუწველსა: ტაკუსა: ოქროსასა: საწმისასა: გედეონისასა: ბჭესა: დაკრძალულსა: წიგნსა: დაბეჭდულსა: ცხედარსა: სოლომონისასა: და ქებასა: ქებათასა: სასანთლესა: და: ტაბლასა: და: ოქროსა: სასაკუმველესა: მთასა: გამოუკუეთელსა: და: საყდარსა: ცეცხლისასა: მოციქულთა: ქადაგებისა: წინასწარმეტყუელთა: მოსწავებასა: მამათ: მთავართა: სიქადულსა: მღდელთ: მოძღვართა: სამკაულსა: მოწამეთა: ახოვნებასა: და: მამათა: მოთმინებასა: და: ქალწულთა: სასოებასა: და: ყოველთა: მართალთა: სიმტკიცესა: და: ძალსა: წმიდისა: სამებისა: ქადაგებასა: მამისა: განსასუენებელსა: ძისა: სამკუიდრებელსა: და: სულსა: წმიდისა: საუნჯესა: დედოფალსა: დაბადებულთასა: უმაღლესსა: ზეცისა: კამართასა: და: უწმიდესასა: ზეცისა: უკორცოთასა: დედასა: ღთისასა: ყდ: წმიდასა: სასოსა: და: შესავედრებელსა: ჩუენსა: და: მწესა: და: კელის: ამპყრობელსა: დიდებულსა: აწყურისა: ღთისმშობელსა: თავად: ყოვლად: წმიდისა: აწყურისა: ღთისმშობელისა: და: ყოველთა: წმიდათა: ღთისათა ზეცისა: და: ქუეყანისათა: კორციელათა: და: უკორცოთათა: ამა: ყოველთა: წმიდათა: ღთისათა: თავსმდებობითა: მინდობითა: და: შუამდგომლობითა: ესე: წიგნი: ფიცი: და: სიგელი: მიზეზ: შემოუღებელი: ყოვლის: კაცისაგან: მოუდევარი: გკადრეთ: და: მოგახსენეთ: მე: პატრონმან: თამარმან: და: ძეთა: ჩემთა: პატრონმან: ამილახორმან: გი: და: პატრონმან: ელბადურ: და ჩუნმან: ძმამან: აბდუსან*) და: შვალთა: ჩუენთა: ქოიარ: მელქიზედევ: ოთარმან: და*) რუგეთელმან: ძმათა: და: მომავალთა: სახლისა: ჩუე-

*) ეს ჩაწერილია სხვა მელნით.

ნისათა: მას: ჟამსა: ოდეს: ეშმაკის: საბრკისაგან: ძმის: მკლველობა: შემოგუი-
ვიდა: და: მოგიდევით: კარსა: თქუნენ: და: თქუნეს: საყდარსა: და: სარჯულო:
გარდაგიწყუიდეთ: შემოგწირეთ: თქუნენ: საშინელსა: აწყურისა: ღთის: მშობ-
ელსა: და: მოვახსენეთ: მას ჟამისა: საჯეთ: მპყრობელსა: პატრონსა: იერემია:
მაწყურერელსა: დაგიდევით: წნისს: შოთას: შვილები: მათით: მამულითა: მითთა:
ბართთა: ყანითა: ჭაღითა: ვენაკითა: საწყლის: პიროთა შესავლითა: და: გამო-
სავლითა: ნასყიდითა: და: უსყიდლითა: საქმართა: და: უკმართა: და: დღეს:
რისაც: რჩომისა: და: ან: მამულს: მქონებელი: არის: მით: ყულათა: უკლე-
ბლად: კიდევ: იქივე: თევდორას: ნაქონი: სახლკარი: და: მამული: მისით:
ყულათა: რისაც მქონებელი: ყოფილიყოს: ნასყიდითა: და: უსყიდლითა: გა-
მოგიდევით სრულად: წნისიდაღმა: ჩუნენ: საქმე: აღარა: გქუნ-
დესრა: აგრევე: ამ: წნისს: ან: შოთას შვილებთან: და: ან: სხუას: მამუ-
ლთანა: ვისცრა: საქმე: ჰქონდეს: ან: ჩუნენს: განაყოფსა: და: ან: სხუას:
კაცსა: და: ან: სამართლით: შემოგუივიდეს: პასუხი: ჩუნენ: გავსცეთ: თქუნენ
და: თქუნეს: საყდართანა: საქმე: არავისრა: ჰქონდეს: ამას: გარეთ: შემოვსწი-
რეთ: ახალციხეს: ნაიბაიშვილი: მერაბაი: და: მისი: შვილი: და: მისი: ძმის:
წულები: იარაღი და: გულები:*) და: მისი: შვილები: მათით: სახლკართა:
ქულებაქითა: მათით: სამართლიანითა: ყულათა: რისაც: მქონებელნი: ყოფილი
ყუნენ: და: ან: იყუნენ: იჩქითაძებსა: ჩუნენი: მალი: შეჰკდებოდა: ამოგუიკვე-
თია: სრულობით ჩუნენი: კაცი: კარს: აღარ: მიუდგებოდეს: პარაკაძეს: სილი-
ბისტროს: ჩუნენი: ვალი: მართებდა: და: ამოგუიკვეთია: და: წიგნც: დაუფრი
წოთ: ეს: რაც: შემოგუიწირავს: განთავისუფლებით: ჩუნენ: მაგიერი: კაცი
კარს: აღარ: მიუდგებოდეს: და: არც რა: ეთხოვებოდეს: ჩუნენის: გუარის:
კაცისაგან: და: არც: ჩუნენგან: მტკიცე: ესეოდენი: იყოს: და: არა: მოგეშა:
ლოს: არც: ჩუნენგან: და: არც: ჩუნენისა: გუარისა: და: ნათესავისაგან: არც:
ბატონისაგან: და: არას: კორციელის: კაცისაგან: და: რომელთა: ამისი: ესრეთ:
დამტკიცება: ინებონ: და: ჯერ: უჩნდეს: მიმადლე: მათ: წყალობა: შენ: ყდ:
წმიდაო: ხლოო: რომელთა: იკადრონ: მოშლა: და: ქცევა: ამისი: დიდი:
ვინმე: იყოს: გინათუ: მცირე: რასაც: მიზეზისა: მოღებითა: მოშალოს: პირვე-
ლადმცა: შენთა: მგმობართა: თანა: დაისაჯებიან: და: მერმე: ძისა: შენისა:
ჯუარის: მცუმელთა: თანამც: განიპატიუების: შემც: ედების: კეთრი: გეზისი:
შიშთვილი: იუდასი: ძრწოლა: კენისი: ცოცხლივ: დანთქმა: დათან: და: აბი-
რონისი: და: ყოველთავემც: ღთის უარის მყოფელთა: თანა: დაისაჯების: სუ-
ლი: მისი: ამინ: ხ: რომელთა: დაამტკიცონ: ესე: ჩუნენგან: სასოებით: დამ-
ტკიცებული: და: ცოდვათა: ჩუნენთა: საკრად: და: ღონედ: მოღებული: მათ:
იპოონ: წყალობა: დღესა: მას: სასჯელისასა: ამინ: და: იყავნ:

*) ეს სხვა მელნით. წინათ წერილი ამოფხეკილია.

1575 წ. სიგელი მცხეთის № 9, დაწერილი ქადაგდზე ზომით 26³/₄×17¹/₂ სანტმ. ბოძებული კასთა შეფის ალექსანდრეს მიერ 263 ქარანიკანს.

ქ.: ჩვენ: მეფემან: პატრონმან: ალექსანდრემ: და ძეთა: ჩუნთა: მოვა-
ახსენეთ: და: შევსწირვათ: სუეტსა: ღთივ: აღმართებულსა: და: კუართსა:
საუფლოსა: და: მირონსა: ღმერთს: მყოფელსა: ბარვუნთათ: კუამლი:
კაცი: ორმოცი: ასრე .და ამა: წესითა: რომე: რაცა: საბატონო: გამოსაღები:
იყოს: და: ანუ: სამურავო: ყოვლითურ: უნაკლოლოდ: საყდარს: მიე-
ბაბრებოდეს: მეფობისა: ჩუნისა: წარსამართებლად: და: ცოდვათა: ჩუნთა:
შესანდობელად: და არც: მოურავის: დაუყენებთ: ქქსა: სნივ:

ხვეულად: ალექსანდრე:

1579 წ. სიგელი მცხეთის, დაცული ქ. შ. წერა-კითხ. გამავრ. საზოგადოების წიგნთ
საცავში, დაწერილია ქადაგდზე ზომით 372×20 სანტმ. თავიც
აკვია. მცხეთის საბუთებში მოიხსენიება ზირი ამ სიგელის № 369
გადაწერილი მე-XVIII საუკ, რომელიც დაცულია ტფილ. გუბ-
სახელმწიფო ქახებათა სამართველში. თავი აქ დაზიანებულია,
მაგრამ მისი სრულად აღდგენა შეიძლება სხვა მე-XV საუკ. მცხე-
თის სიგელების მიხედვით, რომელთაც იმ გვარივე შესავალი აქვთ.
სიგელი ბოძებულია კახეთის შეფის ალექსანდრე II-ს მიერ 267
ქარანიკანს.

[ქ: რომელი: არს: და: რომლისა: მიერ: ძალით: ექმნეს: ყოველნი: აღ-
ნაგნი: არსისა: არსთა: უცვალებელისა: უსაზღვროსა: ძაღვანუზომელისა:
გარე: შემოუწერელისა: ხოლო: მიუწდომელობით: ცნობილისა: რომელსა:
ძალნი: უკორცოთანი: თუნიერ: გარეშე: მისსა: სახიერებითა: ვერ:
მისწუთებიან: ცნობად: და: თუალთ: შედგმად: რომელსა: ცანი: ვერ: დაი-
ტევენ: და: წესნი: ანგელოზთანი: უძრწიან: რომელსა: ქუეყანა: ვითარცა:
გუგა: ვგრეთ: შემოუწერია: უსაზღვრო: განუცდელი: და: გარე: შემოუწერე-
ლი: ურბამო: ურაულო: ყოველგან: მყოფი: და: ყოველთა: მხედი: მბადი:
და: წარმომარსებელი: ყოველთა: ყოფილთა: და: ყოფადთა: ევა: ვითარ:
კსნისათუის: ჩუნ: ცოდვილთასა: საშოსა: შენსა: უთესლოდ: და: უზრწენ-
ლად: შეურვენელად: და: შეუგინებელად: დაიტია: დაუტეველი: ცათა: და:
ქუეყანისა: და: თბითა: კაცობრავითა: შემოსილ: იქნა: რომელმან: წმის:
ყოფით: დაჰბადნა: ყოველნი: აღნაგნი: ვითარ: მონათა: თანა: შერაცხილად:
ჰშევ: ვიტყუი: ღთებასა: და: კაცებასა: ორითა: ბუნებითა: სრულითა: რომ-
ლისა: შობასა: ანგელოზნი: ვითარცა: ღთსა: მოგუნი: ვითარცა: მეუფესა:
ვარსკულავნი: ვითარცა: დამბადებელსა: ერნი: ვითარცა: მაცხოვარსა: და:

მწყემსნი: ვითარცა: მონასა: მსახურებდეს: რომელსა: ვენებოდა: ვითარცა:
 კაცსა: და: თავს: იღვ: ჩუენ: ცთომილთათვის: შიმშილი: წყურილი: ნალუ-
 ლისა: სუმა: ყურიმლისა: ცემა: და: სამსჯუალთა: მიერ: გუერდსა: მოწყლვა:
 ეპა: რომლისა: მრ: აღიკოცა: ყოველივე მომყურტოვნება: და: უსჯულოება:
 ცხედარო: სოლომონისო:] ასულო: დავითისო: და: ქალწულად: [შშობელო]
 ევმანოელისა: რომელი: ეგე: სამწლისა: მიყუანებულ: იქმენ: ტაძარად: ტაძა-
 რო: სულისა: წმიდისაო: მახარებელო: ევას: ნაშობთა: გარეულთაო: ბნელი-
 საგან: ნათლად: მომყუანებელო: ნათლად: მოცემისა: და: ჩუენად: ზღუდედ:
 გამორჩეულო: წარმმართველო: მეფობისა: ჩვენისა: დიდებაო: და: სიმტკიცეო:
 სკიპტრა: პორფირისა: ჩუენისა: და: გუირ[გუინისა: მეტეხთა] და: ხახული-
 სა: ღთის: მშო [ბელისა] თა: და: შუა: მდგომელობითა: თქუენითა: [მვედრებელ]
 შან: ძისა: თქვენისამან: და: მონდობილმან: ცვა: ფარვათა: თქუენთამან: მე-
 ფეთ: მეფისა: სულკურთხეულისა: პატრონის: ლეონის: ძემან: მეფეთ: მეფე-
 მან: პატრონმან: აღექსანდრე: და: თანა: მეცხედრემან: ჩუენმან: დედოფალ-
 თა: დედოფალმან: პატრონმან: თინათინ: და: ძეთა: ჩუენთა: პატრონმან:
 ერაკლე: პატრონმან: დავით: პატრონმან: გიორგი: პატრონმან: კოსტანტი-
 ნე: და: ბატონმან: როსტომ: ვითარ: სამართლად: გემართებდა: ეგრეთ: ჯერ:
 ვიჩინეთ: და: ვძიეთ: სამსახურებლად: სუეტისა: ღთივ: აღმართებულისა:
 კუართისა: საუფლოსა: და: მირონისა: ღმერთ: მყოფელისა: და: მუნ: მყოფი-
 სა: ელიას: ხალენისა: მას: ჟამსა: ოდეს: ჩუენს. საბატონოში: მცხეთის: მამუ-
 ლ[ისა: და]: შესავლისა: და: სოფლების: მზღუარნი: და: სარგონნი: მექმე-
 ობით: მესამზღურეთა: მამულნი: და: აგარაკნი: მოე * აცნეს: მექმეობითა: და:
 ღთის: უშიშობითა: მობძანდა: წინაშე: ჩუენსა: ჩუენის: სულის: მეოხი: და:
 შესავედრებელი: ჩუენი: ძმა: პატრონი: კათალიკოზი: ნიკოლოზ: და: სრუ-
 ლად: ერთობილნი: მცხეთის: შვილნი: მცხეთის: ძუელნი: გუჯარნი: და:
 სიგელნი: მოიხუნეს: გავსინჯეთ და: ვქენით: მოკითხულნი: რომელიც: პირ-
 ველთ: ძუელთ: კელმწიფეთ: ჩუენთ: მამათა: და: პაპათა: დედათა: და: ბები-
 ათა: ჩუენთა: სულკურთხეულთ: გვერიგებინეს: გავსაზღურნეს: და: შეეწი-
 რნეს: ეგრეთვე: ჯერ: ვიჩინეთ: შევსწირეთ: და: მოვახსენეთ: უდაბნონი:
 მონასტერნი: ეკლესიანი. სოფელნი: და: აგარაკნი: აზნაურნი: და: გლეხნი:
 მოვახსენეთ: ხორაუგს: საწინამძღრო: მონასტერი: ყუავისთავი: კილმატი:
 და: ასკილოვანი: კილმატის: ციხე: მთითა და: ბართა: ვერენა: ციხითა:
 გარდაღმა: საფსტეს: ციხემდი: გარდამოღმა: ფადლაშენი: ტაზრები: კებთა:
 საბა წმინდა: კაწარეთს: ძმარაშვილის: სახლს: აქათ: რომ: ღრმა: ღელე:
 ჩამოვა: ჩამოსწრ: ჩამოვლით: იორს: გაღმა: რაჟიანთ: ეკლესიას: ქუემოთ:
 სამგორში: თამარ მეფისაგან: აღებულს: რუს: შიგნით: ჩავლით: ბოსტან:
 ქალაქის: მზღურამდი: ჩავლით: საჯერნეს: ტბამდი: მიდგმით: გრძელს: ტბამ-
 დი: ჩავლით: ამართულს: ქუამდი: ჩავლით: შურთხანან: კლდემდი: ჩავლით:
 ლურჯს: ფლატომდი: ჩავლით: მამადის: გორამდი: მიდგმით: საქალაქოს:
 შარამდი: ამოვლით: დამპალის: კერძო: იორთაკენ: მარტვილთ: მონასტერთ:

წამოვლით: წინ. გამოვლით: იორის: პირს: საყდრის: ჩამოსწორ: სამნი: გორანი: სხენაან: დედოფლის: წისქვილთა: თავს: იორსა: გამოღვა: ხშირს: მუხებთან: ისპიანთ: ბოლოს: რომ: დიდი: ლიაა: ამოსწორივ: მცხეთის: გორაკი: თარაქთ: ბოლოსა: ამოვლით: ბრმა: წყარო: ამოვლით: შავქეთთ: ღელე: ამოვლით: დავალოთისასა: იქით: რომ: ცოტა: ღელეა: რომელსა: ეწოდების: მარიამ ჯვარი: შიგნით: გარდავლით: შიგნით: კერძო: და: სტაფის: თავს: ძველი: ეკლესია: ჩავლით: ველყყიანი: ჩავლით: შავწყაროს: ღელე ჩავლით: წინანდლის: თავს: ქედ: ქედნი: მიადგებიან: ხოდაშენსა: და წინანდალს: შუა: ოლე: ჩავლის: დაბლა: ბაღთ: კარნი: ამოვლით: ვანთა: მონასტერი: ბუემატი: მთითა: და: ბართა: და: მონასტრითა: შაშიანთ: თავს: მთავარანგელოზთ: საყდარი: მარმაროვა[ნთ:] სამძღურამდის: მოდამნახის: ციხემდი: წავლით: გოგას: წყარომდი: და: დევთ: ნასახლარამდი: და: წავლით: ომანის: სასაკლამდი: მიდგმით: გომთ: წყლამდი: სადაც: გომის: წყალი: ჭერემის: კევს: შერთვის: იქიმდი: ნაპირნი: რაჭახს: წმიდის: გიორგის: საყდარნი: და შესავალნი: ვარცა: და: დუმას: უბანი: და შენთანთ: უბანი: ახალშენი: სოფელი: და: თოლანი: მათითა: მზღურითა: კახის: უბანი: თავისის: მთითა: და: წყლითა: შალვაშვილნი: თავისის: მამულითა: ჯვარა: ნასოფლარი: ახშანს: ხუთი: კუამლი: გლეხი: და ერთი: ზვარი: ალაზანს: გაღმა: ფიჩხოვანს: თორმეტი: მთელი: მამული: საგლეხო: ორი: *კომლი: გლეხი: პანკისა: და თორმეტი: კომლი: ვაჭარნი: სომეხი: და: ურია: გრემს: ორნი: გლეხნი: გვერდის ძირს: ვეძის კევს: მონასტერი: ვარცანისა: და: სოფელი: ვეძის: კევი: გიორგი: წმიდა: გოგანი: ღელის: უბანი: ქორეთი: სეფორის: ღელე: და: ბაწკინტელის: ღელე: ორნივე: მთითა: და: ბართა: ჩელტს: გამოღმა: გრემისაკენ: კერძად: დაბლა: თეთრს: კლდედო: სოფელი: ფაშანი: გავს: საკუამლო: შვიდი: და: ზვარი: ერთი: ბარაუნთ: რაც: მცხეთის: სოფელნი: მონასტერნი: საკონე: საფიჩხულე: სათევზითა: ლავოდები: ღანუკი: რაც: მცხეთისა: არის: ვარდიანში: შვიდი: მთელი: საკუამლო: ჭლისნელში: ღერწანი: და: სოფელი: კულენანი: ბაზარს: სასახლე: საყდარი: და: თვრამეტი: კომლი: ურია: და: სომეხი: ერწოს: მონასტერი: ბოჭორმისა: წმიდის: გიორგისა: მისის: შესავლითა: ერწოს: მონასტერი: კიდევ: წმინდის: არჩილის: სამარხო: სოფელი: კვერნაძენი: ტოხაძე: თავისის: მამულითა: ერწოს: თხილნარას: ორს: გლეხს: ომან: ეცილებოდა: და დარჩა: რამინსა: სადც: რომ: მამული: დღეს: კელთა: აქს: მთითა: და: ბართა: საენავითა: და: უენავითა: შესავლითა: და: გასავლითა: ჩრდილოთ: აძუამდე: დასავლით: თემის: კევამდე: ეცილებოდა: ომან: ეცილებოდა: ცოტას: ალაგსა: ზაქარანს: და: ტოხაძეს: დარჩა: რამინოს: სოფელი: ნოდკოტრა: და: ასადურნი: სოფელნი: ჩეკურნი: მთითა: და ბართა: აღმოსავლით: ნეფის: წყარომდე: და ზემოთ: გოგის: ფლატემდე: დასავლით: ძოკვის: ჯვარს: აქეთ: გსწორივ: დამპალი: წყალი: მიდგმით: გრძელი: ღელე: ტოხაძეს: და ნოდკოკრეთ: მთის: მზღუარში: სამანი: უსხენ: უღელტეხილთა: გორასთანა: ძაგნაკორნას: რაც: მცხეთისა: არის: თორმეტი: მთელი: მამული: აანუშს: მონასტერი: ყოვლად: წმინდისა: და: სოფელი:

ანუში: და: ოდიშელიძენი: ზარბე: მამის: იმედი: და მისი: განაყოფი: სოფე-
ლი: წირდალი: ხა^აის: წობენა: ნოჯა: და ნოჯიკეთი: პიტლოანი: ევჟეტი:
აბანო: გორანა: თორეჯნი: სოფელი: ილი: ხარჭაშნს: თიანეთს: თავს: სოფე-
ჯიჯეთი: და ეკლესია: სვეტის: ცხოვლისა: და გლენხი: ბაძანძურიძენი: და:
ხანდაკს: კირაულნი: მათითა: მამულითა: სოფელი: ბაგა: და: ცოცხადის: მა^აუ-
ლი: სრულა: ერთპირად: მისი: სოფელი: ჭოპარ^ა: სოფელი: ბიწმენი: და
გიჯიყრელნი: ორნი: სახლნი: ახატანს: ხუთი: მთელი: გლენხი: და: საგლენხო:
მამული: მეორე: ბიწმენი: სოფელი: ბოკოწინი: სოფელი: არჯაკალი: და:
მიწობელნი: ნაენიოს: და: გიორგი: მისი: განაყოფი: და: პატა: მისი: განა-
ყოფი: მათითა: მამულითა: სოფელი: იპტისი: სოფელი: ზაქარიანი: სოფელი:
აზვი: საგურამოს: ზედაძნელაშვილნი: თავისის: მამულითა: გორის: უბანს:
წყალს: სთველას: შვილი: თავისის: მამულითა: მონასტერი: ჯვარისა: თავისის:
მამულითა: სოფელი: ფოსვი: სოფელი: ჯაჭვი: და გარაყანიძე: ზავრად: თავი-
სის: მამულითა: ნასოფლარი: ავქალა: სოფელი: ოროტა: თავისის: მზღურითა:
მოლამურთ: თავს: რომ ჯვარი: ასვენია: იქით: მოლამურთ: ჩატანებასა:
მუხრალთა: პირპირ: გოგას: კეევამდი: უნაგირას: ქვას: ქუემოთ: გარდაკუე-
თილამდი: იქით: წამოღმა: ჩრდილთა: წუერწუერ: წამოვლით: სადა: უფროს:
მაღალი: ქედი: არის: კურინჩხთაკენ: რომე: თელანი: დგანან: იმას: ჩავლით:
სადა: გრდნული: შარა: გარდაუქცევს: შარა: შარა: წავლით: სადა: დიდნი:
სხალნი: დგანან: იქიმდი: ნიშარძეულის: ნასახლარამდე: დეღე: შემოტანება-
სა: სამნიას: შვილის: მიწის: თავს: რომ. იფნი: დგანან: სამის: კომლის:
ნასახლარნი: ოროტისათვის: დარჩენ: ესე: იქით: ახალუბანს: ჩატანებით:
ქაცუთა: თავს: ქუანი: სხენან: იქით: ქაცუთ: ჩატანებით: კეევამდი: სადა:
სანაკირო: შარა: გავალს: ამას: ამოვლით: ნასახლარამდე: ფხაკას: იქით: ქედის:
ბოლომდე: ამათ: შუა: რაც: არის: ყულა: ოროტისა: არის: გლდანს: ლაქი-
აძე: გიორგი: და: გულბათ: თავისის: მამულითა: ნასოფლარი: კუტალა:
ლილოს: გუერდის: სოფელი: ახალდაბა: სოფელი: ჯიმიით: მისითა: მთითა:
და: ბართა: დასავლით: საყარულოს: კოშკთაკენ: თუთუბოს: დეღე: ნასოფ-
ლარი: ნაკუერცხალა: ჩავლით: ღრმა: დეღე: მიდგმით: საგუელე: ქუა: გაღ-
მით: დავით: აღმაშენებელის: აღშენებული: ქიაბერთ: ეკლესია: ცხოვლთაკენ:
წამოვლით: ლაკუათ: პირს: ჩავლით: წურილი: დეღე: მიდგმით: დიდი: გორა:
გარდავლით: ჩუმლაყთაკენ: კულენანნი: ჩავლით: ძამაურა: ჩავლით: წურილი:
კევი: ჩავლით: გაწყუეტილა: წნორის: მიდგმამდე: ზემოთ: ნაპირთ: სამძღურამ-
დე: რაჯაყი: და: მისი: მიდგმა: და: ნასოფლარი: გაღმა: შეწყალის: პირს:
სოფელი: წითელანი: ამათ: მამულთა: მათათა: და ბართა: მინდორთა: თუ:
ტყეთა: რაც: რომე: სამოვრათ: პირუტყუი: დადგებოდეს: ზამთარ: თუ:
ზაფხულ: ამათ: სამოვრის: სარგოს: თქუენ: აიღებდეთ: ცხვარი: იყოს: თუ:
ძროხა: თუ: ღორი: უდაბნოებს: მის: წილს: ნურას: დააკლებთ: და: თქუენი:
თქუენვე: მოიკსენეთ: ჩუენის: ბძანებით: წარვლელინნი: და: ამა: სამანთა:
და: სირონთ: დამსხმელნი: და: მოწამენი: ბატონი: ალავერდელი: კირილე:

ქერემელ: ეფისკოპოზი: ბასილ: ჩოლაყაშვილი: რევაზ: ციციშვილი: მე-
რაბ: დიდი: საგინაა: მაყაშვილი:ზაალ: ზუბელი: რუსის: შვილი: ინდო:
ჩოლაყაშვილი: თამაზ: ვაჩნაძე: გიორგი: ბულალაშვილი: და: სეფე-
დავლე: ობლისძე: ვერცა: ალავერდელმან: და ვერც: სხვათ: ჩვენის: სა-
ბატონოს: ეფისკოპოზთ: თქუენი: ურჩობა: და: წინა: აღმდგომობა: ვერა: ქნან:
რა: და: თუ რამ: დააშაონ: და: რჯულიერის: საქმით: გაუწყრეთ: არ: დაგიშა-
ლოთ: და: ვერცარა: თქუენის: საყდრის: ნიშანი: და: სამართალი: და: ბაჟი:
დაგაკლონ: ესე: ასე: გაგვითავებია: და: მოგუხსენებია: თარხნად: და: კელ-
შეუალად: და: ყოვლის: ნივთისაგან: რომ: არაფერი: არა: ეთხოვბოდეს
რა: და არცარა: ეწერებოდეს: არა: მალი: არა: სათათრო: დიდი: საური:
არა: სამასპინძლო: არა: საჯინბო: არა: სახორსალო: არა: შეშისა: და:
წყლის: ზიდვა: არა: მუახლე: არა: ძიძა: არა: ქორწილის: ხარჯი: და: არც:
მიცვალებულისა: არაფერი: რაც: მოიგონების: და: ან: რაც: მწერლისაგან:
დაიწერების: არც: ბაზიერთა: და: არც: მეურმეთა: თვინიერ: ლაშქარ: ნადი-
რობისა: და: მტრის: დარაჯობა: და: თუ: მცხეთისა: და: უდაბნოსაგან: მო-
ცლით: იყუნენ: ციხე: გვიმეშაონ: და: სასახლეც: უმიზნოდ: იმ[უშაონ:]
არც: თქუენი: უნდომო: მოკვლე: [დავაყენოთ: უამებელი:] ესე: ასე: დაგი-
მტკიცეთ: და მოგახსენეთ: ძმასა: ჩუენსა: პატრონს: კ'ხს: წმიდის: ბასილის:
და: იოვანე: ოქროპირისა: და გრიგოლის: მიმგავსებულსა: და: მათის: წე-
სის: მიმბაძავსა: კათალიკოზს: ნიკოლოზს: ასე: მოგახსენეთ: და: დაგიმტკი-
ცეთ: წმიდასა: კათალიკე: ეკლესიასა: და: სუეტსა: ცხოველსა: და: კუართსა:
საუფლოსა: და: მირონსა: წმიდასა: აწე: ვინცა: და: რამანცა: ამისდა: შლად:
და: ქცევად: კელყოს: და: გამოკუებად: და: დაკინებად: ჯერემც: რისხავს:
დამბადებელი: ღ'თი: მამა: [ძე: და: სული: წმინდა: და: მისი: უბიწოდ: მშო-
ბელი: წმინდა: ქალწული: მარიამ: და: წმინდანი: ზეცისა: ძა]ლნი: ანგელოზ-
ნი: და მთავარანგელოზნი: წმიდა: ცხოველს: მყოფელი: ძელი: ჯვარისა:
ქრისტიანეთა: შესავედრებელი: წმიდანი: წინასწარმეტყუელნი: მოციქულნი:
მოწამენი: და: ნეტარნი: მამანი: წმიდანი: ქალწულნი: მეუდაბნოენი: მესუე-
ტენი: რომელთა: დაჯერეს: ღ'თი: ღუაწლითა: მათითა: მშლელი: და: მაქცე-
ველი: ამისი: კრულმცა: არის: ცათა: შინა: და ქუეყანასა: ზედა: ნურათამც:
სინანულით: ნუ: იქნების: კსნა: სინანულისა: მისისა: მაზედამცა: დაესრულე-
ბის: ღაღადება: მესაღარვისა: ფსალმუნისა: იყავნ: ცოლი: მისი: ქურივ: და:
შვილნი: მისნი: ობოლ: მასზედამცა: მოიწვევის: კმა: იგი: წარვედით: დაწყეუ-
ლნო: ცეცხლსა: საუკუნესა: განმზადებულსა: ეშმაკისათვის: და: ანგელოზთა:
მისთათვის: მაზედამცა: მოიწვევის: მეხი: მსგავსად: დიოსკორესა: ცოცხლივ:
დანთქმა: დათან: და: აბირონისა: და: შიშთვილი: უფლის მიმცემემელისა: იუ-
დასი: და: წყევა ნისტორ: და: ოროგინესი: დამამტკიცებელნი: ამისნი ღმერთმან:
აკურთხნეს: და: წმიდამან უბიწოდ: მშობელმან: მარიამ: და: სუეტმან: ცხო-
ველმან: სამოციქულომან: საყდარმან: და მას: შინა: მკუიდრმან: კუართმან:
უფლისამან: და: წმიდამან: მირონმან: დაიწერა: ინდიკტიონსა: მეფობასა: ჩუე-

ნისასა: თხუთმეტესა: - ქსა: სნიზ: კელოთა: წინამძღუროს: ვაჩნაძის: იოსე-
ბისათა: და: მოწამეცა: ვარ:

ხვეულად: ალექსანდრე: ვამტკიცებ: ნებითა: მღროთისათა:.

თინათინ

დასმულია 4 ბეჭედი, რომელთაგან ერთი მეფის ალექსანდრესა და ერთი ამა-
სჯავრდელისა.

1580 წ. შიომღვიმის სიგელი № 4, დაწერილი ქადაგდზედ ღამით 41¹/₂ × 15¹/₂ სანტიმ. ბეჭედი 268 ქაწიანის სვიმონ მეფის მიერ.

ქ: ჩუენ: ღთიუ: გუირგუინოსან: მეფეთ: მეფემან: სვიმონ: და: თანა: მეცხე-
დრემან: ჩუენმან: დედოფალთა: დედოფალმან: ნესტანდარეჯან: და: პირმ-
შომან: ძემან: ჩუენმან: პატრონმან: გიგი პატრონმან: ლუარსაბ: და: პატრონ-
მან: ალექსანდრე: ესე: სიმტკიცისა წიგნი: და: ნიშანი: გკადრეთ: და: მოგა-
ხსენეთ: თქუენ: წმიდათა: უწმიდესსა: განმანათლებელსა: ქართველთასა: მამასა:
მამათასა: წმიდასა: შიოს: მას ჟამსა: ოდეს: მოვიდეს: წინაშე: ჩუენსა: ღთშემო-
სილი: წინამძღვარი: შილა: და: თქუენნი: კრებულნი: და: ძველთაგან:
მეფეთა: შეწირული: წიგნები: მოიღეს: და: უდაბნოსა: მღვიმისა: და: მა-
თისა: შესავლისა: სოფლისა: სხალტბისა: და: ნასტაგისისა: სითარხნისა:
წიგნსა: და: ნიშანსა: გვეაჯნეს: ჩუენ: ვისმინეთ: აჯა: და: მოხსენება: მათი:
და: ესე: წიგნი: და: ნიშანი: გკადრეთ: და: მოგახსენეთ: ასრე: და: ამა:
პირსა: ზედან: რომე: რაცა: ამასწინათ: სახელოვანთა: და: საპოთხეს: დამ-
კუიდრებულთა: ჩუენთა: მამათა: და: პაპათა: მეფეთაგან ძველთაგან: წიგნი:
მოგახსენებოდა: ჩუენცა: დაგიმტკიცეთ: და მოგახსენეთ: ასრე: რომე: არაფე-
რი: და: არასთანა: საჩუენო: სათხოვარი: და: გამოსაღები: სხალტბასა: და:
ნასტაგისსა: არა: ეთხოვებოდესრა: და: რარიგადცა: ძველის: წიგნებშიგა:
ეწეროს: მითვე: წესითა: შობასა: და: შიოობას: დღესა: კარგადებულსა.
აღაპსა: გარდაიკდიდენ: და: იყუნენ: თარხანნი: და: თავისუფალნი ყოვლი-
სა: ფერისა: საჩუენოსა: სათხოვრისა: და: გამოსაღებისაგან: და: მსახურებ-
დენ: ტაძარსა: თქუენსა: წმიდასა: უდაბნოსა: მღვიმეს: წარსამართებლად:
მეფობისა: ჩუენისა: და: ძეთა: ჩუენთა: სადღეგრძლოდ: უკუნითი: უკუნისამ-
დღე: ამინ: დაიწერა: მტკიცე: და: უცვალებელი: ნიშანი: და: ბძბა: ესე:
ქქს: სჲს: თვესა: ხეკდენბერსა: რვასა: კელითა: კარის: ჩუენისა: მწიგნობ-
რისა: აღათანგელის: ძისა: ნავროზისითა:

ხვეულად: სვიმონ

მეორე გვერდზე ხვეულად: ლუარსაბ. ალექსანდრე.

ბეჭედი სწარსული წარწერით

ნუსხა ხუცუყად: სვიმონ მეფის სიგელი სხალტბისა და ნასტავისის
სითარხნისა

მხედრულად: ქ.: რარიგადც.: ამ.: ძუელს: სიგელში: სხალტბასა: და:
ნასტაკის: სითარხნე: უწერია: ჩუენც: იმრიგად: გუითარხნებია: და: ნურა:
ჩუენი: მოსაქმე: ნურასა: სთხოვთ: და: თქუენც: ასრე: დაუმტკიცეთ: ქკსა:
ტკა: ენკენისთუეს: კე

რასტომ მეფის ბეჭედი სწარსული წარწერით.

1587 წ. სიგელი მცხეთისა № 95 ბოძებული 275 ქორთნიკონს ერავ, გულაბ და
სახინა ბარათაშვილების მიერ, დაწერილია ქაჯაღდზედ ზომით
86 1/2 x 23 1/2 სანტიმ.

ქ სახელითა: სახიერისა: არსისა: არსთა: უცვალებელისა: უხილავისა: უსაზღურ-
სა: ძალ: განუზომელითა: ლთისა: მამისა: ლთისა: ძისა: და: ლთისა: სულის:
წმიდისა: რომლისა: დაწყება: უცნაურ: არს: და ჰვეს იგი: უკუნისამდე:
მამისა: უხილავისაგან: ძე: ჭეშმარიტი: ჭეშმარიტისა: ლთისაგან: მოვლინე-
ბული: და: კუალად: სული: წმიდა: მისაგან: გამოშავალი: თავდებობითა:
მინდობითა: და: შუამდგომელობითა: ძელითა: ცოვორებისა (sic): რომელსა:
ზედა: განკუართულ: იქმნა: ქრისტე: ლთი: ჩუენი კსნისა: და: ცხორებისა:
ჩუენისათუის: თავდებობითა: მინდობითა: და: შუა: მდგომელობითა: წმიდათა:
ზეცისა: ძალთა: ანგელოზთა: და: მთავარანგელოზთა: მიქაელ: და: გაბრილი-
სათა: და: კუალად: ცრათვე: დასთა: ანგელოზთათა: თავდებობითა: მინდობითა:
და: შუა: მდგომელობითა: უმეტესად: კურთხეულისა: დედოფლისა: ჩუენისა:
წმიდისა: ლთის: მშობელისა: და: მარადის: ქალწულისა: მარიამისითა: თავდებო-
ბითა: მინდობითა: და: შუამდგომელობითა: თავთა: მოციქულთა: პეტრესითა: და:
პავლესითა: და: ათორმეტთა: მოციქულთათა: თავდებობითა: მინდო და: შუა:
მდგომელობითა: წმიდათა: მღდელთ: მოძღუართა: ბაქილი: გრიგოლი: ნიკოლოზ:
და: იოვანე: ოქრო: პირისათა: თავდებობითა: მინდობითა: და: შუა: მდგომე-
ლობითა: სუეტისა: ცხოველისა: კუართისა: საუფლოსა: და: მირონისა: ლთ:

მყოფელისა: თავდებობითა: მინდობითა: და: შუა: მდგომელობითა: წმიდათა:
უძლეველთა: მკედართა: გიორგი: დიმიტრი: და: ევსტათისათა: და: ყოველთა:
წმიდათა: მისთათა: რომელნი: სათნო: ეყუნეს: უფალსა: ჩუენსა: იესოს:
ქრისტესა: და: კულადცა: სათნო: ყოფად: არიან: ამათათა: მოწმდბითა: და:
შუა: მდგომელობითა: დაგიდევით: ესე: წიგნი: და სიგელი: ჩუენ: ბარათა:
შვილთა: ერაჯ: გულაბ: და: საჩინო: თქუენ: სუეტსა: ცხოველსა: კურათსა:
ზეით: ქსოვილსა: საუფლოსა: და: მირონსა: ღთ: მყოფელსა: რომელი:
წყაროებს: სამკურნალოდ: ყოველთა: სულთათუის მას: ჟამსა: როდეს:
ძმა: ჩუენი: მღდელთ: მოძღუარი: ნიკოლოზ: კათალიკოზად: იჯდა: მას:
ჟამსა: ავიდეთ: სუეტეს: ცხოვლის: საქონელი: და: ბევრი: თეთრი: დაგზარჯეთ:
სხვისაგან: არასი: ღონე: არ დაგედებოდა: და: დაგიევით: ჩუენი: მკუდრი:
და: მოუდევარ: მოუსარჩლელი: ყოვლისა ადამის: მონათესავეს, კაცისაგან:
ნასოფლარი: ველ: კეთილი ყოვლისა; კაცისაგან: შემოცილებლად; ამად:
რომე: იმაზედ: არას: კაცსა: კელი: არ: ედებოდა: ჩუენი: უცილებელი: მა-
მული: იყო: და: შენის: თეთრის: ფასად: შემოგწირეთ: ნასოფლარი: ველკე-
თილი: სამზღუარი: მისი: ყორანთის: სამზღუარამდისი: სამშვილდის: სამზღუ-
არამდისი: და: სატრედოს: სამზღუარამდისი: ესე: ჩუენგან: თქუენის: თეთრის-
სანაცულოდ: დაგუიდებია: ბარათა: შვილთა: ერაჯს: გულაბს: და: საჩინოს:
ნასოფლარი: ველ: კეთილი სუეტისა: ცხოვლისა: კუართისა: საუფლოსა: და:
მირონისა: ღთ: მყოფელისათუის: აწე: ვინცა: ესე: ჩუენგან: თქუენის: თეთ-
რის: სანაცულოდ: დადებულსა: ნასოფლარს: მამულს: ველკეთილს: შემოგე-
ცილს: კათალიკე: კელესიასა: საყდარსა: სამეუფოსა: და: მას: შინა: მკვიდრ:
მყოფსა: მადლსა: ღთისასა: კუართსა: საუფლოსა: და: მირონსა: ღთ: მყო-
ფელსა: თავადამცა: რისხავს: ღთი: დაუსაბამო: დაუსრულებელი: ძე: ჰეშმარიტი
ჰეშმარტისა: მამისაგან: გამოსული: და: სული: ცხოველს: მყოფელი: მამისაგანვე:
გამომავალი: კულადამცა: რისხავს: ყოველნი: წმიდანი: ღთისანი: ჰეშმარი-
ტად: გაცხოველებულნი: ღთისაგან: შემცა: ედების: კეთრი: გეზისი: შიშთვი-
ლი: იუდასი: ძრწოლა: კანისი: მეხ: დატეხილობა: დიოსკორესი: ცოცხლივ:
დანთქმა: დათან: და: აბირონისი: კრულმცა: არს: ცათა: შინა: და: ჰეუყანასა:
ზედა: კულად: კრულმცა: ყოველი: საცხორებელი: მისი: ძილი: ღუძილი:
მისი: დაჯდომა: და: აღდგომა: მისი: ყოველიმცა: ნამუშაკევი: მისი: ცუდ:
შრომილ: იქმნების: გინა: სასულიერო: გინა: სოფლისა: ამის: რასაც: შურე-
ბოდეს: თუისად: საცხორებლად: და: კულად: ნუმცა: არს: კსნა: სული-
სა: მისისა: საუკუნოსა: სატანჯველისაგან: უკეთუ: მეფემა: შეშალოს:
შენ: იგი: შეშალე: მეუფეო: მეუფეთაო: ანუ: დედოფალმა: შეშალოს: დე-
დოფალთ: დედოფალმა: წმიდამა: ღთის: შობელმა: დედოფალმა: იგი: შეშა-
ლოს: ანუ: დიდებულმან: ვინმე: ანუ: რჯულისა: გარდამავალმან: სარკინოზ
თავანმან: ანუ: კარისა: მოსაქმემან: მკაწრველთავანმან: ანუ: დიდმა: ანუ:
მცირემან: გინა: რასაცა: კელისა: უფალმან: და: მოსაქმემან: იკადროს: ამა:
ჩუენის: თეთრის: სანაცულოდ: ნასოფლარის: ველკეთილის: დადებულის: გა-

მოკობა: სუეტის: ცხოვლის: და: კათოლიკე: ეკელისიისა: საყდრისა: მისისა:
შენ: იგი: გამოაკეც: სუეტო ღთივ: აღმართებულო: კუართო: საუფლო: მი-
რონო: ღთ: მყოფილო: და: აქა: ზემოწერილნო: ყოველნო: წმიდანო:
ღთისანო: ხოლო: დამამტკიცებელნი. ღთნ: დამამტკიცნეს: დაიწერა: წიგნი:
ესე: ქკსა: ს: სამოცდა: იე:

3 კვარი.

1590 წ. დედოფლის სიგელი № 61, ბოძებული 278 ქართველთა კახთა მეფის
ალექსანდრეს მიერ. საბუთი შირია ნამდგაღისა მკ-XVIII საუკუნეში
გადაწერილი. ეს შირი დაწერილია ქაღალდზე ზომით 21 1/4 × 15 1/4
სანტმ.

ქ: ნებითა და შეწვევითა ღთისათა. ჩვენ ღთივ გვირგვინოსანმან მე-
ფეთ მეფემან. პატრონმან ალექსანდრე: და თანა მემცხედრემან ჩვენმან. დედო-
ფალთ დედოჟალმან. პატრონმან თინათინ: ესე წიგნი და სიგელი. მოგახსე-
ნეთ. თქვენ გარესჯის წმიდას დავითს: და ჩვენს სასოებას და სიქადულს დო-
დოს რქისა. ღთის მშობელსა: ასე რომე ძველთ მეფეთაგანაც. შემოწირული
იყო. და ჩვენც ისრევე შემოგწირეთ და სიგლითა ამით. დაგამტკიცეთ. წმინ-
დის დავითის სოფელი ჟატი. და დეკანოზი. ყარაული ორი და მეძროხე. და
ფავლზე. მეცხვარე ერთი. ზვარი და მისი მეზვრე. და მთას. იქითური. ღალადა
კულუხი. კელშეუღალად. მოგვიხსენებია. წმინდის დავითისათვის: და მთას აქა-
თური ღალა: და ჩვენის სარგოს შესაწერისაგან ორმოცი კამიწი პური. ორ-
თავე უდაბნოთათვის მოგვიხსენებია: ამის გარეთ. დოდოს რქისა მღთის მშო-
ბელისათვის. შემოგვიწირავს. სოფელი ტაძრები მათანი. და უჯარმას კვამლი.
კაცი. ოთხი. დეკანოზი. ყარაული. ორი. და თვალზე ზვარი და მისი მეზ-
ვრე. ესე კელშეუღალად. დოდოს რქის მღთის მშობლისათვის. კელშეუღა-
ლად. შემოგვიწირავს: ასე რომე. ამაზედ. კელი. არავის შეუვიდოდეს. არა
მოურავს. არცა ნაცვალს. ერთის: ვინ გინდა ვინ იყოს წინაწმინდელი. მი-
სთვის. მიგვიბარებია: არავინ გვიბანებია. ამისი მშლელი და მქცველი: და
და შენ წმინდაო მამაო დავით გარეჯისაო, და დოდოს რქის წო მღთისმ-
შობელო მარიამ მეოხ გვეყავ. ორთავე შინა. ცხოვრებასა. ჩვენ მსასოებე-
ლს თქვენს მეფეს. პატრონს. ალექსანდრეს. და თანამემცხედრესა. ჩვენსა.
დედოფალს თინათინს. და ძეთა. ჩვენთა. ორთავე შინა ცხოვრებასა ამინ: და-
მამტკიცებელნი ამისნი. ღთნ აკურთხნეს: ქკს: სოც:

1594 წ. შუამთის სიგელი № 2, ბოძებული 282 ქარახიკონს კახეთის მეფის ალექსანდრეს მიერ, დაწერილია ქადაგდზე ზომით 113×23 სანტიმ. შავად აწეობილი დედანში წითურადა.

ქ. ეპა: ტომებით: ასულო: ადამისო: და: მადლით: დედაო: ღთისაო: რომელი: კნისათვის: ჩუენისა: აღიძრა: წყალობით: მალაღლი: იგი: და: სათნო: ყოფითა: მამისათა: და: წინა: მძღრობითა: სულისა: წმიდისათა: მალაღლი: იგი: ძე: ღთისა: ძედ: შენდა: იქმნა: და: ღთაებით: უქცევდომან: შეიმოსა: ბუნება: ადამისი იდაკსნა: მწუხარება: ევასი: და: ნაშობთა: მისთა: ჭეშმარიტო: სალხინებელო: კაცთა: ბუნებისაო: ნოეს: ზე: წყლით: რღვნისაებრ: ცოდვათა: ჩუენთა: წარმღუნლო: უფლისა: საყუარელისა: აბრაჰამის: კარაო: და: ღთისა: დამტევნელო: დავით: პირველისა: მამისა: შენისა: დაუქნობელო: ვარდო: სოლომონის: ქებაო: ქებათაო: რომელსა: გარე: მოგადგენ: სამეოცნი: ძლიერნი: იაკობის: კიბეო: ცად: მიმართ: აღწვეუნლო: არონის: კუერთხო: უცხო: სახედ: აღყუაებულო: მოსეს: მიერ: ხილულო: მაყუალო: ცეცხლ: შეუხებელო: ხეო: შეენიერო: იესეს: ძირთავან: აღმოცენებულო: ესაიას: მიერ: ღრუბლად: სულმცირედ: სახეო: დებულო: ამბაკობისგან: მთად: ღთისად: ჩრდილოვნად: მოსწავებულო: ყოველთა: წინასწარმეტყუელთა: ჭეშმარიტო: მოწავებაო: მოციქულთა: მიერ: მრავალ: სახედ: ქადაგებულო: მოწამეთა: სიხარულო: და: მღდლთ: მოძღვართა: სიქადულლო: პატროსანო: ძღუენო: კაცთა: ნათესავისაო: სახელდიდო: და ქალწულო: დედაობით: ახალო: მზესა: ქუეშე: ყოვლისავე: სჯულისა: ქებათასა: აღმატებულო: ყოვლად: წმიდაო: ხახულისა: ღთისმშობელო: მესმა: ვითარმედ: შეიწირინა: ძემან: შენმან: მწულილნი: იგი: ქურივისანი: და: მეცა: არა: კუებულ: ვიქმენ: სასოებისაგან: არამედ: მე: მსასოებელმან: თქუენმან: და: ძისა: თქუენისამან: და: მინდობილმან: ცვა: ფარვათა: თქუენთამან: ჩუენ: ღთივ: გურიგურინოსანმან: მეფეთ: მეფემან: პატრონმან: ალექსანდრე: და: თანა: მეცხედრემან: ჩუენმან: დედოფალთა: დედოფალმან: პატრონმან: თინათინ: და: ძეთა: ჩუენთა: ვიგულეთ: და: ვიგულსმოდგინეთ: და შემოგწირეთ: დიდებულსა: ტაძარსა: თქუენსა: ხახულისა: ღთისმშობელსა: სასოსა: და: მეოხსა: სულისა: ჩუენისასა: და: მეფობისა: ჩუენისა: წარმმართველსა: მოგახსენეთ: და: შემოგწირეთ: იყალთოს: ბარძიმის: შვილი: გუგუნა: მისითა: სასახლითა: საყდრითა: გარეშემოთა: ვენაკითა: ჭურმარნითა: საკნავითა: სათიბითა: მითთა: წყლითა: წისქულითა: და: სანადიროთა: კიდევ: რუისპირს: წილად: გაყოფილი: და: ნარგები: ზვარი: მისით: მესურითა: ერთი: კიდევ: რუისპირს: მისითა: საკნავითა: სათიბითა: ტყითა: ველითა: წყლითა: წისქულითა: და: ყოვლითა: მისითა: სამართლიანითა: სახასოთა: კიდევ: იყალთოთ: მისიეული: კუამლი: კაცი: ხუთი: ყასიმსშვილი მამისიმედი: ჩახიასშვილი კლიკო: გიორგასშვილი იოანე: ხუცასშვილი გიორგი: და: ჭიკო: არატუანით: კიდევ: კუამლი: კაცი: ცხრა: ბობლაძე: ლაკიტაური შიო:

მგელია: უურუმშა: მარტია: დათვია: ბასილა: ალექსასშვილი: შიო მახარებელი: კიდევ: ნექას. შვილი ობლები: ორი: მისით: ნაოკრით: ჯონისშვილის ნაოკარი: ერთი: რუსპირს: კუამლი: კაცი: ერთი: შალვა: სხვა: ნურალას-ეული: ნაოკარი: ერთი: კიდევ: ბოტკოს: კუამლი: კაცი: ერთი: მისითა: საკნავითა: სათიბითა: ნაოკრითა: და: ყოვლითა: მისითა: სამართლიანითა: სამზღურითა: კიდევ: ჩაღმათ: ყნდახს: კუამლი: კაცი: ოთხი: ქემარზა: ვარდია: ზარდია: მახარა: მათითა: მამულებითა: ვენაკითა: ჭურმარნითა: საკნავითა: სათიბითა: წყლითა: წისქულითა: ტყითა: ქალითა: სანადიროთა: ყოვლითა: მათითა: სამართლიანითა. სამძღურიითა: და: უმზღურიითა: ყოვლითურთ: უკლებლად: ასრე: რომე: არა: ეთხოვბოდესრა: სამეფო: და: სადედოფლო: სათხოვარი: და: გამოსაღები: ერისა: ლაშქრობისა: და: ნადირობისაგან: კიდე: კელ: მოხსნით: და: განთავისუფლებით: შემოგუიწირავს: თქუენ: **ყოვლად: წმიდისა: ხახულისა: ღთის მშობლისათვის:** იყალთოს: მაყასშვილი: გუგუნა: და მისი: ეული: კუამლი: კაცი: ოცდაოთხი: ცხორებისა: ჩუენისა: წარსამართებელად: და: სადღეგრძელოდ. და: ცოდვათა: ჩუენთა: შესანდობელად: არა: მოგეშალოს: არა: ჩუნგან: და: არა: შემდგომად: ჩუენსა: სხვათა: მეფეთა: და დედოფალთაგან: ესე: ასრე: შემოგუიწირავს: და: დაგუიმტკიცებია: აწე: ვინცა: და: რამანცა: კაცმან: ანუ: მეფემან: და: ანუ: დედოფალმან: ანუ: უფლისწულმან: დიდმან: ანუ: მცირემან: კელყოს: ქცევად: და: შლად: ანუ: გამოაკოს: ტაძარსა: თქუენსა: ჩუენგან: სასოებით: მოძღვანებულო: ესე: და: დამტკიცებულო: შენ: **ყოვლად: წმიდაო: ხახულისა: ღთისმშობელო:** მისგან: იძიე: შური: ჯვარისმცემელთა: ძისა: შენისათა: შემცა: ედების: ძრწოლა: კაინისი: შიშთვილი: იუდასი: კეთრი: გეეზისი: და: ნთქმა: დათან: და აბირონისი: და: ნურათამცა: სინანულითა: ნუ: იქმნების: კსნა: სულისა: მისისა: და ვინცა: დაამტკიცოს: ღთნ: ყოველი: გაგებულო: მისი: დამტკიცოს: და: იწერა: მტკიცე: და უცვალებელი: სიგელი: და: ბზა: ესე: ქკსა: სპ.

ხვეულად: კელმწიფე ალექსანდრე: ვამტკიცებ ნებითა ღმრთისათა ამინ: თინათინ:
და არცა: მეკობრის მძებნელი: ჩაუდგებოდეს:

ხვეულ: ალექსანდრე

თავში მიკრულია სხვა ქაღალდი ზომით $23 \frac{1}{2} \times 22 \frac{3}{4}$, სანტიმ., რამელზედაც
სწერას:

ქ. მომებარა. მე. ნიკოლაოზ. მოძღვართ. მოძღვარს. მისის. სიმაღლის.
მეფისა. მეორეს. ჰირაკლისაგან. გუჯრები. ესე. შეკრებულნი. რიცხვით. ორ-
მოცდა. თერთმე. ტი. და მეთორმეტეც. მე მიპოვნია. დაქ. ჩამიდვია. განთუ.
სრულად. გუჯრებია. უფროსი. ერთი. გუჯრები. და ეკლესის. განჩენები. და
ზოგნი. ერთი. მცირე. ოქმები. და გლეხის. კაცთ. სიგლები. და ნასყიდობის.
წიგნები. აპრილს. ი ქს. უნბ. ერთი. გუჯარიც. რუსეთიდანამე ამ. თარიღში. მდივ-
ნის. წიგნებთან. მოვიდა. ბაყისა. ივნის. კ ქს. უნბ. სხვა შექნით: ორი.
სიგელიც. მე. ვიპოე. ამას. გარდა.

